

บทที่ 1 ข้อมูลเพื่อการพัฒนา

ส่วนที่ 1. สภาพทั่วไปและสถานการณ์การพัฒนาจังหวัดอุตรดิตถ์

1. ลักษณะทั่วไป

1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

อุตรดิตถ์เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือตอนล่าง เป็นประตูขึ้นสู่ดินแดนล้านนาตะวันออก เป็นเมืองก่อนประวัติศาสตร์ ตัวเมืองเดิมชื่อ บางโพท่าอิฐ ได้รับการยกฐานะเป็นจังหวัดเมื่อ พ.ศ. 2476 “อุตรดิตถ์” หมายถึงเมืองท่าแห่งทิศเหนือ เป็นเมืองด่านหน้าแม่น้ำลำแผล และเมืองถิ่นกำเนิดของวีรบุรุษกู้ชาติ “พระยาพิชัยดาบหัก” ทหารเอกสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ โดยทางรถยนต์ 491 กิโลเมตร และโดยทางรถไฟ 485 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับ จังหวัดแพร่ และจังหวัดน่าน
ทิศใต้	ติดกับ จังหวัดพิษณุโลก
ทิศตะวันออก	ติดกับ จังหวัดพิษณุโลก และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีเขตชายแดนยาวประมาณ 145 กิโลเมตร
ทิศตะวันตก	ติดกับ จังหวัดสุโขทัย

1.2 สภาพพื้นที่และลักษณะภูมิประเทศ แบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ

ที่ราบลุ่มแม่น้ำน่าน บริเวณสองฝั่งของแม่น้ำน่าน และลำน้ำสาขาที่ไหลมาบรรจบกับแม่น้ำน่าน สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม อยู่ในเขต อำเภอตรอน พิชัย และบางส่วนของ อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ ลำแผล และอำเภอทองแสนขัน (ประมาณ 20% ของพื้นที่ทั้งหมด)

ที่ราบระหว่างหุบเขาและเชิงเขา บริเวณที่อยู่ต่อเนื่องจากบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำทางด้านเหนือและด้านตะวันออกของจังหวัด ประกอบด้วยที่ราบแคบๆ ระหว่างหุบเขาตามแนวคลองตรอน แม่น้ำปาด คลองแม่พ่อง ห้วยน้ำไคร้ และลำธารสายต่างๆ สลับกับภูมิประเทศเป็นเขาอยู่ในเขตอำเภอเมืองอุตรดิตถ์ ลำแผล น้ำปาด ฟากท่า ท่าปลาและอำเภอบ้านโคก (ประมาณ 20% ของพื้นที่ทั้งหมด)

เขตภูเขาและที่สูง อยู่ในบริเวณทางด้านเหนือ และทางตะวันออกของจังหวัด โดยเฉพาะเขตอำเภอเมืองอุตรดิตถ์ อำเภอลำแผล น้ำปาด ฟากท่า ท่าปลา และอำเภอบ้านโคก (ประมาณ 60% ของพื้นที่ทั้งหมด)

1.3 การใช้พื้นที่

พื้นที่ทั้งหมด 7,838 ตารางกิโลเมตร หรือ 4,899,120 ไร่ เป็นอันดับที่ 11 ของ 17 จังหวัดภาคเหนือ : อันดับที่ 25 ของประเทศ

การใช้ที่ดิน (พ.ศ.2557)

- 1) พื้นที่การเกษตร 1,248,198 ไร่ คิดเป็น 25.48 % ของพื้นที่ทั้งหมด
 - 1.1) พื้นที่ทำนา 680,842 ไร่ คิดเป็น 54.55% ของพื้นที่การเกษตร
 - 1.2) พื้นที่ทำพืชไร่ 314,762 ไร่ คิดเป็น 25.22% ของพื้นที่การเกษตร
 - 1.3) พื้นที่ทำสวนไม้ผลและไม้ยืนต้น 153,599 ไร่ คิดเป็น 12.31% ของพื้นที่

การเกษตร

- 1.4) พื้นที่สวนผักและไม้ดอกไม้ประดับ 12,663 ไร่ คิดเป็น 1% ของพื้นที่การเกษตร
- 1.5) พื้นที่การเกษตรอื่นๆ 86,332 ไร่ คิดเป็น 6.92% ของพื้นที่การเกษตร
- 2) เนื้อที่ใช้ประโยชน์นอกการเกษตร 887,6731 ไร่ คิดเป็น 18.12% ของพื้นที่ทั้งหมด
- 3) พื้นที่ป่าไม้ 2,763,248 ไร่ คิดเป็น 56.40% ของพื้นที่ทั้งหมด

(ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)

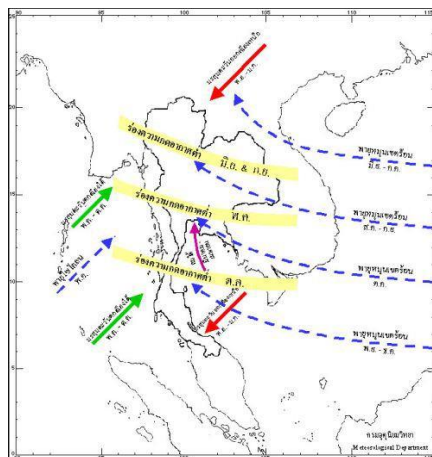
1.4 ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดอุตรดิตถ์มีภูมิอากาศแบบร้อนชื้นสลับร้อนแห้งแล้ง หรือฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดูเพราะได้รับอิทธิพลจากกระแสลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และตะวันตกเฉียงใต้ มีความชื้น และความร้อนสูง ในฤดูร้อนอากาศจะร้อนจัด อุณหภูมิเฉลี่ย 35 องศาเซลเซียส อากาศเย็นสบายในฤดูหนาวและมีฝนตกชุกในฤดูฝน

ฤดูฝน ซึ่งเป็นฤดูที่เริ่มลงมือเพาะปลูกพืชเมืองร้อน จะเริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมและไปสิ้นสุดฤดูในเดือนกันยายนหรือต้นเดือนตุลาคมซึ่งเป็นช่วงฤดูฝนด้านที่ต้นลมจะได้รับปริมาณฝนมากกว่าด้านปลายลม ซึ่งฝนที่ตก อยู่นั้นเป็นลักษณะของฝนภูเขา พื้นที่หน้าเขาจะได้รับฝนมากกว่าด้านหลังเขา ฝนที่ตกเป็นฝนจาก มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดมาจากอ่าวเบงกอล กับฝนจากพายุดีเปรสชันที่พัดจากทะเลจีนใต้

ฤดูหนาว เป็นฤดูของมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เริ่มต้นประมาณกลางเดือนตุลาคมและสิ้นสุดประมาณเดือนกุมภาพันธ์ ฤดูหนาวในภาคเหนือมีลักษณะเห็นเด่นชัด กว่าภาคกลาง และภาคใต้ เพราะอยู่ใกล้แนวเคลื่อนที่ของอากาศหนาวเย็นที่เคลื่อนที่จากเขตความกดอากาศสูงในไซบีเรียและผ่านประเทศจีน

ฤดูร้อน เริ่มต้นประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์และไปสิ้นสุดประมาณกลางเดือนพฤษภาคมในเดือนกุมภาพันธ์มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเริ่มอ่อนกำลังลง ทำให้ลมตะวันออกเฉียง ใต้จากทะเลจีนมีกำลังแรงขึ้น เป็นผลให้เกิดพายุฤดูร้อนขึ้นในภาคเหนือเป็นครั้งคราว ในเดือนมีนาคมและเมษายนอุณหภูมิในภาคเหนือขึ้นสูงมาก

สถิติปริมาณฝน ณ สถานีอุตุนิยมวิทยา จังหวัดอุดรดิตถ์ พ.ศ.2546 - 2558

STATISTICS OF RAINFALL AT METEOROLOGY STATION, UTTARADIT PROVINCE: 2003 - 2015

รายการ	2546 (2003)	2547 (2004)	2548 (2005)	2549 (2006)	2550 (2007)	2551 (2008)	2552 (2009)	2553 (2010)	2554 (2011)	2555 (2012)	2556 (2013)	2557 (2014)	2558 (2015)
สถานีอุตุนิยมวิทยาอุดรดิตถ์ Uttaradit Meteorology Station													
ฝนรวม (มิลลิเมตร)	1,289.8	1,676.2	1,364.0	2,241.0	1,083.8	1,305.7	1,183.3	1,156.7	2,112.8	1,367.1	1,345.6	1,224.9	825.6
จำนวนวันฝนตก (วัน)	109	111	113	124	103	129	99	103	135	117	118	110	90
ฝนสูงสุด (มิลลิเมตร)	94.8	193.3	94.7	263.7	66.3	79.0	69.1	116.8	141.6	83.8	90.8	102.5	65.8

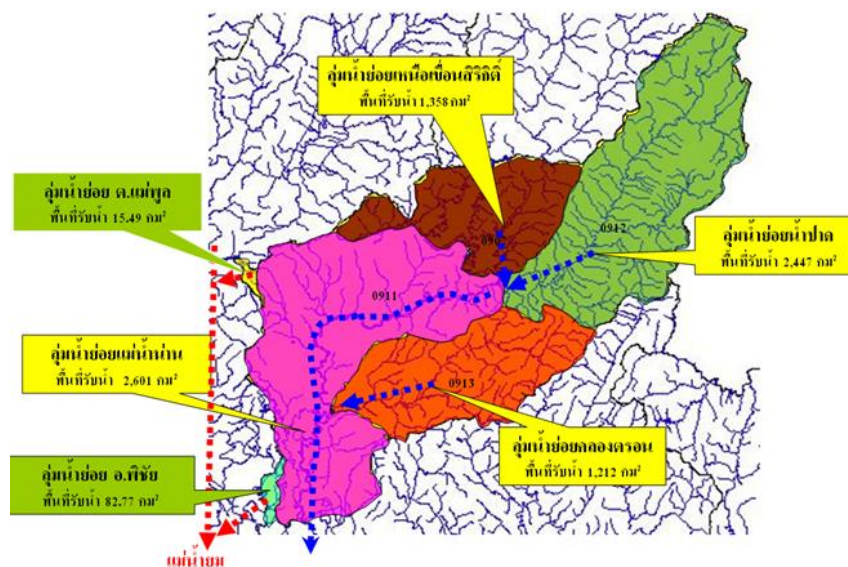
ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
Source: Meteorological Department, Ministry of Information and Communication Technology

1.5 กลุ่มน้ำในจังหวัดอุดรดิตถ์

กลุ่มน้ำในจังหวัดอุดรดิตถ์มี 2 กลุ่มน้ำคือ กลุ่มน้ำน่าน และ กลุ่มน้ำยม ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดจะอยู่ในเขตกลุ่มน้ำน่าน มีเพียงบางส่วนของพื้นที่อำเภอลับแล และ อำเภอฟิชัย อยู่ในพื้นที่กลุ่มน้ำยม ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

กลุ่มน้ำย่อย	พื้นที่รับน้ำ (ตร.กม.)	ปริมาณน้ำท่า ล้าน ลบ.ม.	ความจุที่เก็บกักได้ ล้าน ลบ.ม.	คิดเป็น % ที่เก็บกักได้
กลุ่มน้ำน่าน				
1.กลุ่มน้ำน่านส่วนที่ 3 (0907-เหนือเขื่อนสิริกิติ์)	1,358	305.22	-	-
2.น้ำปาด (0912)	2,447	434.18	2.59	0.6
3.คลองตรอน (0913)	1,212	379.87	60.29	15.87
4.แม่น้ำน่านส่วนที่ 4 (0911)	2,601	940.04	10	1.06
กลุ่มน้ำยม				
5.พื้นที่ ต.แม่พูล อ.ลับแล	15.49	6.37	-	-
6.พื้นที่ อ.พิชัย	82.77	24.16	0.44	1.82
รวม		2,089.84	73.32	3.51

ที่มา: โครงการชลประทานอุดรดิตถ์, พ.ศ. 2560

แหล่งน้ำสำคัญ

จังหวัดอุดรดิตถ์มีแม่น้ำน่านไหลผ่าน ซึ่งเป็นแม่น้ำที่ไหลมาจากจังหวัดน่าน เข้ามาทาง อำเภอท่าปลา และอำเภอน้ำป่าด โดยมีแม่น้ำป่าด ซึ่งมีต้นน้ำมาจากประเทศลาวและเป็นเขตติดต่อกับจังหวัดอุดรดิตถ์ ไหลผ่าน อำเภอฟากท่า อำเภอน้ำป่าด ไหลลงมาบรรจบกับแม่น้ำน่าน จากนั้นลำน้ำน่านจะไหลผ่านลงมาทิศตะวันตกเข้าเขตอำเภอท่าปลา อำเภอเมือง อำเภอลับแล และไหลลงผ่านบริเวณที่ราบถึงที่ตั้งจังหวัดอุดรดิตถ์ แล้วไหลผ่าน อำเภอตรอน อำเภอพิชัย ไปยังจังหวัดพิษณุโลกเนื่องจากแม่น้ำน่านมักจะเปลี่ยนทางเดินของน้ำในอดีตบ่อยๆ จึงทำให้เกิดร่องรอยของทางน้ำเดิมอยู่เกิดเป็นหนองบึงเล็กๆ ซึ่งจะเห็นได้ชัดในบริเวณที่เป็นราบจาก อำเภอเมือง อำเภอตรอนและอำเภอพิชัย

นอกจากนี้ยังมีคลอง ซึ่งไหลลงสู่แม่น้ำน่าน เช่น คลองตรอน ซึ่งไหลผ่านพื้นที่บริเวณอำเภอตรอนจากทิศตะวันออกมาทางทิศตะวันตก คลองแม่พ่องไหลมาจากทิศเหนือของอำเภอลับแล ลงมาทางทิศใต้ นอกจากนี้ยังมีคลองน้ำริด คลองน้ำหมัน และลำห้วยที่เกิดจากภูเขาต่าง ๆ ซึ่งอยู่ทางทิศเหนือ ซึ่งจะมีน้ำเฉพาะในปัจจุบันนี้ราษฎรได้อาศัยน้ำในแม่น้ำน่าน คลองตรอนและน้ำป่าด มาใช้ประโยชน์ในทางเกษตรกรรม และใช้ในครอบครัว เพราะมีน้ำอยู่ตลอดปี ส่วนลำห้วยต่าง ๆ จะมีน้ำเฉพาะในฤดูฝนเท่านั้น นอกจากนี้ยังมีหนองและบึงต่างๆ เช่น บึงมาย บึงกะโล่ บึงหล่ม บึงซ้อ บึงสีกัด และหนองต่างๆ ซึ่งเกิดจากร่องรอยของแม่น้ำในอดีตที่เปลี่ยนทิศทางเดิมของน้ำ ซึ่งสามารถกักเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้ง แต่ก็มีปริมาณน้ำไม่มากนัก ราษฎรยังใช้น้ำบาดาลบริโภคและใช้ในการเกษตรบ้างเล็กน้อย ระดับน้ำใต้ดินเฉลี่ยลึกประมาณ 3-5 เมตรเนื่องจากแม่น้ำน่านมีความสำคัญรองจากแม่น้ำโขงของภาคเหนือ ซึ่งไหลลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยาเช่นเดียวกัน ในปัจจุบันนี้มีการสร้างเขื่อนสิริกิติ์ขึ้นที่อำเภอท่าปลา และมีเขื่อนทดน้ำเป็นทอด ๆ จึงนับว่าโครงการลำน้ำน่านมีความสำคัญในด้านเกษตรกรรมเป็นอย่างมาก แหล่งน้ำที่สำคัญแบ่งของจังหวัดแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) แหล่งน้ำผิวดิน

แหล่งน้ำผิวดินที่สำคัญของจังหวัดอุดรดิตถ์ เป็นแหล่งน้ำที่มีอยู่ตามธรรมชาติที่สำคัญ ดังนี้

1.1) แม่น้ำน่าน ต้นน้ำอยู่ที่อำเภอปัว-อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ไหลผ่านเข้ามาจังหวัดอุดรดิตถ์ที่อำเภอท่าปลา ลงมาทางใต้ของจังหวัด โดยไหลผ่านอำเภอเมืองอำเภอตรอนและอำเภอพิชัย ไปสู่จังหวัดพิษณุโลก รวมความยาวของแม่น้ำที่ไหลผ่านจังหวัดอุดรดิตถ์ประมาณ 160 กิโลเมตร แม่น้ำสายนี้เปรียบเสมือนเส้นโลหิตใหญ่ของประชาชนในจังหวัด ประชาชนส่วนใหญ่อาศัยน้ำจากแม่น้ำน่านเป็นหลักในการเกษตรกรรมและการบริโภค ซึ่งกรมชลประทานได้ก่อสร้างเขื่อนสิริกิติ์ปิดกั้นแม่น้ำ อำเภอท่าปลา เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในการเกษตรกรรมและผลิตกระแสไฟฟ้า ปัจจุบันเขื่อนอยู่ในความรับผิดชอบของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต

1.2) แม่น้ำป่าด ต้นกำเนิดของแม่น้ำป่าดคือภูเขาทุ่งแล้ง ซึ่งเป็นภูเขาที่แบ่งเขตระหว่างประเทศไทยกับ สปป.ลาว ลำน้ำป่าดไหลผ่านตำบลม่วงเจ็ดต้น อำเภอบ้านโคก อำเภอฟากท่า และไหลผ่านอำเภอน้ำป่าดไปบรรจบแม่น้ำน่าน ที่บ้านปากปาด อำเภอน้ำป่าด บริเวณท้ายน้ำเขื่อนสิริกิติ์ ความยาวลำน้ำประมาณ 160.65 กิโลเมตร

1.3) คลองตรอน ต้นน้ำเกิดในภูเมียง ตำบลน้ำไผ่ อำเภอน้ำป่าด ไหลผ่านอำเภอตรอนลงสู่แม่น้ำน่านที่บ้านแก่ง ตำบลบ้านแก่ง อำเภอตรอน ความยาวลำน้ำประมาณ 125.50 กิโลเมตร

1.4) คลองฝาง เกิดจากเขาขุนฝาง บ้านเหล่าป่าสา ตำบลผาจุก ไปไปบรรจบแม่น้ำน่านที่บ้านปากฝาง ตำบลจี้วังาม อำเภอเมือง

1.5) คลองน้ำริด ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาพลึง อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ไหลผ่านบ้าน ปางต้นฝั้งมาบรรจบกับห้วยแม่เฉยที่ฝ้างแล้วไหลผ่านบ้านดำนานาขามและบ้านน้ำริด ลงสู่แม่น้ำน่านที่ตอนเหนือของมณฑลทหารบกที่ 35 อำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิตถ์

1.6) คลองโพ เกิดจากเทือกเขาในเขตอำเภอลับแล ไหลผ่านบ้านม่อนดินแดง ตำบลท่าเสา ไปบรรจบแม่น้ำน่านที่วัดกลางธรรมสาร

1.7) หัวยมแม่พูล-คลองแม่พร่อง ต้นน้ำเกิดจากตำบลแม่พูลไหลผ่านตำบลแม่พูลมาบรรจบคลองแม่พร่องที่ตำบลฝายหลวง แล้วไหลผ่านตำบลทุ่งยั้ง ตำบลไผ่ล้อม ลงบึงมายังเขตตอนใต้ของอำเภอลับแล ติดกับอำเภอดรอนและอำเภอพิชัย

1.8) คลองละมุง เป็นคลองระบายน้ำจากบึงมายและบริเวณทุ่งสามขาเข้ากับคลองต่างๆ ในเขตอำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย ลงสู่คลองละมุง ไหลลงสู่แม่น้ำน่าน ที่บ้านปากคลอง ตำบลคอรุม อำเภอพิชัย ความยาวคลองละมุงประมาณ 35 กิโลเมตร

2) น้ำชลประทาน

แหล่งน้ำชลประทานที่สำคัญ คือ

2.1) เขื่อนสิริกิติ์ ซึ่งก่อสร้างขึ้นตามโครงการพัฒนาลุ่มแม่น้ำน่าน โดยสร้างปิดกั้นแม่น้ำน่านที่บริเวณตำบลผาเลือด อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นเขื่อนดินที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยและเป็นเขื่อนเอนกประสงค์ เพื่อใช้ประโยชน์ในการผลิตกระแสไฟฟ้าและการชลประทานเขื่อนสิริกิติ์เนื้อที่ประมาณ 284.8 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 178,000 ไร่ เก็บน้ำได้สูงสุด 9,510 ล้านลูกบาศก์เมตร สร้างเสร็จเมื่อปี 2515

2.2) อ่างเก็บน้ำคลองตรอน ตั้งอยู่ที่บ้านห้วยแมง ต.น้ำไคร้ อ.น้ำปาด เป็นเขื่อนดินแกนดินเหนียว สันเขื่อนกว้าง 9.00 ม. ยาว 220 ม. สูง 48 ม. มีพื้นที่รับน้ำฝนเหนือที่ตั้งเขื่อน 265 ตารางกิโลเมตร เก็บกักน้ำได้สูงสุด 59 ล้านลูกบาศก์เมตรซึ่งก่อสร้างโดยกรมชลประทานในปี พ.ศ. 2537-2540

ข้อมูลพื้นที่ชลประทาน

โครงการ	จำนวน (แห่ง)	พื้นที่ (ไร่)	ปริมาณน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)
โครงการชลประทานขนาดกลาง	7	59,447	63
สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า	120	256,034	-
โครงการชลประทานขนาดเล็ก	132	95,429	15.05
โครงการส่งน้ำ ยม-น่าน	1	52,239	-
รวม		463,149	78.05

พื้นที่โครงการชลประทานขนาดกลาง

ลำดับที่	โครงการ	พื้นที่ (ไร่)
1	ฝายน้ำริด	692
2	ฝายป่าไร่	1,600
3	โรงสูบน้ำบ้านเกาะ	34,446
4	อ่างเก็บน้ำห้วยแม่เฉย	1,681
5	ฝายน้ำปาด	1,500
6	อ่างเก็บน้ำคลองตรอน	18,028
7	โครงการช่วยเหลือผู้อพยพย้ายเขื่อนสิริกิติ์	15,000
รวม		72,947

หมายเหตุ โครงการช่วยเหลือผู้อพยพย้ายเขื่อนสิริกิติ์ สูบน้ำเพื่อการอุปโภค – บริโภค จำนวน 1,500 ไร่

2. ข้อมูลการเมืองการปกครอง

จังหวัดอุดรดิตถ์แบ่งพื้นที่เพื่อการบริหารราชการส่วนภูมิภาคเป็น 9 อำเภอ 67 ตำบล 613 หมู่บ้าน โดยมีอำเภอดังนี้ อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ พิชัย ตรอน ลับแล ท่าปลา น้ำปาด ฟากท่า บ้านโคก และอำเภothongแสนขัน

การแบ่งเขตการบริหารราชการ 3 ระดับ คือ

1. ส่วนราชการบริหารส่วนกลาง ที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค จำนวน 60 หน่วยงาน
2. ส่วนราชการบริหารส่วนภูมิภาค จำนวน 33 หน่วยงาน
3. ส่วนราชการบริหารส่วนท้องถิ่น 80 แห่ง ประกอบด้วย
 - 3.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 1 แห่ง
 - 3.2 เทศบาลเมืองฯ จำนวน 1 แห่ง
 - 3.3 เทศบาลตำบล จำนวน 25 แห่ง
 - 3.4 องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 53 แห่ง

ตาราง การแบ่งเขตการปกครองจังหวัดอุดรดิตถ์ พ.ศ.2560

อำเภอ	พื้นที่ ตร.กม.	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลเมือง/ ตำบล	อบต.	ระยะทางห่าง จากจังหวัด
เมืองอุดรดิตถ์ (รวม ทม./ทต.)	765.5	17	158	11	7	-
ตรอน	314.5	5	47	2	5	22 กม.
ท่าปลา	1,681.4	8	85	3	6	40 กม.
น้ำปาด	1,448.7	6	49	1	7	72 กม.
ฟากท่า	632.7	4	31	1	4	113 กม.
บ้านโคก	1,055.9	4	31	1	3	165 กม.
พิชัย	736.7	11	98	2	11	45 กม.
ลับแล	448.8	8	65	4	6	8 กม.
ทองแสนขัน	754.4	4	49	1	4	42 กม.
รวม 9 อำเภอ	7,838.6	67	613	26	53	

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดอุดรดิตถ์

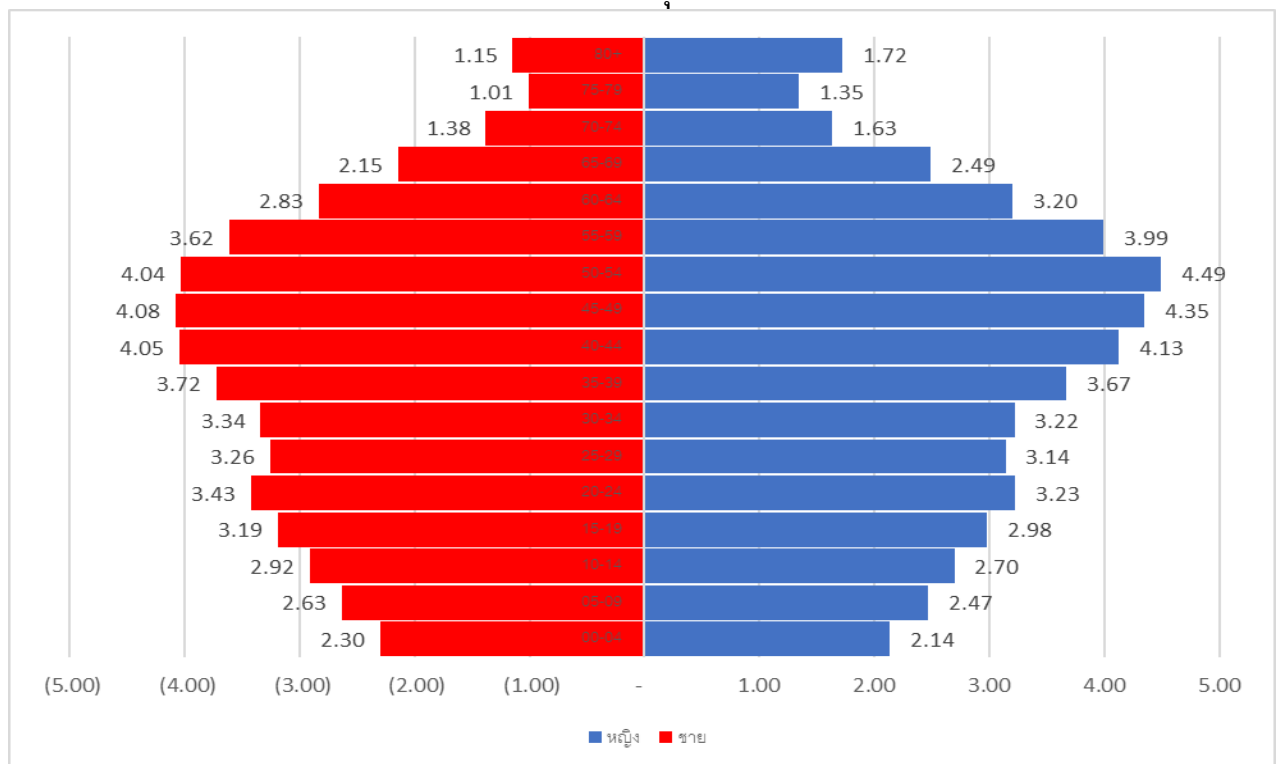
ประชากร จำนวนประชากรจังหวัดอุดรดิตถ์ ปี 2560 ประชากรทะเบียนราษฎร จำนวนทั้งสิ้น 458,197 คน เป็นชาย 224,945 คน คิดเป็นร้อยละ 49.09 และหญิง 233,252 คน คิดเป็นร้อยละ 50.91 อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง เท่ากับ 0.98 : 1.02 ประชากรสำรวจ 334,692 เป็นชาย 161,595 คน คิดเป็นร้อยละ 48.28 และหญิง 173,097 คน คิดเป็นร้อยละ 51.71 ประชากรสำรว้นน้อยกว่าประชากรทะเบียนราษฎร เนื่องจากประชากรสำรวจเป็นประชากรที่มีชื่ออยู่ตามทะเบียนบ้านในเขตรับผิดชอบและอยู่จริง และเป็นประชากรที่มาจากอาศัยอยู่ในเขตรับผิดชอบแต่ทะเบียนบ้านอยู่นอกเขตรับผิดชอบ ส่วนประชากรทะเบียนราษฎรเป็นประชากรที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตรับผิดชอบทั้งตัวอยู่จริงและตัวไม่อยู่ จึงทำให้ข้อมูลมีจำนวนแตกต่างกัน

จำนวนประชากรจังหวัดอุดรดิตถ์ พ.ศ.2560

อำเภอ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ	อัตราส่วน ชาย : หญิง	หลังคาเรือน
1.เมืองอุดรดิตถ์	72,630	77,211	149,841	32.70	0.97 : 1.03	57,777
2.ตรอน	16,696	17,635	34,331	7.49	0.97 : 1.03	11,377
3.ท่าปลา	21,950	21,878	43,828	9.57	1 : 1	14,050
4.น้ำปาด	18,438	18,345	36,783	8.03	1 : 1	13,026
5.ฟากท่า	7,198	7,339	14,537	3.17	0.99 : 1.01	5,321
6.บ้านโคก	7,430	7,165	14,595	3.19	1.02 : 0.98	6,077
7.พิชัย	37,363	39,303	76,666	16.73	0.97 : 1.03	25,987
8.ลับแล	27,168	28,242	55,410	12.09	0.98 : 1.02	21,548
9.ทองแสนขัน	16,072	16,134	32,206	7.03	1 : 1	10,872
รวม	224,945	233,252	458,197	100.00	0.98 : 1.02	166,035

ที่มา : ข้อมูลประชากรทะเบียนราษฎร จากโปรแกรม HDC ณ วันที่ 8 ธันวาคม 2560

ปิรามิดประชากรจังหวัดอุดรดิตถ์ ปี 2560

3. ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม

3.1 ลักษณะทางสังคม

ประชากรท้องถิ่นดั้งเดิมของจังหวัด คือชนพื้นถิ่นไทยสยามและไทยวน ผู้เป็นเจ้าของซากโครกกระดุก และเครื่องมือหินและสำริดสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่ค้นพบในจังหวัด ต่อมาพื้นที่ตั้งเมืองอุตรดิตถ์เป็นทางผ่านสำคัญมาตั้งแต่สมัยอารยธรรมดองซอน ทำให้มีการเคลื่อนย้ายผู้คนมาจากที่ต่างๆ มากขึ้น เรื่อยมาในสมัยทวารวดีและอาณาจักรขอมดังปรากฏหลักฐานเมืองโบราณที่เวียงเจ้าเงาะ จนมาในสมัยสมัยสุโขทัยได้มีเมืองเกิดขึ้นมากมาย เช่น เมืองฝาง เมืองทุ่งยั้ง เมืองตาชูชก และเมืองพิชัย และด้วยการเป็นเส้นทางการค้าทางน้ำทำให้ชาวเมืองอุตรดิตถ์ในสมัยโบราณมีที่มาจากหลายเผ่าพันธุ์ แต่กลุ่มชาติพันธุ์ที่มีวัฒนธรรมสืบเนื่องมาจนปัจจุบันคือไทยสยามจากอาณาจักรสุโขทัยที่อาศัยอยู่ในแถบอำเภอฟิชัย และไทยวนจากอาณาจักรล้านนาที่อพยพจากเชียงแสนมาอาศัยอยู่ในแถบอำเภอลับแล ชนสองกลุ่มนี้ตั้งถิ่นฐานขึ้นเป็นเมืองอย่างมั่นคงมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ได้มีการกวาดต้อนผู้คนและการอพยพย้ายถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ล้านช้าง (ลาว) จากทั้งเมืองเวียงจันทน์และเมืองหลวงพระบาง ลงมาตั้งถิ่นฐานในเขตอำเภอต่างๆ ของจังหวัดมากขึ้น ได้แก่บริเวณอำเภอน้ำปาก อำเภอฟากท่า และอำเภอบ้านโคกในปัจจุบัน และได้มีชาวจีนโพ้นทะเลอพยพย้ายถิ่นฐานมาตั้งหลักแหล่งทำมาค้าขายในแถบเมืองท่ามากเป็นลำดับ จึงทำให้เมืองอุตรดิตถ์ในปัจจุบันกลายเป็นเมืองที่มีกลุ่มชนมากถึง 3 วัฒนธรรมที่อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

3.2 การศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์มีสถานศึกษารวมทั้งสิ้น 317 แห่ง มีครู/อาจารย์ จำนวน 4,046 คน นักเรียน นิสิต นักศึกษา 74,490 คน ซึ่งอัตราส่วน นักเรียน ต่อ ครู/อาจารย์ เป็น 18 : 1

จำนวนครู/คณาจารย์และบุคลากรที่ทำหน้าที่สอน

ที่	สังกัด	จำนวนสถานศึกษา (แห่ง)	จำนวนครู
1	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	20	408
	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	11	286
	สำนักงาน กศน.	9	122
2	สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (สศศ.)	1	13
3	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	275	2,844
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1	173	1,179
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2	84	687
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39	18	978
4	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)	6	334
5	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)	1	64
	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์		
6	อื่นๆ	14	383
	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	10	357
	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	2	8
	กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน	2	18
รวมทั้งสิ้น		317	4,046

จำนวนนักเรียน/นักศึกษา

ที่	สังกัด	จำนวนนักเรียน							
		ก่อนประถม	ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย	ปวช.	ปวส.	อุดมศึกษา	รวม
1	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	1,351	3,935	3,056	4,489	45	0	0	12,876
	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	1,351	3,331	873	180	0	0	0	5,735
	สำนักงานกศน. จังหวัดอุดรดิตถ์	0	604	2,183	4,309	45	0	0	7,141
2	สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (สกศ.)	301						0	301
3	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.)	6,108	18,996	11,678	6,606	16	0	0	43,404
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1	4,274	13,284	2,209	91	0	0	0	19,858
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2	1,834	5,712	1,288	0	0	0	0	8,834
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39	0	0	8181	6515	16	0	0	14,712
4	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)	0	0	0	0	5,696	3,067	39	8,802
5	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)	611	970	81	0	0	0	0	1,662
6	หน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษา	1,735	3869	1,690	143	0	0	0	7,445
	เทศบาล	1,675	3,753	1,206	0	0	0	0	6,634
	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	0	0	274	143	0	0	0	417
	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	0	0	184	0	0	0	0	184
	กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน	44	166	0	0	0	0	0	210
	รวมทั้งสิ้น								74,490

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรดิตถ์ พ.ศ. 2560

คุณภาพการศึกษา

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินขั้นพื้นฐาน (O-NET)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2559 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรดิตถ์

ที่	สังกัด	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ					รวมทุกรายวิชา
		ภาษาไทย	สังคมฯ	ภาษาอังกฤษ	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	
		ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ					
		46.36	49.00	31.80	29.31	34.99	
1	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	46.72	48.81	31.26	29.91	34.98	38.34
2	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	41.17	42.74	28.13	23.25	32.22	33.50
3	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	47.17	52.44	36.67	28.40	39.44	40.82
4	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	42.60	43.79	27.95	24.00	31.81	34.03
5	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	33.47	38.00	28.12	19.48	31.18	30.05

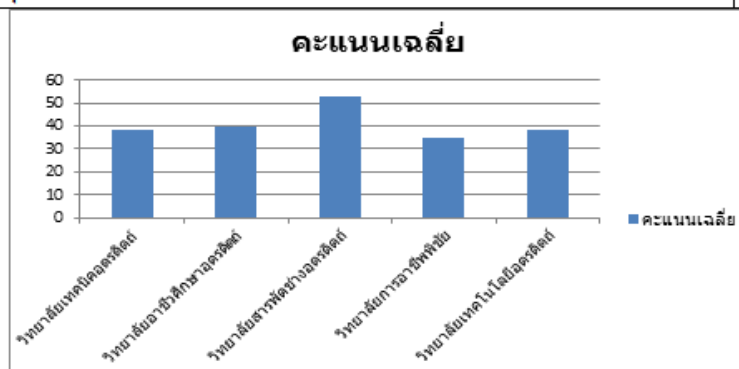
ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรดิตถ์

ที่	สังกัด	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ					รวมทุกรายวิชา
		ภาษาไทย	สังคมฯ	ภาษาอังกฤษ	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	
		ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ					
		52.29	35.89	27.76	24.88	31.62	
1	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	53.21	36.05	26.99	24.69	31.98	34.58
2	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	49.65	33.50	23.70	21.04	30.00	31.58
3	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	42.43	30.29	24.29	19.29	27.43	28.75

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET)

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปีการศึกษา 2559

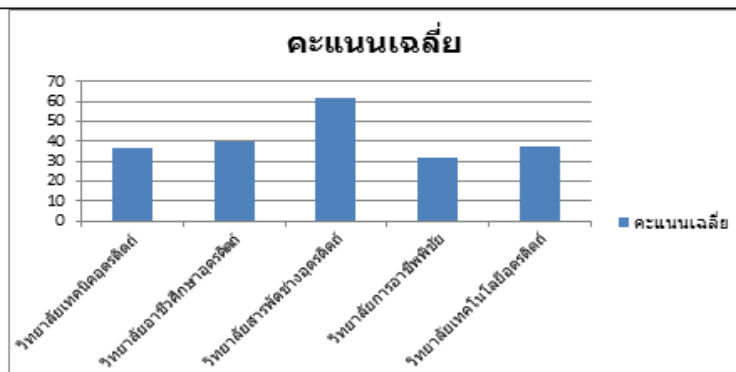
ที่	ชื่อสถานศึกษา	เฉลี่ยทุกวิชา
1	วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์	38.24
2	วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรดิตถ์	39.81
3	วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรดิตถ์	52.85
4	วิทยาลัยการอาชีพพิชัย	34.70
5	วิทยาลัยการอาชีพรัตนประสิทธิ์วิทยุ	-
6	วิทยาลัยเทคโนโลยีอุดรดิตถ์	38.50

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET)

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีการศึกษา 2559

ที่	ชื่อสถานศึกษา	เฉลี่ยทุกวิชา
1	วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์	36.93
2	วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรดิตถ์	40.00
3	วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรดิตถ์	61.95
4	วิทยาลัยการอาชีพพิชัย	31.93
5	วิทยาลัยการอาชีพรัตนประสิทธิ์วิทยุ	-
6	วิทยาลัยเทคโนโลยีอุดรดิตถ์	37.40

3.3 การศาสนา ประชากรของจังหวัดอุดรดิตถ์ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประมาณร้อยละ 99.66 รองลงมาคือศาสนาคริสต์ และอิสลาม ประมาณ ร้อยละ 0.34

- วัด จำนวน 340 แห่ง (พระอารามหลวง 2 แห่ง) - สำนักสงฆ์ 95 แห่ง
- โบสถ์คริสต์ 18 แห่ง - พระภิกษุ 2,149 รูป/สามเณร 155 รูป

วัด สำนักสงฆ์ โบสถ์คริสต์ มัสยิด พระภิกษุและสามเณร เป็นรายอำเภอ พ.ศ.2558

อำเภอ	วัด	สำนักสงฆ์	โบสถ์คริสต์	มัสยิด	พระภิกษุ	สามเณร
เมืองอุดรดิตถ์	86	13	9	1	622	70
ตรอน	30	1	-	-	220	16
ท่าปลา	37	14	1	-	176	8
น้ำปาด	31	25	1	-	156	-0
ฟากท่า	24	7	1	-	69	1
บ้านโคก	9	20	-	-	69	1
พิชัย	57	6	-	-	436	7
ลับแล	40	3	2	-	212	45
ทองแสนขัน	26	6	4	-	189	7
รวม	340	95	18	1	2,149	155

ที่มา : สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดอุดรดิตถ์

3.4. ข้อมูลด้านสาธารณสุข

จังหวัดอุดรดิตถ์มีจำนวนสถานพยาบาลที่เป็นโรงพยาบาลของรัฐ รวมทั้งสิ้น 10 แห่ง อยู่ที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์จำนวน 2 แห่ง และอยู่ตามอำเภอต่างๆ อีกอำเภอละ 1 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 89 แห่ง สถานบริการสาธารณสุขของเอกชน จำนวน

บุคลากรทางการแพทย์ที่สำคัญ คือ แพทย์ 196 คน ทันตแพทย์ 58 คน เภสัชกร 86 คน พยาบาลวิชาชีพ 1,070 คน พยาบาลเทคนิค 26 คน อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรเท่ากับ 1:2,337 อัตราส่วนทันตแพทย์ต่อประชากรเท่ากับ 1: 7,899 อัตราส่วนเภสัชกรต่อประชากรเท่ากับ 1: 5,327 อัตราส่วนพยาบาลต่อประชากรเท่ากับ 1:428 และอัตราส่วนพยาบาลเทคนิคต่อประชากรเท่ากับ 1:17,622

ข้อมูลสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ

เครือข่ายบริการสุขภาพ	จำนวน รพ. (แห่ง)	จำนวนเตียง (เตียง)	ระดับการพัฒนา (service lpan)	จำนวน รพ.สต. (แห่ง)	จำนวน สสช. (แห่ง)	จำนวน ศูนย์ สุขภาพชุมชน: PCU
1 เมืองอุดรดิตถ์	1	620	A	21		2
2. ตรอน	1	30	F2	6		
3. ท่าปลา	1	30	F2	14		
4. น้ำปาด	1	30	F1	10	1	
5. ฟากท่า	1	30	F2	4		
6. บ้านโคก	1	30	F2	5	4	
7. พิชัย	1	60	F2	13		
8. ลับแล	1	30	F2	11		
9. ทองแสนขัน	1	30	F2	5		
10.รพ.สังกัด กระทรวงกลาโหม	1	60		0		
รวม	10	950		89	5	2

อัตราบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขต่อประชากร จังหวัดอุดรดิตถ์

ลำดับ	สายงาน	จำนวนบุคลากรตามปฏิบัติจริง			
		สสจ.อุดรดิตถ์	รพ.อุดรดิตถ์	รวม	อัตราส่วน : ประชากร
1	นายแพทย์	65	131	196	1 : 2337.74
2	ทันตแพทย์	43	15	58	1 : 7899.95
3	เภสัชกร	46	40	86	1 : 5327.87
4	พยาบาลวิชาชีพ	446	624	1070	1 : 428.22
5	พยาบาลเทคนิค	4	22	26	1 : 17622.96
6	นักเทคนิคการแพทย์	20	23	43	1 : 10655.74
7	นักจิตวิทยา, นักจิตวิทยาคลินิก	8	5	13	1 : 35245.92
8	นักรังสีการแพทย์	9	12	21	1 : 21818.9
9	นักกายภาพบำบัด	23	16	39	1 : 11748.64
10	นักกิจกรรมบำบัด	0	5	5	1 : 91639.4
11	นักวิทยาศาสตร์การแพทย์	2	2	4	1 : 114549.25
12	เจ้าพนักงานวิทยาศาสตร์การแพทย์	8	8	16	1 : 28637.31
13	เจ้าพนักงานเภสัชกรรม	29	15	44	1 : 10413.57
14	นักวิชาการสาธารณสุข	254	37	291	1 : 1574.56
รวม		957	955	1912	1 : 239.64

ที่มา: 1.ข้อมูลจากกลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรบุคคล ณ ตุลาคม 2560

2.ข้อมูลประชากรทะเบียนราษฎร โปรแกรม HDC ณ 8 ธันวาคม 2560 จำนวน 458,197 คน

ข้อมูลสถานบริการสาธารณสุขของเอกชน

ข้อมูลสถานบริการสาธารณสุขของเอกชน	จำนวน	หน่วย
1. คลินิก แพทย์	65	แห่ง
2. คลินิก ทันตแพทย์	19	แห่ง
3. คลินิกการพยาบาลและผดุงครรภ์	139	แห่ง
4. คลินิกเทคนิคการแพทย์	8	แห่ง
5. คลินิกกายภาพบำบัด	2	แห่ง
6. สถานพยาบาลการแพทย์แผนไทย	3	แห่ง
7. ร้านขายยาแผน ปัจจุบัน (ขย.1)	54	แห่ง
8. ร้านขายยาแผน ปัจจุบัน (เฉพาะยาบรรจุเสร็จ)(ขย.2)	25	แห่ง
9. ร้านขายยาแผน ปัจจุบัน (เฉพาะยาบรรจุเสร็จสำหรับสัตว์)(ขย.3)	10	แห่ง
10. ร้านขายยาแผน โบราณ	13	แห่ง
11. สถานที่ผลิตยาแผนโบราณ	3	แห่ง

ที่มา: จากกลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค ข้อมูล ณ วันที่ 20 ธันวาคม 2560

สถานะสุขภาพ อายุคาดเฉลี่ย : อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด(ความยืนยาวของชีวิตตั้งแต่แรกเกิดตาย) ของประชากรจังหวัดอุดรดิตถ์ ปี 2560 เพศชาย มีอายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด 77.08 ปี เพศหญิง มีอายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด 85.29 ปี ในภาพรวมทั้งเพศชายและเพศหญิง มีอายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดเท่ากับ 81.18 ปี

สาเหตุการป่วย จากสถิติจำนวนครั้งและอัตราป่วยต่อประชากร 1,000 คน ของผู้ป่วยนอก จำแนกตามกลุ่มสาเหตุการป่วยจังหวัดอุดรดิตถ์ พ.ศ. 2557-2560 ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตถ์ ข้อมูลจาก Data Center สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตถ์ ณ วันที่ 26 ธันวาคม 2560 จากการประมวลผลข้อมูลผู้ป่วยนอก จังหวัดอุดรดิตถ์ช่วงระยะเวลา 3 ปี พบว่า 5 ลำดับแรกของกลุ่มโรคที่เป็นสาเหตุการเจ็บป่วยของประชาชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ คือ ความดันโลหิตสูงที่ไม่มีสาเหตุ, เบาหวาน, เนื้อเยื่อผิดปกติ, การติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนแบบเฉียบพลันอื่นๆ, ความผิดปกติอื่นๆของฟันและโครงสร้าง ซึ่งแนวโน้ม 5 อันดับโรคแรกมีแนวโน้มคงที่

กลุ่มผู้ป่วยใน มีสาเหตุการเจ็บป่วยที่สำคัญ 10 ลำดับแรกในปี 2560 ได้แก่ โรคปอดบวม, โรคโลหิตจางอื่น ๆ, การบาดเจ็บกระดูกเฉพาะอื่น ๆ ไม่ระบุเฉพาะและหลายบริเวณในร่างกาย, โรคหลอดเลือดสมอง, โรคหลอดลมอักเสบ, ภาวะซึมเศร้าและวิตกกังวลแบบเรื้อรังอื่น, โรคต่อกระดูกและความผิดปกติของเลนส์อื่น ๆ, การบาดเจ็บภายในกระโหลกศีรษะ, การดูแลมารดาอื่น ๆ ที่มีปัญหาเกี่ยวกับทารกในครรภ์ และถุงน้ำคร่ำ และปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ในระยะคลอด, หัวใจล้มเหลว, เบาหวาน, ภาวะแทรกซ้อนอื่น ๆของการตั้งครรภ์ และการคลอด ซึ่งแนวโน้มของ 10 อันดับโรคมีแนวโน้มลดลง

สาเหตุการตาย จากข้อมูลการตายจากมรณบัตร กรมการปกครอง ปี 2557 – 2560 (ณ ตุลาคม 2560) สาเหตุการตายของประชาชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ กลุ่มโรคที่เป็นสาเหตุการตายที่สำคัญโดยไม่นับสาเหตุการตายที่มาจากฆาตกรรมหรือไม่ทราบสาเหตุ ได้แก่ อันดับที่ 1 กลุ่มโรคมะเร็ง(Neoplasms) อันดับที่ 2 กลุ่มโรคระบบไหลเวียนโลหิต(Diseases of the circulatory system) อันดับที่ 3 กลุ่มโรคระบบทางเดินหายใจ(Diseases of the respiratory system) อันดับที่ 4 กลุ่มโรคติดเชื้อและปรสิต(Certain infectious and parasitic diseases) และอันดับที่ 5 กลุ่มการตายจากสาเหตุภายนอก(External causes of morbidity and mortality)

สถานการณ์โรคที่ต้องเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา เดือน มกราคม – ธันวาคม ปี 2560 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตถ์ได้รับรายงานผู้ป่วยด้วยโรคที่ต้องเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา 10 อันดับแรกเรียงตามอัตราป่วยต่อประชากรแสนคน ได้แก่ อันดับที่ 1. Diarrhea 1,139.32, อันดับที่ 2. Pneumonia 565.66, อันดับที่ 3. Influenza 480.11, อันดับที่ 4. Pyrexia 404.97 อันดับที่ 5. H.conjunctivitis 173.46, อันดับที่ 6. Food Poisoning 134.27, อันดับที่ 7. Chickenpox 94.85, อันดับที่ 8. Hand,foot and mouth disease 70.38, อันดับที่ 9. Dengue fever 52.19, อันดับที่ 10. Gonorrhoea 14.29

จากประมาณการ ปี 2561 พบว่าอัตราป่วย 5 ลำดับโรคแรก คือ 1. Diarrhea 2. Influenza 3 Pyrexia 4. H.conjunctivitis มีแนวโน้มคงที่เมื่อเทียบกับปี 2560 และ Pneumonia มีแนวโน้มลดลง เมื่อเทียบกับปี 2560

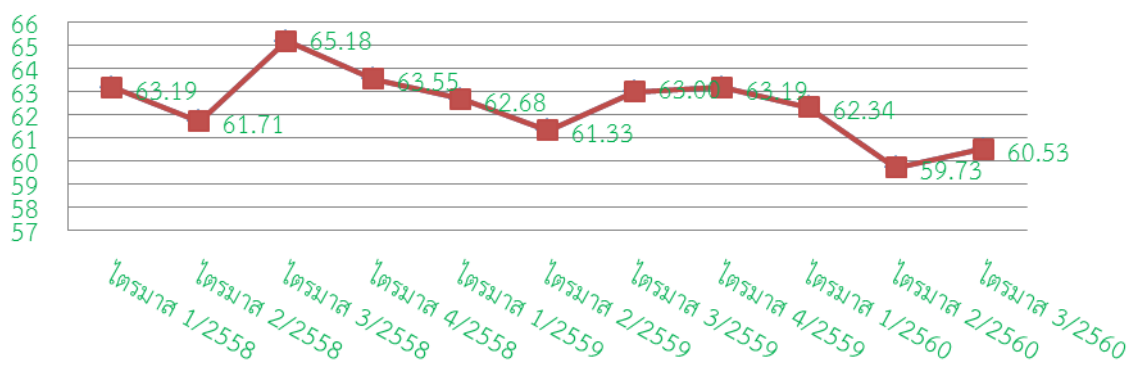
3.5 ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม (เมือง 3 วัฒนธรรม) จังหวัดอุดรดิตถ์มี
 ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ที่สำคัญ 3 ลักษณะ คือ 1) ล้านช้าง 2) ล้านนา 3) สุโขทัย หรือ
 รัตนโกสินทร์ และมีงานประเพณีที่สำคัญ ดังนี้

- **งานพระยาพิชัยดาบหักและงานกาชาดจังหวัดอุดรดิตถ์** เป็นงานเทศกาลเชิดชูเกียรติและ
 รำลึกถึงพระยาพิชัยดาบหักที่มีต่อประเทศชาติ ซึ่งจะจัดขึ้น ณ สนามกีฬาพระยาพิชัยดาบหัก หน้าศาลากลาง
 จังหวัดอุดรดิตถ์ ในวันที่ 7 - 16 มกราคม ของทุกปี
- **งานนมัสการพระแท่นศิลาอาสน์** พระยืนพุทธบาทยุคล และพระนอน พุทธไสยาสน์
 สันนิษฐานว่ามีการจัดงานสืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา เพื่อร่วมกันทำบุญตักบาตรและนพพระแท่น
 ศิลาอาสน์ ในวันขึ้น 8-15 ค่ำ เดือน 3 (วันมาฆบูชา) ของทุกปี ณ วัดพระแท่นศิลาอาสน์(พระอารามหลวง)
- **มหกรรมเหล้าฟ้า และของดีทองแสนขัน** จัดขึ้นเป็นประจำ ระหว่างวันที่ 20 - 21 มีนาคม ของ
 ทุกปี
- **งานประเพณีอีสานมีบูชา** เป็นพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพจำลองของ พระพุทธเจ้า
 ประกอบการแสดง แสง สี เสียง กำหนดจัดขึ้นในวันขึ้น 15 ค่ำ-แรม 8 ค่ำ เดือน 6 ของทุกปี ณ วัดบรมธาตุทุ่งยั้ง
 อำเภอเกล็ดแล
- **งานเทศกาลกลางสาตหวาน และมหกรรมของดีเมืองอุดรดิตถ์** เป็นการจัดงานเพื่อกระตุ้น
 ให้เกษตรกรปรับปรุงพันธุ์กลางสาต และส่งเสริมการขายผลไม้ต่างๆ และผลิตภัณฑ์สินค้าหนึ่งตำบล หนึ่ง
 ผลิตภัณฑ์ ณ สนามกีฬาพระยาพิชัยดาบหัก มีกำหนดจัดขึ้นในช่วงกลางเดือนกันยายน - ต้นเดือนตุลาคมของ
 ทุกปี โดยมีระยะเวลาการจัดงานประมาณ 10 วัน
- **ประเพณีไหลแพไฟเฉลิมพระเกียรติ** จัดในช่วงวันที่ 3-5 ธันวาคมทุกปี ซึ่งเป็นการ
 แสดงออกถึงความจงรักภักดีแก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ซึ่งอำเภอตรอน
 มีแม่น้ำน่านไหลผ่าน ประชาชนจึงพร้อมใจกันจัดงานประเพณีไหลแพไฟเฉลิมพระเกียรติ และพิธีขอบคุณพืช
 พันธุ์ธัญญาหารและสายน้ำขึ้นเป็นประจำทุกปี

3.6 ข้อมูลแรงงานและการประกันสังคม (ที่มา : รายงานสถานการณ์แรงงานและดัชนีชี้วัดภาวะ
 แรงงานจังหวัดอุดรดิตถ์ ไตรมาส 3/2560 สำนักงานแรงงานจังหวัดอุดรดิตถ์)

ประชากรและกำลังแรงงาน จังหวัดอุดรดิตถ์ มีประชากร 432,906 คน เป็นผู้อยู่ในกำลัง
 แรงงาน 219,172 คน ผู้มีงานทำ 216,030 คน และผู้ว่างงาน 3,142 คน

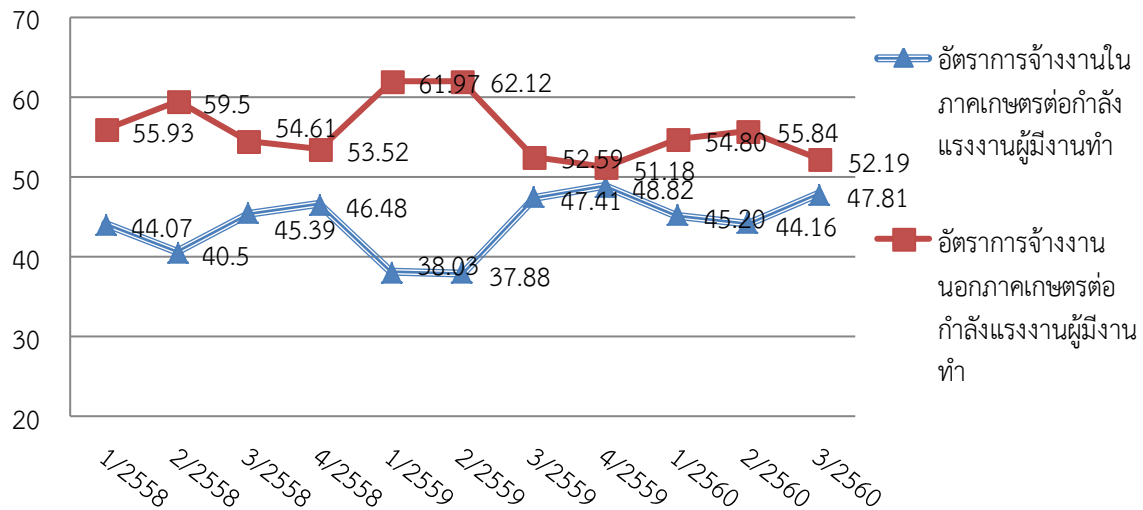
อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานจังหวัดอุดรดิตถ์ ไตรมาส 3/2560

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดอุดรดิตถ์

การมีงานทำ ผู้มีงานทำในจังหวัดอุดรดิตถ์ 216,030 คน หรือร้อยละ 98.57 ทำงานในภาคเกษตร ผู้มีงานทำ 103,282 คน หรือร้อยละ 47.81 ทำงานนอกภาคเกษตร ผู้มีงานทำ 112,748 คน ร้อยละ 52.19 โดยทำงานในสาขาการขายส่ง การขายปลีก ซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์มากที่สุด 28,467 คน หรือร้อยละ 25.25 รองลงมา การผลิต 17,110 คน ร้อยละ 15.18 และการบริหารราชการและป้องกันประเทศ 14,115 คน ร้อยละ 12.52 และ ผู้มีงานทำส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับ ต่ำกว่าประถมศึกษา 58,211 คน หรือร้อยละ 26.95

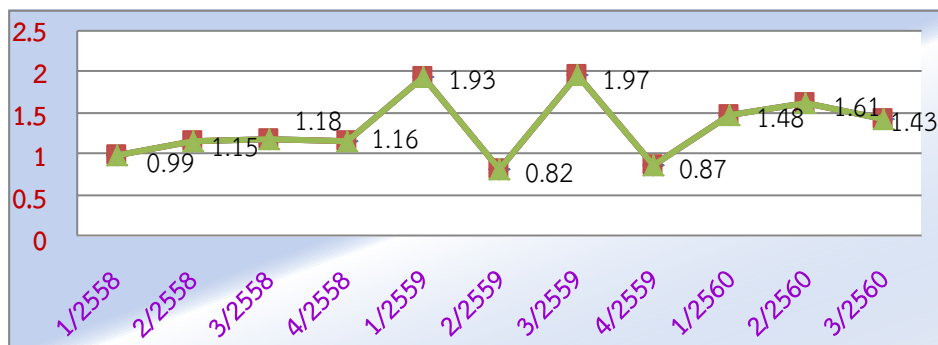
อัตราการมีงานทำใน/นอกภาคเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์ ไตรมาส 3/2560

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดอุดรดิตถ์

การว่างงาน จังหวัดอุดรดิตถ์มีผู้ว่างงาน 3,142 คน หรือมีอัตราการว่างงานร้อยละ 1.44 จำนวนผู้ว่างงานเมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เพศชาย 1,968 คน ร้อยละ 1.57 และเพศหญิง 1,174 คน ร้อยละ 1.25

อัตราการว่างงานจังหวัดอุดรดิตถ์ ไตรมาส 3 ปี 2560

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดอุดรดิตถ์

การบริการจัดหางานในประเทศ ในช่วงไตรมาสที่ 3 (กรกฎาคม-กันยายน 2560) นายจ้างสถานประกอบการได้แจ้งตำแหน่งงานว่าง 265 อัตรา โดยมีผู้ลงทะเบียนสมัครงาน 119 คน และการบรรจุงาน 208 คน โดยมีอัตราการบรรจุงานต่อตำแหน่งงานว่างคิดเป็นร้อยละ 78.49 ส่วนตำแหน่งงานว่างตามระดับการศึกษาที่ต้องการสูงสุด คือ ระดับมัธยมศึกษามีความต้องการคิดเป็นร้อยละ 51.70 (137 อัตรา) รองลงมา ระดับ ประถมศึกษาและต่ำกว่า ร้อยละ 14.72 (39 อัตรา) และระดับ ปวส.ร้อยละ 12.83 (34 อัตรา) ตามลำดับ สำหรับอาชีพที่มีการบรรจุงานมากที่สุด คือ เสมียน เจ้าหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ 24.04 (50 คน) รองลงมา

พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด ร้อยละ 20.19 (42 คน) และช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ ร้อยละ 15.38 (32 คน เท่ากัน) อุตสาหกรรมที่มีตำแหน่งงานว่างมากที่สุด คือ การผลิต ร้อยละ 35.47 (94 อัตรา) รองลงมา การขายส่ง และการขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และจักรยานยนต์ คิดเป็นร้อยละ 32.08 (85 อัตรา) และกิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุนอื่นๆ ร้อยละ 6.79 (18 อัตรา)

การจ้างคนพิการในจังหวัดอุดรดิตถ์ ข้อมูลการรับคนพิการเข้าทำงานในสถานประกอบการและหน่วยงานภาครัฐตามกฎหมายการจ้างงานคนพิการ ของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดอุดรดิตถ์ ณ ประจำปี 2560 พบว่า มีการรับคนพิการเข้าทำงานในสถานประกอบการและหน่วยงานภาครัฐ จำนวน 40 แห่ง 66 ราย ข้อมูลการจดทะเบียนคนพิการ (ทำบัตรประจำตัวคนพิการ) ถูกต้องตามกฎหมายตามประเภทความพิการ รวมทั้งสิ้น 19,561 ราย (ข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2557 – 30 กันยายน 2560)

ผู้สูงอายุในจังหวัดอุดรดิตถ์ โดยสำนักงานสถิติจังหวัดอุดรดิตถ์ ดำเนินการสำรวจข้อมูลด้านประชากรสูงอายุในจังหวัดทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม 2560 ผู้ที่มีอายุ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป พบว่า จำนวนผู้สูงอายุคิดเป็นร้อยละ 24.43 ของประชากรทั้งหมดของจังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวนผู้สูงอายุทั้งสิ้น 105,755 คน เป็นชาย 47,878 คน ร้อยละ 45.27 ของประชากรทั้งหมด และหญิง 57,877 คน ร้อยละ 54.73

แรงงานต่างด้าว ที่เข้าเมืองโดยถูกต้องตามกฎหมายและได้รับอนุญาตให้ทำงาน ข้อมูล ณ เดือนกันยายน 2560 มีจำนวน 102 คน แรงงานต่างด้าวส่วนใหญ่เป็นประเภทชั่วคราว 71 คน ร้อยละ 69.61 รองลงมา ประเภทมาตรา 13 ยกเว้นมติ ครม.(กลุ่มบุคคลบนพื้นที่สูง) 29 คน ร้อยละ 28.43 และประเภทตลอดชีพ 2 คน ร้อยละ 1.96 โดยแรงงานต่างด้าวบุคคลบนพื้นที่สูง (ยกเว้นประเภทตลอดชีพ) มากที่สุด 29 คน หรือ ร้อยละ 28.43 รองลงมา สัญชาติอื่นๆ 25 คน ร้อยละ 24.51 และสัญชาติฟิลิปปิน 19 คน ร้อยละ 18.63 (ยกเว้นประเภทตลอดชีพ) ตามลำดับ

สำหรับแรงงานต่างด้าวตามมติคณะรัฐมนตรี เป็นแรงงานที่ได้รับอนุญาตให้มาทำงานเป็นการชั่วคราว 3 สัญชาติ คือ เมียนมา ลาว และกัมพูชา เพื่อช่วยบรรเทาการขาดแคลนแรงงานและเป็นการทดแทนการขาดแคลนแรงงานในจังหวัดอุดรดิตถ์ มีจำนวน 832 คน โดยแยกตามประเภทที่ขอรับใบอนุญาตได้แก่ (1) กลุ่มบุคคลที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติ 346 คน คิดเป็นร้อยละ 41.59 (2) กลุ่มแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการจ้างแรงงานกับเมียนมา ลาว และกัมพูชา (MOU) 172 คน ร้อยละ 20.67 (3) กลุ่มแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองตามสัญญาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา 314 คน ร้อยละ 37.74

แรงงานไทยในต่างประเทศ ในช่วงไตรมาส 3 ปี 2560 จังหวัดอุดรดิตถ์มีผู้แจ้งความประสงค์เดินทางไปทำงานต่างประเทศ 99 คน โดยแรงงานที่ทำงานในต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นผู้มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และวิธีการเดินทาง พบว่า ไปโดยวิธี (Re-Entry) 59 คน คิดเป็นร้อยละ 76.62 และการเดินทางด้วยตนเอง 18 คน ร้อยละ 23.38 ของแรงงานที่ไปทำงานต่างประเทศทั้งหมด

การพัฒนาศักยภาพแรงงาน การฝึกเตรียมเข้าทำงานไตรมาสนี้ พบว่า ไม่มีผู้เข้ารับการฝึกแต่อย่างใด การฝึกยกระดับฝีมือแรงงานมีการฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน 483 คน โดยกลุ่มอาชีพที่ฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน คือ ธุรกิจและบริการ 483 คน ส่วนการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานมีการทดสอบทั้งสิ้น 87 คน โดยกลุ่มอาชีพที่มีการทดสอบ คือ ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ 87 คน

การคุ้มครองแรงงาน จากการตรวจสอบสถานประกอบการทั้งสิ้น 55 แห่ง มีลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ 409 คน สถานประกอบการที่ตรวจเป็นสถานประกอบการขนาด 1-4 คน มากที่สุด 33 แห่ง รองลงมา ขนาด 5-9 คน 13 แห่ง ขนาด 10-19 คน ขนาด 20-49 คน 4 แห่ง เท่ากัน และขนาด 50-99 คน 1 แห่ง โดยสถานประกอบการปฏิบัติตามกฎหมาย 55 แห่ง

การตรวจความปลอดภัยในการทำงาน มีการตรวจความปลอดภัยในสถานประกอบการทั้งสิ้น 3 แห่ง ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ 43 คน ส่วนใหญ่สถานประกอบการที่ตรวจเป็นสถานประกอบการขนาด 10-19 คน 3 แห่ง พบว่า สถานประกอบการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย 3 แห่ง

การประสบอันตราย/เจ็บป่วยจากการทำงาน ในช่วงไตรมาสที่ 3 ปี 2560 จังหวัดอุดรดิตถ์ มีการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานทั้งสิ้น 79 คน โดยประเภทของความร้ายแรงมากที่สุด คือ หุดยางเกิน 3 วัน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 50.64 รองลงมา ตาย 20 คน ร้อยละ 25.32 และหุดยางไม่เกิน 3 วัน 13 คน ร้อยละ 16.46 ตามลำดับ

การเกิดข้อเรียกร้อง/พิพาทแรงงานและข้อขัดแย้งภายในจังหวัดอุดรดิตถ์ ในช่วงไตรมาส 3 ปี 2560 ไม่มีการแจ้งข้อเรียกร้อง/ข้อพิพาทและข้อขัดแย้งผ่านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การเลิกจ้างแรงงาน สถานประกอบกิจการในจังหวัดอุดรดิตถ์ที่เลิกกิจการ 25 แห่ง ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง 60 คน ส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบกิจการขนาด 1-9 คน โดยมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 96 (24 แห่ง) ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง 49 คน ร้อยละ 81.67 ของจำนวนลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้างทั้งหมด และสถานประกอบกิจการขนาด 10 คนขึ้นไป ร้อยละ 4 (1 แห่ง) ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง 11 คน ร้อยละ 18.33 โดยประเภทกิจการที่มีการเลิกจ้างสูงสุด คือ ประเภทกิจการอื่นๆ 16 แห่ง ร้อยละ 64 รองลงมา ร้านค้าเบ็ดเตล็ด การค้าอื่นๆ 4 แห่ง ร้อยละ 16 ร้านขายอาหาร โรงแรม ห้องเช่า 3 แห่ง ร้อยละ 12 และสถาบันการเงิน บริการด้านธุรกิจ 2 แห่ง ร้อยละ 8

การสวัสดิการ มีการส่งเสริมให้บริการด้านสวัสดิการแรงงานนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด 13 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 159 คน

การประกันสังคม ข้อมูล ณ กันยายน 2560 พบว่า จังหวัดอุดรดิตถ์มีสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคม 1,496 แห่ง ผู้ประกันตนทั้งสิ้น 47,657 ราย และมีสถานพยาบาลในสังกัดประกันสังคมที่เป็นสถานพยาบาลของรัฐบาล จำนวน 1 แห่ง

กองทุนประกันสังคม ข้อมูล ณ เดือนกันยายน 2560 มีเงินกองทุน 22,343,498 บาท จำนวนผู้ให้บริการ 7,014 คน หรือร้อยละ 14.72 ของผู้ประกันตนทั้งหมด ประเภทประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนใช้บริการสูงสุด ได้แก่ กรณีสงเคราะห์บุตร 5,086 คน คิดเป็นร้อยละ 72.52 ของผู้ให้บริการทั้งหมด สำหรับปริมาณการจ่ายเงินประโยชน์ทดแทน พบว่า การจ่ายเงิน กรณีชราภาพมีการจ่ายเงินสูงสุด ถึง 4,464,822 บาท ร้อยละ 38.20 ของเงินประโยชน์ทดแทนที่จ่าย

3.7 ข้อมูลคุณภาพชีวิต จากความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) และข้อมูลพื้นฐาน (เขตเมือง)

จากการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ระดับจังหวัดในปี พ.ศ.2559 มีการเก็บข้อมูลครัวเรือน จำนวน 116,236 ครัวเรือน จาก 9 อำเภอ 589 หมู่บ้าน และ 127 ชุมชน ซึ่งการสำรวจข้อมูลภาพรวมจังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า คนจังหวัดอุดรดิตถ์มีรายได้เฉลี่ยคนละ 78,077 บาทต่อปี อำเภอเมืองอุดรดิตถ์เป็นอำเภอที่คนมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีมากที่สุด รองลงมา คือ อำเภอลับแล อำเภอพิชัย อำเภอดรอน อำเภอบ้านโคก อำเภอปากท่า อำเภอน้ำปาด อำเภอทองแสนขัน และอำเภอท่าปลา ตามลำดับ

ผลการสำรวจข้อมูลภาพรวมจังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า คนจังหวัดอุดรดิตถ์มีรายจ่ายเฉลี่ยคนละ 47,020 บาทต่อปี อำเภอพิชัย เป็นอำเภอที่มีคนมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อปีมากที่สุด รองลงมา คือ อำเภอดรอน อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ อำเภอบ้านโคก อำเภอลับแล อำเภอปากท่า อำเภอน้ำปาด อำเภอทองแสนขัน และอำเภอท่าปลา ตามลำดับ

รายได้ – รายจ่ายเฉลี่ย ของคนจังหวัดอุดรดิตถ์ (บาท/ปี) ปี 2559

ที่	พื้นที่	จำนวน ครัวเรือน	จำนวน ประชากร	รายได้เฉลี่ย (บาท/ปี)	รายจ่ายเฉลี่ย (บาท/ปี)
1	อำเภอเมืองอุดรดิตถ์	35,745	90,976	89,195	49,669
2	อำเภอลับแล	16,831	45,987	81,822	45,811
3	อำเภอพิชัย	18,750	52,961	79,427	56,184
4	อำเภอตรอน	8,377	25,680	76,892	55,594
5	อำเภอบ้านโคก	4,551	11,598	72,754	49,288
6	อำเภอพากทำ	3,776	11,666	70,397	42,122
7	อำเภอน้ำปาด	9,820	29,452	68,666	40,539
8	อำเภอทองแสนขัน	7,691	21,085	66,810	38,231
9	อำเภอท่าปลา	10,695	29,642	59,227	30,697
รวม		116,236	319,047	78,077	47,020

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุดรดิตถ์

จังหวัดอุดรดิตถ์มีครัวเรือนที่ไม่ผ่านเกณฑ์รายได้เฉลี่ยคนละ 30,000 บาทต่อปี จำนวน 262 ครัวเรือน อยู่ในเขตชนบท จำนวน 106 ครัวเรือน และอยู่ในเขตเมือง จำนวน 156 ครัวเรือน อำเภอที่มีครัวเรือนไม่ผ่านเกณฑ์สูงสุด ได้แก่ อำเภอท่าปลา จำนวน 99 ครัวเรือน ร้อย 0.93 รองลงมาได้แก่ อำเภอทองแสนขัน อำเภอพากทำ อำเภอบ้านโคก อำเภอน้ำปาด อำเภอพิชัย อำเภอลับแล อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ และอำเภอตรอน ตามลำดับ

จำนวนครัวเรือนที่ไม่ผ่านเกณฑ์รายได้เฉลี่ยคนละ 30,000 บาทต่อปี

อำเภอ	เขตชนบท (จปฐ.)		เขตเมือง (พื้นฐาน)		ภาพรวมจังหวัดอุดรดิตถ์		
	ครัวเรือนที่ สำรวจ ทั้งหมด	ครัวเรือนที่ ไม่ผ่าน เกณฑ์	ครัวเรือนที่ สำรวจ ทั้งหมด	ครัวเรือนที่ไม่ ผ่านเกณฑ์	ครัวเรือนที่ สำรวจ ทั้งหมด	ครัวเรือนที่ ไม่ผ่าน เกณฑ์	คิดเป็น ร้อยละ
เมืองอุดรดิตถ์	30,435	-	5,310	11	35,745	11	0.03
ตรอน	7,344	-	1,033	1	8,377	1	0.01
ท่าปลา	9,194	-	1,501	99	10,695	99	0.93
น้ำปาด	8,786	25	1,034	4	9,820	29	0.29
พากทำ	3,526	6	250	6	3,776	12	0.32
บ้านโคก	3,262	12	1,289	2	4,551	14	0.31
พิชัย	17,848	37	902	-	18,750	37	0.20
ลับแล	11,140	-	5,691	33	16,831	33	0.20
ทองแสนขัน	6,670	26	1,023	-	7,691	26	0.34
รวมทั้งจังหวัด	98,205	106	18,031	156	116,236	262	0.23

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุดรดิตถ์

4. ข้อมูลเศรษฐกิจ

ภาวะเศรษฐกิจของจังหวัดขึ้นกับภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และการขายส่ง การขายปลีกเป็นสำคัญตามลำดับ

- รายได้เฉลี่ยประชากรต่อหัว : ในปี 2558 รายได้เฉลี่ยประชากรต่อหัวจังหวัดอุดรดิตถ์ เท่ากับ 71,365 บาท เป็นอันดับที่ 12 ของ 17 จังหวัดภาคเหนือและเป็นอันดับที่ 54 ของประเทศ ค่าเฉลี่ย 5 ปีของรายได้ต่อหัวเท่ากับ 79,324 บาท

: รายได้เฉลี่ยประชากรทั้งประเทศต่อหัวในปี 2558 เท่ากับ 203,356 บาท เฉลี่ยภาคเหนือ 93,058 บาท

: จังหวัดอุดรดิตถ์ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 131,992 บาท ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของภาคเหนือ 21,694 บาท

- ผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) ในปี 2558 ทั้งหมดเท่ากับ 31,509 ล้านบาท / เป็นอันดับที่ 13 ของ 17 จังหวัดภาคเหนือ : อันดับที่ 61 ของประเทศ แบ่งเป็น

สาขาการผลิต	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (ล้านบาท)					โครงสร้าง
	ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2558
สาขาเกษตรกรรม	9,193	13,369	13,572	11,325	8,197	26.4%
สาขาอุตสาหกรรม	5,553	5,782	5,689	5,465	4,145	13.3%
สาขาการขนส่ง การขายปลีก	3,011	3,994	3,872	3,728	3,552	11.4%
สาขาการศึกษา	3,056	3,111	3,113	3,335	3,292	10.6%
สาขาค้ากลางทางการเงิน	1,520	1,780	2,092	2,400	2,680	8.6%
สาขาการบริหารราชการ	2,589	3,354	3,051	2,408	2,382	7.7%
สาขาก่อสร้าง	1,300	1,733	1,688	1,651	1,599	5.1%
สาขาอสังหาริมทรัพย์	1,381	1,478	1,818	1,427	1,508	4.9%
สาขาสุขภาพและสังคม	704	797	863	966	1,057	3.4%
สาขาไฟฟ้า ประปา	706	767	829	867	921	3.0%
สาขาการขนส่ง	699	734	718	699	734	2.4%
สาขาการให้บริการชุมชน	271	308	327	327	332	1.1%
สาขาประมง	209	217	239	236	250	0.8%
สาขาเหมืองแร่	309	311	335	354	246	0.8%
สาขาถูกจ้างในครัวเรือน	75	102	95	94	101	0.3%
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	37	45	47	51	63	0.2%
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	30,610	37,882	38,348	35,332	31,059	100.0%
ประชากร (พันคน)	438	438	437	436	435	
รายได้ต่อหัว (บาท/คน/ปี)	69,900	86,586	87,771	80,996	71,365	

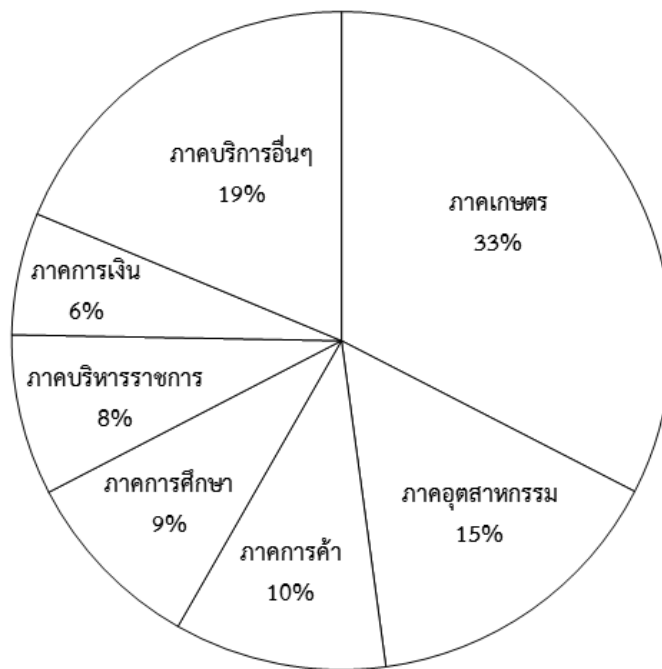
ที่มา : ข้อมูล GPP เฉลี่ยปี 2554 - 2558 รายสาขาการผลิตข้อมูลจาก GPP แบบ Bottom-up

4.1 โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัด

1) โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัด

โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดอุดรดิตถ์ ประกอบด้วยภาคเกษตรเป็นหลัก 33% รองลงมาคือภาคอุตสาหกรรม 15% ภาคการค้า 10% ภาคการศึกษา 9% ภาคการบริหารราชการ 8% ภาคการเงิน 6% และภาคบริการอื่นๆ 19% (ที่มา : ข้อมูล GPP แบบ Top-down เฉลี่ยปี 2554 - 2558)

แผนภูมิโครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดอุดรดิตถ์

(1) โครงสร้างภาคเกษตร

1. ด้านการเพาะปลูกเป็นโครงสร้างหลัก 79% ได้แก่ ข้าวเป็นผลผลิตหลัก 39% รองลงมาคือทุเรียน 10% ลองกอง 5% ข้าวโพด 4% อ้อย 4% มะขามหวาน 4% มะม่วง 3% มะม่วงหิมพานต์ 3% สับปะรด 3% หอมแดง 1% มันสำปะหลัง 1% และอื่นๆ 2%
2. ด้านปศุสัตว์ 14% ได้แก่ สุกร 5% ไก่ 3% ไข่ไก่ 2% ไข่เป็ด 1% กระบือ 1% โค 1% อื่นๆ 1%
3. ด้านอื่นๆ 7% ได้แก่ ด้านบริการทางการเกษตร 5% และป่าไม้ 2%

(2) โครงสร้างภาคอุตสาหกรรม

1. อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม เป็นโครงสร้างหลัก 86% ได้แก่ การผลิตน้ำตาลจากอ้อยเป็นการผลิตหลัก 57% เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (โรงกลั่นสุรา) 13% โรงสีข้าว 13% น้ำแข็ง 1% และอื่นๆ 2%
2. ผลิตภัณฑ์ OTOP 6%
3. การผลิตอื่นๆ 8% (คอนกรีต 5% ผลิตภัณฑ์ไม้ 1% เครื่องเรือน 1% อื่นๆ 1%)

4.2 การขยายตัวทางเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจจังหวัดอุดรดิตถ์ ขยายตัวโดยเฉลี่ยปีละ 1.7% เป็นผลมาจากการขยายตัวของสาขาอุตสาหกรรม (โครงสร้าง 15% ขยายตัวเฉลี่ยปีละ 14.0%) จากโรงงานสุรา สินค้า OTOP เส้นก๋วยเตี๋ยวและโรงงานผลิตน้ำแข็ง โรงสีและโรงงานน้ำตาล ส่วนสาขาเกษตรกรรมซึ่งเป็นสาขาหลัก (โครงสร้าง 32%) โดยเฉลี่ยขยายตัวติดลบเนื่องจากภัยแล้ง ส่วนภาคการค้า (สาขาขายส่งขายปลีก) มีสัดส่วนโครงสร้างสูง (สัดส่วน 10%) แต่ขยายตัวเฉลี่ยต่ำเพียงร้อยละ 0.8 โดยกิจกรรมที่ขยายตัวได้แก่ ห้างสรรพสินค้า น้ำมันเชื้อเพลิงและวัสดุก่อสร้าง สำหรับภาคการท่องเที่ยว (สาขาโรงแรมและภัตตาคาร) ยังมีสัดส่วนโครงสร้างน้อย (สัดส่วน 0.1% แต่ขยายตัวเฉลี่ยสูงปีละ 7.4% เนื่องจากปี 2556 ขยายตัวสูงจากการประชุมคณะรัฐมนตรีสัญจร และจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือครั้งที่ 26 "ลับแลเกมส์" ส่วนปี 2558 ขยายตัวจากการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติภาค 5 ครั้งที่ 44 "อุดรดิตถ์เกมส์" และการแข่งขันกีฬาคณพิการแห่งชาติภาค 5 ครั้งที่ 34 "เมืองอุดรดิตถ์เกมส์"

ค่าเฉลี่ย 5 ปี (ปี 2554 - 2558) ของโครงสร้างการผลิตและการขยายตัวของ 16 สาขาการผลิต

สาขาการผลิต	ค่าเฉลี่ยปี 2554 – 2558	
	โครงสร้างเฉลี่ย (%)	ขยายตัวเฉลี่ย
สาขาเกษตรกรรม	32	-3.3
สาขาอุตสาหกรรม	15	14.0
สาขาการขนส่งและการขายปลีก	10	0.8
สาขาการศึกษา	9	-4.0
สาขาการบริหารราชการ	8	-2.4
สาขาค้ากลางทางการเงิน	6	12.0
สาขาอสังหาริมทรัพย์	4	1.7
สาขาก่อสร้าง	5	10.6
สาขาไฟฟ้า ประปา	2	3.5
สาขาสุขภาพและสังคม	3	5.5
สาขาการขนส่ง	2	-0.5
สาขาเหมืองแร่	1	-2.8
สาขาการให้บริการชุมชน	1	5.0
สาขาประมง	1	-6.0
สาขาลูกจ้างในครัวเรือน	0.3	-5.1
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	0.1	7.4
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	100	1.7

4.3 ข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด

จังหวัดอุดรดิตถ์มีภาคการเกษตรเป็นภาคหลักในโครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัด โดยการเกษตรเพาะปลูก มีสัดส่วนสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32 มีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง อ้อยสับปะรด พุริณ ลองกอง ลางสาด และมะม่วงหิมพานต์

ข้อมูลพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดอุดรดิตถ์ ย้อนหลัง 3 ปี

ชนิดพืช	ปี 2557/58	ปี 2558/59	ปี 2559/60
1. ข้าวนาปี	589,182.00	528,320.00	500,598.00
2. ข้าวนาปรัง	343,558.00	193,630.00	245,750.00
3. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	170,160.00	180,985.00	147,763.20
4. มันสำปะหลัง	26,549.00	28,846.00	43,981.00
5. อ้อย	53,087.00	52,842.00	46,244.75
6. สับปะรด	10,839.00	11,941.00	10,977.00
7. พุริณ	40,886.50	34,341.75	34,963.00
8. ลองกอง	30,749.00	30,749.00	27,249.00
9. ลางสาด	13,027.00	13,027.00	10,527.00
10. มะม่วงหิมพานต์	27,811.00	27,811.00	24,728.50

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์

พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดอุดรดิตถ์ ข้าวนาปี/ข้าวนาปรัง, ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์, มันสำปะหลัง, อ้อยโรงงานมีแนวโน้มลดลงจากปีก่อนๆ ในขณะที่พื้นที่ปลูกสับปะรด ทูเรียน และเม็ดมะม่วงหิมพานต์ มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น

ข้อมูลผลผลิตต่อไร่พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดอุดรดิตถ์ ย้อนหลัง 3 ปี

ชนิดพืช	ปี 2555/56 (กก.)	ปี 2557/58 (กก.)	ปี 2558/59 (กก.)
1. ข้าวนาปี	631	636	601
2. ข้าวนาปรัง	707	760	-
3. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	650	646	510
4. มันสำปะหลัง	3,314	2,984	2,984
5. สับปะรดโรงงาน	3,576	3,464.99	3,464.99
6. อ้อยโรงงาน	12,457	12,100	11,500
7. ลองกอง	792	1,120	1,000
8. ลางสาด	1,090	1,090	900
9. ทูเรียน	620	939	844.82
10. มะม่วงหิมพานต์	242	300	300

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์

4.5 ด้านการค้าชายแดน

จังหวัดอุดรดิตถ์ มีพรมแดนติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) โดยประมาณ 145 กิโลเมตร ในพื้นที่อำเภอบ้านโคก และอำเภอน้ำปาด มีช่องทางค้าขายตามแนวชายแดน 15 ช่องทาง เป็นช่องทางที่รถยนต์ผ่านเข้าออกได้ 6 ช่องทาง อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านโคก โดยประกาศเป็นจุดค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้า จำนวน 4 แห่ง คือ

จุดผ่านแดนถาวร จำนวน 1 แห่ง คือ

- **ช่องภูตู** บ้านม่วงเจ็ดต้น หมู่ที่ 2 ตำบลม่วงเจ็ดต้น อำเภอบ้านโคก เปิดค้าขายทุกวัน ตั้งแต่เวลา 06.00–20.00 น. อยู่ตรงข้ามกับเมืองปากลายแขวงไชยะบูลี

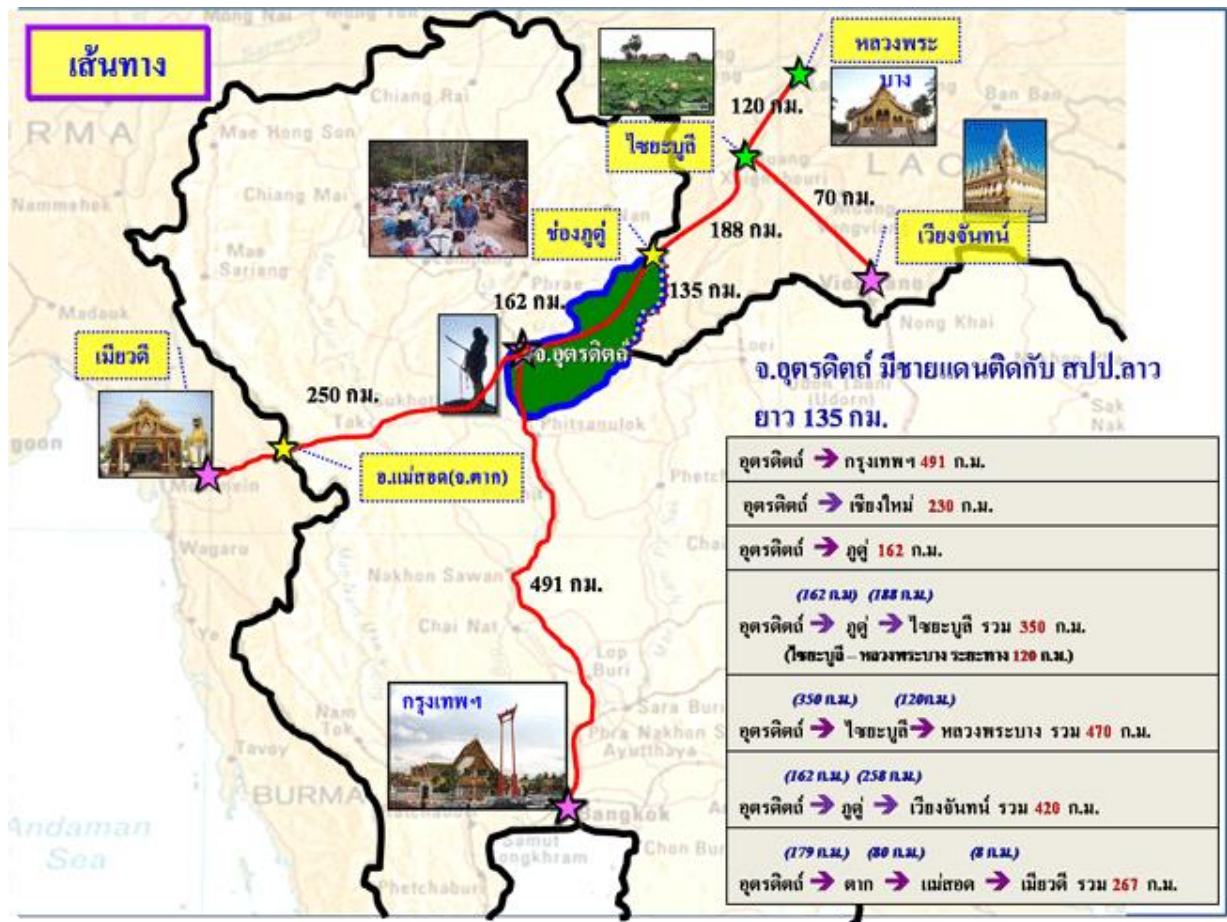
จุดผ่อนปรน จำนวน 1 แห่ง คือ

- **ช่องห้วยต่าง** หมู่ที่ 7 ตำบลบ้านโคก อำเภอบ้านโคก เปิดค้าขายสัปดาห์ละ 1 วัน คือ วันพุธ อยู่ตรงข้ามกับเมืองบ่อแต่น แขวงไชยะบูลี

ช่องประเพณี จำนวน 2 แห่ง คือ

- **ช่องบ่อเบี้ย** (ช่องมหาราช) บ้านบ่อเบี้ย หมู่ที่ 1 ตำบลบ่อเบี้ย อำเภอบ้านโคก ติดต่อกับเมืองทุ่งมีไช แขวงไชยะบูลี สปป.ลาว ระยะทาง 14 กิโลเมตร (เมืองปากลาย 45 กิโลเมตร) เปิดทำการค้าขายสัปดาห์ละ 1 วัน คือ วันอาทิตย์
- **ช่องห้วยพร้าว** หมู่ที่ 4 ตำบลห้วยมุ่น อำเภอน้ำปาด ติดต่อกับบ้านหนองปาจิด เมืองบ่อแต่น แขวงไชยะบูลี สปป.ลาว เปิดทำการค้าขายสัปดาห์ละ 1 วัน คือ วันอาทิตย์

การค้าชายแดน ณ จุดผ่านแดนถาวรภูตู ซึ่งได้รับยกระดับเป็นจุดผ่านแดนถาวร เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2556 โดยเปิดให้บริการทุกวัน ตั้งแต่เวลา 06.00 – 20.00 น. และมีจุดผ่อนปรนทางการค้าอื่นๆ อีก เช่น ช่องห้วยต่าง และช่องมหาราช มูลค่าการค้าชายแดนกว่า 200 ล้านบาทต่อปี ขณะนี้อยู่ระหว่างการพัฒนาบริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู ให้มีความพร้อมยิ่งขึ้นในการให้บริการกับผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว และประชาชนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ และมีเส้นทางเชื่อมโยงกับจังหวัดต่างๆ และประเทศเพื่อนบ้านได้โดยสะดวก ดังนี้

ปี พ.ศ. 2554 - 2560 (พฤศจิกายน 2560) มูลค่าการค้าชายแดนรวม 3,239.812 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 450 ล้านบาท โดยมูลค่าการค้ารวมมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี ตั้งแต่ปี 2554 - 2560 เมื่อเปรียบเทียบ อัตราส่วนการส่งออกและนำเข้า จะเห็นว่าในปี 2560 ได้ดุลการค้าสูงที่สุด จำนวน 743.626 ล้านบาท และในปี 2556 ได้ดุลการค้าต่ำที่สุด จำนวน 24.474 ล้านบาท

เปรียบเทียบมูลค่าการค้าชายแดน ปี 2554 - 2560 (พฤศจิกายน 2560)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560
1. ส่งออก	136.623	179.626	193.024	359.849	317.101	668.584	757.805
2. นำเข้า	135.941	111.277	168.550	16.037	136.132	45.081	14.178
3. มูลค่ารวม	272.564	290.903	361.575	375.887	453.233	713.666	771.984
4. ดุลการค้า	681.221	68.348	24.474	343.811	180.969	623.503	743.626

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุดรดิตถ์ พ.ศ. 2560

สินค้าที่ส่งออกไป สปป.ลาว ที่สำคัญ ได้แก่ น้ำมันปิโตรเลียม ปูนซีเมนต์ อาหารสัตว์ ก๊าซปิโตรเลียมเหลว ถั่วลย เครื่องดื่มชูกำลัง สุกรมชีวิต กระเบื้องปูพื้น ที่นอน สินค้าอุปโภคบริโภค อาหารสด/แห้ง เสื้อผ้าสำเร็จรูป ผลไม้ เครื่องใช้ในการเกษตร เสื้อผ้าสำเร็จรูป เครื่องใช้ไฟฟ้า และสินค้าอื่นๆ เป็นต้น

สินค้าที่นำเข้าจาก สปป.ลาว ที่สำคัญได้แก่ ถั่วลิสงทั้งเปลือก ข้าวโพด เศษเหล็ก ของเก่า ถ่านไม้ สมุนไพร ไม้ยางลาว ไม้พื้ลาว เศษกระดาด ช้างข้าวโพด ผ้าทอ เครื่องจักสาน เครื่องจักสาน และสินค้าอื่นๆ เป็นต้น

การเดินทางผ่านแดนจังหวัดอุตรดิตถ์ - แขวงไชยบุรี ช่วงปี 2554 -2560 (พฤศจิกายน 2560)

- บุคคลผ่านแดน รวม 701,944 คน เฉลี่ยปีละ 100,200 คน หรือเดือนละ 8,300 คน จำนวนราษฎรที่ผ่านเข้า-ออก ด้านชายแดนจังหวัดอุตรดิตถ์ (ด่านถาวรภูคู้, ช่องห้วยต่าง, ช่องมหาราช, ช่องห้วยพร้าว) จำแนกเป็นราษฎรไทย ในปี พ.ศ.2558 มีจำนวน 65,419 คน ลดลงจากปีก่อน 9,648 คน คิดเป็นร้อยละ 12.85 ราษฎรลาว 45,996 คน เพิ่มขึ้น 15,666 คน คิดเป็นร้อยละ 51.65 จะเห็นว่า ในปี 2558 ราษฎรไทยมีอัตราการผ่านเข้า-ออก ด้านชายแดนที่ลดลง ลดลง ส่วนราษฎรลาวมีอัตราส่วน การผ่านเข้า-ออก ด้านชายแดนเพิ่มขึ้นจากปีก่อน

- ยานพาหนะผ่านแดนรวม 255,712 คัน เฉลี่ยปีละ 36,500 คัน เดือนละ 3,000 คัน โดยยานพาหนะไทยที่ผ่านแดนในปี 2558 มีจำนวนที่ลดลงจากปีก่อน ส่วนยานพาหนะที่ผ่านแดน มาจาก สปป.ลาว มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น

จำนวนราษฎรและยานพาหนะ ผ่านเข้า-ออก ด้านชายแดนจังหวัดอุตรดิตถ์ ปี 2554 – 2560

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560
ราษฎร (คน)							
ไทย	58,978	56,283	57,328	75,067	65,419	50,681	49,338
ลาว	48,991	44,989	36,895	30,330	45,996	42,162	39,487
รวม	107,969	101,272	94,223	105,397	111,415	92,843	88,825
ยานพาหนะ (คัน)							
ไทย	20,133	22,942	24,767	32,056	25,956	20,787	21,904
ลาว	13,482	13,443	10,464	10,931	14,519	13,675	10,653
รวม	33,615	36,385	35,231	42,987	40,475	34,462	32,557

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์ พ.ศ. 2560

4.5 การท่องเที่ยว

นับตั้งแต่ปี 2550-2559 สถานการณ์การท่องเที่ยวโดยรวมของจังหวัดอุตรดิตถ์ มีอัตราการเติบโตของการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง มีการลดลงของนักท่องเที่ยวบ้างเล็กน้อยตามสถานการณ์ต่างๆ เช่น ภัยธรรมชาติ ราคาน้ำมัน ปัญหาการชะลอตัวของเศรษฐกิจภายในประเทศ ฯลฯ การท่องเที่ยวจะค่อนข้างคึกคัก เมื่อมีการจัดกิจกรรมในช่วงเทศกาลสำคัญของจังหวัด จัดอบรม ประชุม สัมมนา และการแข่งขันกีฬาระดับชาติ มีส่วนช่วยพยุ่งสถานการณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดอุตรดิตถ์ให้ดีขึ้น ทั้งนี้ทุกภาคส่วนในจังหวัดเห็นความสำคัญ ด้านการท่องเที่ยว และเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว ตลอดจน พัฒนาสินค้าและบริการภายในจังหวัดอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยเน้นจุดขายด้านความมีเอกลักษณ์หนึ่งเดียวของจังหวัดเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดการท่องเที่ยว เช่น อำเภอลับแล เป็นเมืองท่องเที่ยว “เมืองเขาเล่าว่า...เขตห้ามพูดโกหก” เมืองแห่งวีรบุรุษบ้านเกิดพระยาพิชัย ทุเรียนหลง-หลินลับแล สับปะรดห้วยมุ่น มีให้รับประทานเฉพาะจังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นต้น

สถิตินักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดอุดรดิตถ์ (ปี 2550-2559)

ปี	นักท่องเที่ยว (คน)		รายได้ (ล้านบาท)					
	รวมจำนวน	+/-	รวมจำนวน	+/-	ชาวไทย	+/-	ชาวต่างชาติ	+/-
2550	๖๐๕,๐๖๒	-	759.79	-	753.04	-	6.75	-
2551	733,456	+21.22	846.40	+11.40	836.79	+11.12	9.61	+42.37
2552	434,333	-40.78	589.81	-29.25	583.13	-30.31	6.68	-30.49
2553	570,819	+31.42	740.06	+25.47	730.00	+25.06	10.06	+50.60
2554	578,242	+1.30	753.91	+1.87	746.90	+2.32	7.01	-30.32
2555	762,212	+31.82	1,145.90	+52.00	1,137.42	+52.28	8.48	+20.97
2556	756,933	-0.69	1,199.73	+4.70	1,190.38	+4.66	9.35	+10.26
2557	784,214	+3.60	1,347.54	+12.32	1,337.62	+12.37	9.92	+6.10
2558	852,411	+8.69	1,551.73	+15.15	1,540.39	+15.16	11.34	+14.31
2559	1,018,205	+19.45	1,977.17	+27.41	1,963.30	+27.45	13.87	+22.31

ที่มา : กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

สินค้าท่องเที่ยวของจังหวัดอุดรดิตถ์

ตลาดในประเทศ

1) ลับแล “เมืองเขาเล่าว่า...เขตห้ามพศุโกหก” ภายใต้แคมเปญปีท่องเที่ยววิถีไทยเพื่อส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในประเทศ “เขาเล่าว่า...” ถือเป็นโครงการไฮไลท์ในการกระตุ้นการท่องเที่ยวจากการสร้างเรื่องราวจากความเชื่อให้แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เพื่อสร้างกระแสให้คนไทยเที่ยวในประเทศ กระตุ้นให้คนอยากเดินทางท่องเที่ยวสักครั้งในชีวิต ซึ่งได้รับกระแสตอบรับอย่างดีจากนักท่องเที่ยว ประกอบอำเภอลับแลเป็นเมืองท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่มีเสน่ห์ มีอาหารพื้นบ้านเลิศรสและมีอัตลักษณ์ มีทุเรียนหลง-หลิน ลับแล ทุเรียนพันธุ์ประจำถิ่นที่มีรสชาติอร่อยคุณภาพดีพันธุ์หนึ่งของประเทศไทย

2) อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว เป็นที่ตั้งของยอดเขาที่สูงเป็นอันดับ 4 ของประเทศไทยความสูงชันที่ท้าทายนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาเป็นผู้พิชิตลานสอยดาว ลานสนสามใบท่ามกลางผืนป่าธรรมชาติที่มีความสมบูรณ์สวยงาม มีทุ่งดอกไม้สีม่วงหรือดอกหงอนนาค และดอกไม้ป่าสวยๆ ให้ชมมากมาย เป็นที่กล่าวขานถึงป่าผืนธรรมชาติที่สวยงามที่สุด ดุจดั่งสวรรค์กลางดิน มีพื้นที่ครอบคลุมป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำปาด ซึ่งอยู่ในพื้นที่สองจังหวัดคือ พิชญ์โลก และอุดรดิตถ์ และเป็นที่ตั้งของน้ำตก ภูสอยดาว น้ำตกขนาดกลางมี 5 ชั้น ภูสอยดาว สกาวเดือน เหมือนฝัน วรรณิการ์ และสุภาภรณ์ แต่ละชั้นมีเส้นทางเดินให้ลัดเลาะชื่นชมความงดงามได้ครบทุกแห่ง

3) อนุสาวรีย์พระยาพิชัยดาบหัก วัด พิชัยภณห์ ปุณณียสถาน โบราณวัตถุ ในเขตอำเภอเมืองอุดรดิตถ์

4) งานประเพณีอัฐมีบูชา/งานประเพณีไหลแพไฟ่/งานย้อนรำลึกเส้นประวัติศาสตร์รัชกาลที่ 5/งานนมัสการพระแท่นศิลาอาสน์/งานพระยาพิชัยดาบหักและงานกาชาดจังหวัดอุดรดิตถ์/งานมหัศจรรย์ทุเรียนหลง-หลินลับแล/งานเทศกาลกลางสาด-ลองกองหวานอุดรดิตถ์

5) การท่องเที่ยวชายแดนด่านภูมู ซึ่งได้รับการยกระดับจากจุดผ่านปรนชั่วคราวภูมู เป็นจุดผ่านแดนถาวร มีการลงทุนพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ส่งผลให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดอุดรดิตถ์-แขวงไชยบุรี สปป.ลาว และมีการสำรวจเส้นทางท่องเที่ยว 3 ประเทศ ได้แก่ เมียวดี สหภาพเมียนมาร์-อุดรดิตถ์-แขวงไชยบุรี สปป.ลาว ซึ่งได้รับการตอบรับจากผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และนำไปวางแผนส่งเสริมการตลาดในโอกาสอันใกล้

ตลาดต่างประเทศ

1) เป็นเมืองรอยต่อที่เชื่อมโยงเมืองมรดกโลก ได้แก่ กำแพงเพชร สุโขทัย ศรีสัชนาลัย หลวงพระบาง ที่ใกล้ที่สุด

2) วัดและปูชนียสถาน ในจังหวัดอุดรดิตถ์ เช่น นักท่องเที่ยวจาก สปป.ลาว เดินทางมาตาม ศรัทธาานิยมมาลอดใต้ถุนอุโบสถไม้สักทอง วัดดงสระแก้ว เชื่อว่าเป็นสิริมงคลแก่ชีวิตและครอบครัว

การบริการด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดอุดรดิตถ์

จากการสำรวจข้อมูลบริการด้านที่พักของศูนย์วิจัยการตลาดด้านการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พบว่า มีที่พักประเภทโรงแรมทั้งสิ้น 45 แห่ง จำนวน 2,866 ห้อง รีสอร์ท/บังกะโล 37 แห่ง จำนวน 574 ห้อง เกสต์เฮาส์ 4 แห่ง จำนวน 40 ห้อง เซอร์วิสอพาร์ทเมนท์ 3 แห่ง จำนวน 83 ห้อง อพาร์ทเมนท์/แมนชั่น 14 แห่ง จำนวน 440 ห้อง แพท่องเที่ยวจำนวน 8 แพ จำนวน 43 ห้อง โฮมสเตย์/เรือนพักแรม 9 แห่ง 89 ห้อง บ้านพักอุทยานแห่งชาติ 4 แห่ง จำนวน 695 ห้อง บ้านพักรับรอง 1 แห่ง จำนวน 57 ห้อง มีผู้ประกอบการนำเที่ยว จำนวน 8 ราย

กลุ่มตลาดและพฤติกรรมท่องเที่ยว

1) อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย กลุ่มเยาวชน-กลุ่มผจญภัย นิยมเดินทางมาเป็นกลุ่มด้วยตัวเอง

2) วิถีชีวิต/วัฒนธรรมลาวเวียง โฮมสเตย์บ้านหาดสองแคว กลุ่มศึกษาดูงาน

3) Road Route (ศรีสัชนาลัย-ลับแล) กลุ่มเยาวชน กลุ่มครอบครัว กลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มศึกษาดูงาน

4) Road Route (เมืองอุดรดิตถ์-ลับแล-พิชัย) กลุ่มวัยรุ่น และกลุ่มครอบครัว

5) Road Route (เมืองอุดรดิตถ์-ไชยะบุรี-หลวงพระบาง) กลุ่มครอบครัว และกลุ่มศึกษาดูงาน

6) Road Route (สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย-อุดรดิตถ์-หลวงพระบาง) กลุ่มครอบครัว กลุ่มนักท่องเที่ยว กลุ่มศึกษาดูงาน และนักท่องเที่ยวต่างชาติ เส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงเมืองมรดกโลก

7) Road Route (เมืงวดี-ตาก-อุดรดิตถ์-ไชยะบุรี) กลุ่มนักท่องเที่ยว กลุ่มศึกษาดูงาน

8) เชื้อนสิริภักดิ์ กลุ่มครอบครัว

5. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.1 ทรัพยากรดิน

ศักยภาพของดินในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์ สามารถแบ่งเป็นบริเวณต่างๆ ได้ดังนี้

- บริเวณที่เหมาะสมในการทำนา แบ่งเป็นบริเวณที่เหมาะสมมาก ได้แก่ บริเวณอำเภอดรอน และบางส่วนของอำเภอพิชัย ส่วนบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง ได้แก่ พื้นที่บางส่วนของอำเภอลับแล

- บริเวณที่เหมาะสมในการปลูกพืชไร่ ได้แก่ บริเวณอำเภอพิชัย และบางส่วนของอำเภอเมือง

- บริเวณที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ทั่วไป แต่เหมาะสมสำหรับเป็นพื้นที่สำหรับเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์หรือปลูกป่า ได้แก่ พื้นที่ส่วนใหญ่ของอำเภอบ้านโคก อำเภอปากท่า อำเภอน้ำปาด และบางส่วนของอำเภอเมืองอุดรดิตถ์และอำเภอลับแล

สถานการณ์

1. ดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำและเสื่อมโทรม ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำประมาณ 1,481,829.1 ไร่ หรือประมาณร้อยละ 22.24 ของพื้นที่ดินที่มีปัญหาทั้งหมด พื้นที่ที่มีปัญหาดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำและเสื่อมโทรม ได้แก่ อำเภอท่าปลา อำเภอน้ำปาด อำเภอพากทำ และอำเภอบ้านโคก เนื่องจากมีการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นระยะเวลายาวนาน โดยขาดการปรับปรุงดิน ประกอบกับพื้นที่ส่วนใหญ่มีความลาดชันสูงทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของดินอย่างกว้างขวาง ความอุดมสมบูรณ์และดินจึงเสื่อมโทรมลงเรื่อยๆ

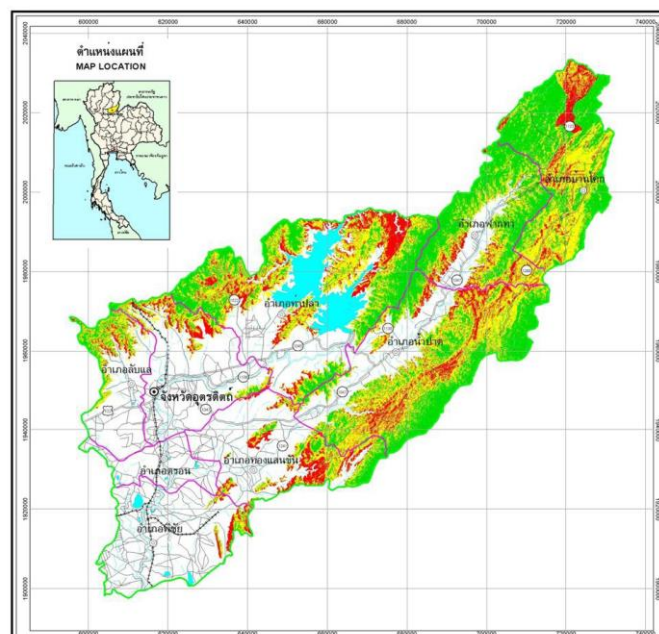
2. ดินตื้น และลูกรังปะปนในเนื้อดิน มีพื้นที่ประมาณ 746,622.1 ไร่ หรือร้อยละ 11.21 พื้นที่ที่มีปัญหาดินตื้น และลูกรังปะปนในเนื้อดิน ได้แก่ อำเภอท่าปลา อำเภอทองแสนขัน และอำเภอพากทำ

3. ดินมีการชะล้างพังทลาย เป็นปัญหาที่มีความรุนแรงมากเนื่องจากภูมิประเทศส่วนใหญ่ของจังหวัดอุตรดิตถ์ ประกอบด้วยพื้นที่ดอน และพื้นที่สูง มีประมาณ 3,803,887 ไร่ หรือร้อยละ 57.10 พื้นที่ที่มีปัญหาการชะล้างพังทลาย ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอลับแล อำเภอท่าปลา อำเภอน้ำปาด และอำเภอบ้านโคก จากสภาพภูมิประเทศที่มีความลาดชันสูงประกอบกับปริมาณฝนชุกในแต่ละปี และมีการใช้ทรัพยากรดินและป่าไม้ที่ไม่ถูกต้องและเหมาะสม ล้วนแต่ทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของดินอย่างกว้างขวางและรุนแรง

4. ดินมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ซึ่งดินที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย นอกจากความอุดมสมบูรณ์ต่ำแล้ว ความสามารถในการอุ้มน้ำก็ต่ำด้วย จึงดูดซับน้ำได้น้อยทำให้พืชที่ปลูกมักขาดน้ำได้ง่าย โดยเฉพาะในระยะที่ฝนทิ้งช่วง จังหวัดอุตรดิตถ์มีปัญหาดินมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายประมาณ 629,670 ไร่ หรือร้อยละ 9.45

พื้นที่เสี่ยงภัยดินโคลนถล่ม

ประเทศไทยมีพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดดินถล่มและเสี่ยงภัยดินถล่มทั้งสิ้น 51 จังหวัด ส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือ ภาคตะวันตกและต่อเนื่องลงมาถึงภาคใต้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 ถึง พ.ศ. 2550 มีการเกิดดินถล่มขนาดใหญ่มากกว่า 10 จังหวัด และสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่นั้นๆ ในปี 2553 กรมทรัพยากรธรณีได้วิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดดินถล่ม ซึ่งได้แก่ ลักษณะทางธรณีวิทยา ความลาดชัน และพืชพรรณที่ปกคลุม เพื่อจัดทำแผนที่แสดงพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดดินถล่ม (Landslide Hazard Map) โดยสามารถแบ่งพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดดินถล่มออกเป็น 3 อันดับ ได้แก่

พื้นที่สีแดงหรือพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดดินถล่มอันดับ 1 ดินมีโอกาสดมเมื่อมีปริมาณฝนมากกว่า 100 มิลลิเมตรต่อวัน หน้าดินหนาขาดรากไม้ยึดเหนี่ยวและความลาดเอียงของพื้นที่มากกว่า 30 องศา

พื้นที่สีเหลืองหรือพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดดินถล่มอันดับ 2 ดินมีโอกาสดมเมื่อมีปริมาณน้ำฝนมากกว่า 200 มิลลิเมตรต่อวัน หน้าดินหนาขาดรากไม้ยึดเหนี่ยวและความลาดเอียงของพื้นที่มากกว่า 30 องศา

พื้นที่สีเขียวหรือพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดดินถล่มอันดับ 3 ดินมีโอกาสดมเมื่อมีปริมาณน้ำฝนมากกว่า 300 มิลลิเมตรต่อวัน หน้าดินหนาขาดรากไม้ยึดเหนี่ยวและความลาดเอียงของพื้นที่มากกว่า 30 องศา

จากข้อมูลสำนักธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อมและธรณีพิบัติภัย กรมทรัพยากรธรณี จังหวัดอุดรธานี มีหมู่บ้านเสี่ยงภัยดินถล่มเป็นอันดับที่ 14 ของประเทศจากจำนวนจังหวัดที่มีหมู่บ้านเสี่ยงภัยดินถล่มทั้งหมด 51 จังหวัด โดยมีหมู่บ้านเสี่ยงภัยดินถล่มใน 6 อำเภอ 20 ตำบล 121 หมู่บ้าน อำเภอที่มีหมู่บ้านเสี่ยงภัยดินถล่มอันดับ 1 มากที่สุดได้แก่ อำเภอเมืองอุดรธานี รองลงมาคือ อำเภอลับแล อำเภอท่าปลา อำเภอบ้านโคก อำเภอน้ำปาดและอำเภอฟากท่า หมู่บ้านเสี่ยงภัยดินถล่มอันดับ 1 มีจำนวน 88 หมู่บ้าน

5.2 ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

1) ทรัพยากรป่าไม้

ทรัพยากรป่าไม้จังหวัดอุดรธานีประกอบด้วยป่าไม้หลายชนิด มีชนิดป่าไม้ประกอบด้วยป่าเบญจพรรณ ซึ่งเป็นป่าผลัดใบพบที่ระดับความสูง 500-600 เมตร และป่าเต็งรัง ซึ่งเป็นป่าโปร่ง ทำให้ฝนตกตามฤดูกาลปริมาณน้ำฝนอยู่ในระดับที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช ป่าดงดิบแล้ง ซึ่งมีไม้มีค่าทางเศรษฐกิจที่พบมาก คือ ไม้สัก พื้นที่ป่าจังหวัดอุดรธานีมีปกคลุมอยู่ในทุกอำเภอ แต่พื้นที่ป่าไม้ที่พบมาก คือ ในพื้นที่อำเภอน้ำปาด อำเภอฟากท่า อำเภอบ้านโคก อำเภอท่าปลา อำเภอลับแล อำเภอเมือง และอำเภอทองแสนขัน ส่วนในเขตอำเภอตรอน และอำเภอพิชัย มีพื้นที่ป่าไม้อยู่ส่วนหนึ่งกระจายเป็นหย่อมๆ

เนื้อที่ป่าไม้จังหวัดอุดรธานี

เนื้อที่ (ตร.กม.)	ปี 2556	ปี 2557	ร้อยละของพื้นที่ จังหวัด
เนื้อที่ป่า	4,385.26	4,421.20	56.16
เนื้อที่ไม่ใช่ป่า	3,487.04	3,451.10	43.84
รวม	7,872.30	7,872.30	100

ที่มา : ข้อมูลสถิติกรมป่าไม้ 2557 กรมป่าไม้,พ.ศ. 2557

จากตารางพบว่า จังหวัดอุดรธานีมีเนื้อที่ป่าไม้ในปี 2557 จำนวน 4,421.20 ตารางกิโลเมตร เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ที่มีเนื้อที่ป่า จำนวน 4,385.26 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 0.82 ของเนื้อที่ป่าที่เพิ่มขึ้น เมื่อจัดลำดับร้อยละของเนื้อที่ป่าไม้ของจังหวัดอุดรธานีเปรียบเทียบกับจังหวัดในภาคเหนือและในภาพรวมทั้งประเทศ พบว่า จังหวัดอุดรธานีจัดอยู่ในลำดับที่ 7 ของจังหวัดภาคเหนือ และจัดอยู่ในลำดับที่ 8 ของประเทศ

(1.1) พื้นที่ป่าอนุรักษ์ พื้นที่ป่าอนุรักษ์เป็นพื้นที่ป่าที่รัฐได้กำหนดไว้ เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ดิน น้ำ ป่าไม้ พันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ โดยพื้นที่ป่าอนุรักษ์ในจังหวัดอุดรธานี ได้แก่ อุทยานแห่งชาติ จำนวน 3 แห่ง วนอุทยานแห่งชาติ จำนวน 5 แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน 2 แห่ง และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า จำนวน 2 แห่ง หน่วยควบคุมพื้นที่ที่จะประกาศเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่า 1 แห่ง

พื้นที่ป่าอนุรักษ์ในจังหวัดอุดรดิตถ์

ลำดับ	หน่วยงาน	จังหวัด	เนื้อที่ (ไร่)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา	หมายเหตุ
1.	อุทยานแห่งชาติลำน้ำน่าน	อุดรดิตถ์(63,594) แพร่ (560,874)	338,432	30 ก.ย. 2541	
2.	อุทยานแห่งชาติสักใหญ่	อุดรดิตถ์	324,240	4 ธ.ค. 2546	
3.	อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว	พิษณุโลก(42,173) อุดรดิตถ์ (170,625)	170,625	28 พ.ค. 2551	
4.	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่จริม	อุดรดิตถ์	412,500	24 ก.ย. 2541	
5.	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าน้ำปาด	อุดรดิตถ์	320,197	5 ก.ย. 2544	
6.	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลำน้ำน่านฝั่งขวา	พิษณุโลก(87,500) อุดรดิตถ์(59,375)	59,375	11 ต.ค. 2543	
7.	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาใหญ่ - เขาหน้าผาตั้ง และเขาตาพรหม	อุดรดิตถ์	15,000	8 มี.ค. 2527	
8.	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าภูสันเขียว				
9.	หน่วยควบคุมพื้นที่ที่จะประกาศเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าห้วยผึ่ง-วังยาว				

ที่มา : สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 11 พิษณุโลก, พ.ศ. 2560

(1.2) พื้นที่ป่าสงวน ในปี พ.ศ. 2550 ข้อมูลของกรมป่าไม้ได้ระบุพื้นที่ป่าสงวนในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์ที่มีการประกาศตั้งแต่ปี พ.ศ. 2502 ถึง พ.ศ. 2530 มีจำนวนทั้งหมด 15 ป่า โดยสรุปพื้นที่ป่าเรียงตามปีประกาศได้ดังตาราง

ข้อมูลป่าสงวนแห่งชาติในจังหวัดอุดรดิตถ์

รหัสป่า	ชื่อป่า	ปีที่ประกาศ	พื้นที่ (ไร่)
1	ป่านาอิน ป่านายาง	2507	118,750
2	ป่าบึงข่าน	2507	50
3	ป่าดงช้างดี	2509	18,200
4	ป่าคลองตรอนฝั่งขวา	2510	323,556
5	ป่าคลองตรอนฝั่งซ้าย	2510	469,175
6	ป่าปากห้วยฉลอง และป่าห้วยสีเสียด	2512	94,375
7	ป่าห้วยช้าง และป่าปู่เจ้า	2514	19,975
8	ป่าน้ำปาด	2515	1,362,806
9	ป่าจริม	2521	313,125
10	ปาลำน้ำน่านฝั่งขวา	2522	361,875
11	ป่านานกกก	2527	24,850
12	ป่าห้วยเกียงพา และป่าน้ำไคร้	2528	114,375
13	ป่าเขากระทิง	2529	11,844
14	ป่าพระผาง	2529	10,687.75
15	ป่าเขาใหญ่	2530	56,410
รวม			3,300,044.75

ที่มา : ศูนย์ประสานงานจัดการทรัพยากรป่าไม้พื้นที่ (อุดรดิตถ์), กรมป่าไม้

(1.3) การใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าไม้ กรมป่าไม้ได้จำแนกประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าไม้ในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์ไว้เป็นพื้นที่ป่าเพื่ออนุรักษ์เป็นส่วนใหญ่ สามารถสรุปเป็นตารางได้ดังตาราง

ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าไม้ในจังหวัดอุดรดิตถ์

ชนิดการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าไม้	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
เขตป่าเพื่อการอนุรักษ์	2,682,008.50	81
เขตป่าเพื่อเศรษฐกิจ	618,036.25	19
รวม	3,300,044.75	100.00

ที่มา : ศูนย์ประสานงานจัดการทรัพยากรป่าไม้พื้นที่ (อุดรดิตถ์), พ.ศ. 2550,กรมป่าไม้

2) ทรัพยากรสัตว์ป่า

จังหวัดอุดรดิตถ์มีพื้นที่ที่ได้ประกาศเป็นพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าจำนวน 2 แห่ง เขตห้ามล่าสัตว์ป่า 2 แห่ง ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าไม้ที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะที่จะเป็นที่อยู่อาศัยและแหล่งอาหารของสัตว์ป่าสำหรับสัตว์ป่าในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์มีสัตว์ป่าสงวนที่สำคัญ คือ เลียงผา ประเภทสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม เช่น กระตัง เสือโคร่ง เสือดาว เสือไฟ เก้ง กวาง หมูป่า วัวแดง ลิง หมี เป็นต้น ส่วนประเภทนก เช่น นกขุนทอง กาน้ำใหญ่ ไก่ฟ้า ไก่ป่า เหยี่ยว เป็นต้น ประเภทสัตว์เลื้อยคลาน ได้แก่ เต่าปูลู เต่าเหลือง เต่าเคียว ตะพาบน้ำ งูเหลือม งูจงอาง เป็นต้น

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่จริม

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่จริม ประกอบด้วยภูเขาสูงสลับซับซ้อน มีแนวสันเขาเป็นอาณาเขตติดต่อระหว่าง จังหวัดอุดรดิตถ์และจังหวัดน่าน มีความสูงจากระดับน้ำทะเล ตั้งแต่ 350 เมตรจนถึง 1,100 เมตร เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่จริม มีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี ประมาณ 28 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยตลอดฤดูฝน ประมาณ 70 มิลลิเมตร ต่อปี เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่จริม มีแหล่งโบราณคดีที่เป็นที่เคารพนับถือ ได้แก่ ถ้ำพระ และถ้ำแสนหาร สัตว์ป่าที่พบร่องรอยบริเวณเขตรักษาพันธุ์ สัตว์ป่าแม่จริม ได้แก่ ช้าง หมูควาย วัวแดง เก้ง และหมาใน ส่วนที่เป็นสัตว์ปีกได้แก่ ไก่ป่า และเหยี่ยว เป็นต้น

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าน้ำปาด

สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อนต่อเนื่องกันไป วางตัวในแนวทิศตะวันออกเฉียงเหนือ สู่ทิศตะวันตกเฉียงใต้ มียอดเขาสูงที่สำคัญ ได้แก่ เขาเด่น ภูหนองโดน ภูหุด และ ภูหลวง เป็นต้น สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 1,041 เมตร 1,027 เมตร 1,043 เมตร และ 1,044 เมตร ตามลำดับ มีลำน้ำที่สำคัญ ได้แก่ ลำน้ำปาด ซึ่งถือว่าเป็นสาขาที่สำคัญสาขาหนึ่งของแม่น้ำน่าน มีต้นกำเนิดอยู่ทางทิศตะวันตกของพื้นที่ มีสาขาสำคัญ คือ ลำห้วยเหิบ ลำน้ำส้ม ห้วยทางลาว และลำน้ำพังงา เป็นต้น เนื่องจากพื้นที่มีแหล่งน้ำ แหล่งอาหาร ที่หลบภัย และโป่งดิน จึงทำให้พื้นที่เต็มไปด้วยสัตว์ป่านานาชนิดอาศัยอยู่ เช่น เลียงผา ช้างป่า หมูขอ หมี เก้ง หมาใน หมูป่า กระเจิง เม่น เสือปลา อีเห็น และลิง ฯลฯ

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ปาลำน้ำน่านฝั่งขวา

พื้นที่เป็นป่าที่สมบูรณ์ติดต่อกันเป็นผืนใหญ่ ตรงรอยต่อของจังหวัดแพร่และจังหวัดอุดรดิตถ์ มีลักษณะเป็นภูเขาสูง บางส่วนสูงชัน ตลอดทั่วพื้นที่ติดต่อกันเป็นเทือกยาว มียอดเขาสูงสุดคือ เขาพญาฝ่อ หรือ ชาวบ้านเรียกพญาพ้อ มีระดับความสูง 1,447 เมตร เนื่องจากพื้นที่เป็นเนินเขาและภูเขาที่สูงชันต่อกันเป็นลูกคลื่น จะมีที่ราบแคบๆ ตามริมห้วยและยอดเขา ทำให้พื้นที่เกือบทั้งหมดเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1A และชั้น 2 มียอดเขาที่สำคัญคือ ดอยผาอี้อ เขาพญาพ้อ ดอยห้วยน้ำออก ดอยห้วยเก็น ดอยผาลักไก่อ เป็นต้น จึงทำให้เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารของห้วยโป่ง ห้วยน้ำริด ห้วยน้ำลี ไหลผ่านอำเภอน้ำปาดลงสู่อ่างเก็บน้ำสิริกิติ์ และเป็นแหล่งอาหารสัตว์ป่าไม่ต่ำกว่า 100 ชนิด บางชนิดมีปริมาณน้อยหรือใกล้หมดไปแล้วที่สำรวจพบได้แก่ ช้างป่า กระตัง วัวแดง เป็นต้น

5.3 ด้านสิ่งแวดล้อม

1) คุณภาพน้ำ

การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์ มีการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำผิวดินในแหล่งน้ำ 1 แหล่ง ได้แก่ แม่น้ำน่าน จำนวน 3 สถานี โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 3 ได้เก็บตัวอย่างน้ำในแม่น้ำน่าน จำนวน 4 ครั้งต่อปี สถานีเก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำ มีรายละเอียดดังนี้

สถานีเก็บตัวอย่างน้ำแหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์

แหล่งน้ำ	รหัสสถานี	สถานที่เก็บตัวอย่างน้ำ	ความถี่ (ครั้ง/ปี)
แม่น้ำน่าน	NA 09	สะพานพิชัย ต.ในเมือง อ.พิชัย จ.อุดรดิตถ์	4
	NA10	สะพานพัฒนาภาคเหนือ 13 อ.เมือง จ.อุดรดิตถ์	4
	NA11	สะพานบ้านวังขอน ต.จันทาม อ.เมือง จ.อุดรดิตถ์	4

ตามมาตรฐานแหล่งน้ำผิวดินตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง กำหนดประเภทของแหล่งน้ำในแม่น้ำน่าน ลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2549 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 123 ตอนที่ 27 ง วันที่ 16 มีนาคม 2549 กำหนดให้ แม่น้ำน่านตั้งแต่บริเวณบ้านปากน้ำโพ ตำบลแควใหญ่ อำเภอเมืองจังหวัดนครสวรรค์ จนถึงแม่น้ำน่านบริเวณสะพานแม่น้ำน่าน บ้านปอน ตำบลปอน อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน เป็นแหล่งน้ำประเภทที่ 3 จากผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแม่น้ำน่าน ในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์ รอบที่ 2 (กุมภาพันธ์ 2560) เทียบกับดัชนีคุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index , WQI) พบว่า คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี

2) คุณภาพอากาศ

จากการติดตามตรวจสอบสถานการณ์คุณภาพอากาศของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุดรดิตถ์ร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 3 ซึ่งได้มีการเฝ้าระวังติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ จากสถานีตรวจคุณภาพอากาศโดยใช้เครื่องเก็บตัวอย่างฝุ่นละอองขนาดเล็กแบบปริมาตรสูง (High-Volume) ในระหว่างวันที่ 16 มีนาคม ถึง 10 เมษายน 2560 จำนวน 1 สถานี ณ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุดรดิตถ์ โดยเก็บตัวอย่างไปวิเคราะห์ จำนวน 13 ตัวอย่าง พบว่า มีค่าเกินมาตรฐาน 120 ไมโครกรัม/ลบ.ม. จำนวน 1 วัน (วันที่ 22 มีนาคม 2560) โดยมีค่าเท่ากับ 124.36 ไมโครกรัม/ลบ.ม. และ มีค่าไม่เกินมาตรฐาน จำนวน 12 วัน โดยซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 39.69 – 79.28 ไมโครกรัม/ลบ.ม.

6. สาธารณูปโภค/สาธารณูปการ

6.1 ไฟฟ้า

จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าของจังหวัดอุดรดิตถ์ในปี พ.ศ. 2558 มีจำนวน 153,043 ราย เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2557 จำนวน 3,894 ราย คิดเป็นร้อยละที่เพิ่มขึ้นเท่ากับ 2.61 และมีการจำหน่ายกระแสไฟฟ้ารวม 482,900 ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง อำเภอเมืองอุดรดิตถ์มีผู้ใช้ไฟฟ้ามากที่สุด รองลงมาคืออำเภอพิชัย อำเภอรัตนและอำเภอท่าปลา ตามลำดับ อำเภอที่มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าน้อยที่สุดคือ อำเภอบ้านโคก

การจำหน่ายกระแสไฟฟ้ารวมอยู่ที่ 482,900,653 ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง จำแนกเป็นการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าให้ที่อยู่อาศัย 204,396,557 ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง สถานธุรกิจและอุตสาหกรรม 201,361,347 ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง สถานที่ราชการและสาธารณะ 72,301,132 ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง และอื่นๆ 4,841,618 ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง

6.2 การประปา

ข้อมูลของการประปาส่วนภูมิภาค จังหวัดอุดรดิตถ์มีการใช้น้ำประปามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2558 เป็น 3,248 ราย จาก 2,058 ราย ในปี พ.ศ. 2557 และมีปริมาณน้ำผลิตเพิ่มขึ้นจาก 58,102 ลบ.ม. ในปี พ.ศ. 2557 เป็น 58,850 ลบ.ม. ในปี พ.ศ. 2558

ข้อมูลการประปาจังหวัดอุดรดิตถ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2554-2558

ปี พ.ศ.	จำนวนผู้ใช้น้ำ ทั้งหมด (ราย)	กำลังการผลิตที่ใช้ งาน (ลบ.ม./วัน)	ปริมาณน้ำผลิต (ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำ ผลิตจ่าย (ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำที่ จำหน่ายแก่ ผู้ใช้ (ลบ.ม.)
2554	2,776	2,880	62,125	49,026	64,665
2555	2,890	2,880	57,299	44,585	59,599
2556	2,970	2,880	53,497	42,519	53,939
2557	3,058	2,880	59,845	58,102	46,308
2558	3,248	2,880	60,300	58,850	46,746

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค สาขาอุดรดิตถ์

6.3 โทรศัพท์

การให้บริการโทรศัพท์ในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์ ในปี พ.ศ.2558 มีจำนวนหมายเลขโทรศัพท์ ให้บริการในโครงข่ายของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) 32,576 เลขหมาย เป็นของบริษัทสัมปทานจำนวน 11,040 เลขหมาย เป็นหมายเลขสำหรับธุรกิจ 801 หมายเลข บ้านพัก 11,984 เลขหมาย ราชการ 1,367 เลขหมาย

บริการโทรศัพท์ พ.ศ.2556 - 2558

รายการ	2556	2557	2558
เลขหมายโทรศัพท์ที่มี			
บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)	32,999	32,956	32,576
บริษัทสัมปทาน	11,040	11,040	11,040
เลขหมายโทรศัพท์ที่มีผู้เช่า			
บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)	19,997	16,478	15,792
ธุรกิจ	896	805	801
บ้านพัก	15,591	12,648	11,984
ราชการ	1,559	1,381	1,367
บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)	257	248	248
โทรศัพท์สาธารณะ	1,694	1,396	1,392
บริษัทสัมปทาน	7,293	4,646	3,915

ที่มา : บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

6.4 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ จังหวัดอุดรดิตถ์มีจำนวนครัวเรือนที่มีเครื่องมือ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้แก่ โทรศัพท์ 11,576 ครัวเรือน ไม่มี 131,973 ครัวเรือน โทรสาร มี จำนวน 148 ครัวเรือน ไม่มี 11,428 ครัวเรือน คอมพิวเตอร์ จำนวน 42,414 ครัวเรือน ไม่มี 101,135 ครัวเรือน การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต จำนวน 57,781 ครัวเรือน ไม่มี 85,768 ครัวเรือน

ในปี 2558 ประชากรที่มีอายุ 6 ปีขึ้นไป มีการใช้คอมพิวเตอร์ จำนวน 117,581 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.6 โดยมีสัดส่วนคนไม่ใช้คอมพิวเตอร์ ร้อยละ 71.4 มีการใช้อินเทอร์เน็ต จำนวน 123,015 ราย คิดเป็นร้อยละ 30 และมีการใช้งานโทรศัพท์มือถือ จำนวน 309,295 ราย คิดเป็นร้อยละ 75.4

ประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป จำแนกตามการใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์มือถือ พ.ศ.2556-2558

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	จำนวน			ร้อยละ		
	2556	2557	2558	2556	2557	2558
การใช้คอมพิวเตอร์	460,946	410,378	410,459	100	100	100
ใช้	135,611	132,019	117,581	29.4	32.2	28.6
ไม่ใช้	325,335	278,359	292,878	70.6	67.8	71.4
ใช้อินเทอร์เน็ต	460,946	410,378	410,459	100	100	100.0
ใช้	105,437	113,285	123,015	22.9	27.6	30.0
ไม่ใช้	355,509	297,093	287,444	77.1	72.4	70.0
การมีโทรศัพท์มือถือ	460,946	410,378	410,459	100	100	100
ใช้	339,761	304,561	309,295	73.7	74.2	75.4
ไม่ใช้	121,185	105,817	101,164	26.3	25.8	24.6

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

6.5 การคมนาคม

จังหวัดอุดรดิตถ์มีโครงข่ายถนนที่สามารถติดต่อกับจังหวัดต่างๆ ในภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้อย่างสะดวกทั้งทางรถยนต์และทางรถไฟ มีทางหลวงแผ่นดิน 2 สาย (สายหมายเลข 11 และสายหมายเลข 102) ทางหลวงจังหวัด 30 สาย โดยเมื่อพิจารณาเส้นทางรถโดยสารประจำทางระหว่างชุมชนต่าง ๆ ภายในจังหวัดกับจังหวัดอื่น ๆ มีจำนวนรวมกว่า 50 สาย ประกอบด้วย เส้นทางเดินรถในชุมชนเมืองอุดรดิตถ์ เส้นทางเดินรถระหว่างจังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ผ่านจังหวัดอุดรดิตถ์ และเส้นทางเดินรถภายในจังหวัด ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเส้นทางระหว่างเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ กับอำเภอ ตำบล หมู่บ้านในเขตจังหวัด ชุมชนที่มีรถโดยสารประจำทางผ่านมากที่สุด คือ เทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ รองมาคือ เทศบาลตำบลในเมือง เทศบาลตำบลวังกะพือ เทศบาลตำบลทุ่งยั้ง เทศบาลตำบลศรีพนมมาศ และเทศบาลตำบลหัวดง โดยมีเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์เป็นศูนย์กลางการคมนาคมระหว่างภาคเหนือและการคมนาคมภายในจังหวัด เป็นจุดที่มีการหยุดพักของรถโดยสารระหว่างทางจำนวนมาก

ทางรถไฟ มีเส้นทางรถไฟสายเหนือจากกรุงเทพมหานครถึงจังหวัดเชียงใหม่ผ่านเมืองอุดรดิตถ์ และมีเส้นทางแยกจากสถานีบ้านดารา ในเขตอำเภอพิชัย ไปยังสถานีสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย ในเขตจังหวัดอุดรดิตถ์มีเส้นทางรถไฟผ่าน 3 อำเภอ คือ พิชัย ตรอน และเมืองอุดรดิตถ์ มีสถานีรถไฟรวม 12 สถานี สถานีที่สำคัญมากที่สุด 2 สถานี คือ สถานีศิลาอาสน์ และสถานีอุดรดิตถ์ ตั้งอยู่ในเขต อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จัดเป็นสถานีรถไฟที่สำคัญของเส้นทางเดินรถสายเหนือ เพราะเป็นจุดขนส่งสินค้าขนาดใหญ่และผู้โดยสารจำนวนมาก รวมทั้งเป็นจุดเติมน้ำมันเชื้อเพลิง และสับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 2 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่

จังหวัดอุดรดิตถ์ได้ดำเนินการรับฟังปัญหาและความต้องการในพื้นที่ โดยเปิดโอกาสสำหรับประชาชนทั่วไปและบุคคลผู้ที่ได้รับผลกระทบจากนโยบายการพัฒนาจังหวัดได้แสดงความคิดเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องในทุกอำเภอ และการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากส่วนราชการและประชาชนในจังหวัด ซึ่งประชาชน กลุ่มผลประโยชน์ หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียจากนโยบาย ได้ให้ข้อคิดเห็นอย่างกว้างขวาง ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. สภาพปัญหาในจังหวัดอุดรดิตถ์

1.1 การท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดยังไม่เป็นที่รู้จัก)

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นที่สุดกิจกรรมหนึ่งในการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์ ที่ควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานหลาย ๆ ฝ่าย อีกทั้งยังเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญของหลาย ๆ ประเทศทั่วโลกโดยมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมรวมทั้งสามารถนำรายได้กลับเข้าสู่ประเทศได้อย่างรวดเร็ว

ถึงแม้ว่ารายได้จากการท่องเที่ยวจะมีความสำคัญอย่างยิ่ง แต่การขยายตัวทางการท่องเที่ยวในจังหวัดอุดรดิตถ์กลับไม่พัฒนาเท่าที่ควร เนื่องจากปัญหาการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีอยู่ตั้งแต่ในอดีต อาทิ ปัญหาเส้นทางการคมนาคม สิ่งแวดล้อมการจัดการการท่องเที่ยว การปรับภูมิทัศน์ระบบสาธารณูปโภค ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว และความปลอดภัย รวมไปถึงการสร้างความรู้ให้กับนักท่องเที่ยวว่าในจังหวัดมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญที่ไหน และอย่างไรบ้าง

ตลาดการท่องเที่ยวในจังหวัดอุดรดิตถ์ ยังเป็นที่รู้จักในวงแคบเพียงในระดับประเทศ กล่าวคือตลาดในประเทศ นักท่องเที่ยวรู้จักจังหวัดอุดรดิตถ์ในมุมของอำเภอลับแล เป็นเมืองท่องเที่ยว “เมืองเขาเล่าว่า... เขตห้ามพูดโกหก” เมืองแห่งวีรบุรุษบ้านเกิดพระยาพิชัย ทุเรียนหลง-หลิน ลับแล สับปะรดห้วยมุ่น เชื้อนสิริกิติ์ และภูสอยดาว เป็นต้น สำหรับในตลาดต่างประเทศ นักท่องเที่ยวต่างประเทศยังไม่รู้จักจังหวัดอุดรดิตถ์มากนัก ซึ่งจังหวัดอุดรดิตถ์ควรใช้โอกาสจากความเป็นเมืองรอยต่อที่เชื่อมโยงเมืองมรดกโลก ได้แก่ กำแพงเพชร สุโขทัย ศรีสัชนาลัย หลวงพระบาง ที่ใกล้ที่สุด หรือเส้นทางการท่องเที่ยวตามระเบียบเศรษฐกิจ LIMEC เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยว

1.2 โครงสร้างพื้นฐานทางการคมนาคมขนส่งยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่

จังหวัดอุดรดิตถ์ มีเส้นทางความคมนาคมที่สำคัญ ตัดผ่าน 3 เส้นทางหลัก คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 11 ช่วงพิษณุโลก-อุดรดิตถ์-เด่นชัย ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 117 ช่วงพิษณุโลก-อุดรดิตถ์-ด่านชายแดนภูคู้ และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 102 ศรีสัชนาลัย-อุดรดิตถ์ ที่เป็นเส้นทางเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดภูมิภาค และทางระหว่างประเทศ

แต่ในส่วนของเส้นทางคมนาคมระหว่างพื้นที่ อาทิ ระหว่างตำบล หมู่บ้าน ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร เนื่องจาก ภารกิจในการบำรุงรักษาดูแล เป็นอีกภารกิจหนึ่งที่ถูกถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่นในการดูแลบำรุงรักษาดูแล อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการบำรุงดูแลรักษาดูแลเป็นภารกิจที่ต้องใช้ทรัพยากรต่างๆ จำนวนมาก และอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนได้หากถนนไม่ได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้

ซึ่งจากการรับฟังปัญหาของประชาชนในพื้นที่อำเภอต่างๆพบว่า งบประมาณเป็นทรัพยากรที่เป็นเงื่อนไขที่สำคัญ และเป็นปัญหามากที่สุดสำหรับการดูแลบำรุงรักษาดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะ อบต. ซึ่งมีงบประมาณดำเนินการอย่างจำกัด และขาดการบูรณาการกับหน่วยงานในพื้นที่ในการก่อสร้างและดูแลรักษา

1.3 คุณภาพชีวิตเกษตรกร (ราคาสินค้าเกษตร)

โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดอุดรดิตถ์ ประกอบด้วยภาคเกษตรเป็นหลัก กว่า 30% โดยด้านการเพาะปลูกเป็นโครงสร้างหลัก 76% ได้แก่ ข้าวเป็นผลผลิตหลัก 42% รองลงมาคือทุเรียน 7% ลองกอง 4% ข้าวโพด 4% อ้อย 3% สับปะรด 3% มะขามหวาน 3% หอมแดง 2% มะม่วง 2% หอมแดง 2% มันสำปะหลัง 2% และอื่นๆ 2% จะเห็นได้ว่าโดยสภาพพื้นที่ และภูมิอากาศเหมาะแก่การทำเกษตรกรรมอันดับต้นๆ ของประเทศ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันสินค้าเกษตรยังคงเป็นสินค้าหลักในโครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัด

อย่างไรก็ตามเกษตรกรในจังหวัดอุดรดิตถ์ส่วนใหญ่ยังมีความยากจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรผู้ทำนา และทำไร่ ซึ่งเป็นผลมาจากปัญหาสำคัญ 2 ประการคือ ต้นทุนการผลิตสูง เนื่องจากปัจจัยต่างๆ เช่น ปุ๋ย น้ำยาฆ่าศัตรูพืช ได้มีราคาแพงขึ้นเกือบทุกปีตามภาวะเงินเฟ้อที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับราคาสินค้าผลผลิตตกต่ำ ทำให้เกษตรกรโดยเฉพาะชาวนาและชาวไร่ ต้องประสบปัญหาขาดทุน

สาเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ คือ ปริมาณผลผลิตมีมากกว่าความต้องการบริโภค หรือ มีอุปทานมากกว่าอุปสงค์ ซึ่งวิธีการที่สามารถแก้ปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำได้ คือ ต้องควบคุมปริมาณการผลิตไม่ให้มีมากเกินไปเกินกว่าความต้องการบริโภค (ควบคุมด้านอุปทานของสินค้า) และ/หรือเพิ่มความต้องการบริโภคให้สอดคล้องกับปริมาณการผลิตที่มีมากขึ้น (เพิ่มอุปสงค์ของสินค้า) ทั้งนี้การเพิ่มความต้องการบริโภคสินค้าสามารถทำได้โดยการเพิ่มหรือขยายตลาด แต่หากไม่มีการควบคุมปริมาณการผลิตให้เหมาะสม ในที่สุดเมื่อความต้องการบริโภคถึงจุดอิ่มตัว ก็เกิดปัญหาราคาตกต่ำเช่นเดิม ดังนั้นการควบคุมปริมาณการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการบริโภคจึงเป็นแนวทางที่สามารถแก้ปัญหาการผลผลิตตกต่ำได้อย่างยั่งยืน

1.4 โครงสร้างประชากร ที่มีสัดส่วนผู้สูงอายุสูงมาก

ข้อมูลการคาดประมาณการประชากรของประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2553-2583 ระบุว่า ประชากรสูงอายุ 60 ปี จะเพิ่มขึ้นจาก 8.4 ล้านคนในปี 2553 เป็น 20.5 ล้านคนในปี 2583 และในช่วงเวลาเดียวกันนั้น ประชากรสูงวัยอายุ 80 ปีขึ้นไปจะเพิ่มขึ้นจาก 1 ล้านคน เป็น 4 ล้านคน ในอีก 30 ปีข้างหน้า เช่นเดียวกับข้อมูลของจังหวัดอุดรดิตถ์ ที่โครงสร้างประชากรกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ยิ่งไปกว่านั้นสัดส่วนผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วส่งผลให้ลักษณะการพึ่งพิงทางเศรษฐกิจระหว่างประชากรวัยต่างๆ เปลี่ยนไป เดิมมีประชากรวัยเด็กที่ต้องพึ่งพิงประชากรวัยแรงงานมากกว่าผู้สูงอายุ แต่ในอนาคตอันใกล้จะมีผู้สูงอายุที่ต้องพึ่งพิงประชากรวัยแรงงานมากกว่าเด็ก อัตราส่วนระหว่างประชากรวัยแรงงานต่อผู้สูงอายุจะลดลงจนเหลือเพียง 2 ต่อผู้สูงอายุ 1 คน ในอีก 30 ปีข้างหน้า

การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ประชากรผู้สูงอายุภาคเหนือมีสัดส่วนสูงขึ้น เป็นผลให้ภาระพึ่งพิงสูงขึ้น การเตรียมความพร้อมของรัฐเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุยังมีน้อย แม้ว่าในระดับชุมชน ปัจจุบันจะมีความตื่นตัวและเข้ามามีบทบาทในการจัดสวัสดิการและการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นในรูปของชมรมผู้สูงอายุ แต่โดยทั่วไปแล้วยังมีจุดอ่อนด้านความตระหนักถึงปัญหาและการเตรียมตัวในระยะยาว

1.5 ข้อกฎหมาย และการสนับสนุนด้านการระหว่างประเทศ

ด้านถาวรภู (ประเทศไทย) เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2556 และด้านสากลพุดู (สปป.ลาว) เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2558 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกและนำเข้าสินค้าผ่านชายแดนขยายตัวแรงขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นโอกาสของจังหวัดในการผลิตเพื่อการส่งออกทั้งภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรมและภาคบริการ ภาครัฐควรให้การส่งเสริม และอำนวยความสะดวกผู้ประกอบการ อาทิ ข้อมูลการตลาด กฎระเบียบทางศุลกากร เป็นต้น อีกทั้งเส้นทางดังกล่าวสามารถเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของ สปป. ลาว คือ เมืองหลวงพระบาง ช่วยเพิ่มโอกาสทางธุรกิจด้านการท่องเที่ยว และภาคบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

แต่เนื่องด้วยบริเวณตลาดขายแดนถูกจัดเป็นพื้นที่ป่าสงวนเป็นส่วนใหญ่ ที่รื้อการอนุมัติจากกรมป่าไม้ ให้เข้าไปใช้ประโยชน์เพื่อการค้าขายแดน ทำให้เป็นอุปสรรคสำคัญของการลงทุนของผู้ประกอบการและภาคเอกชน

1.6 ปัญหาภัยแล้งในพื้นที่นอกเขตชลประทาน

ในเดือนตุลาคม-พฤษภาคม ของทุกปี จะเป็นช่วงที่ขาดฝนอากาศแห้งแล้ง ลมแรง มักเกิดอัคคีภัยเป็นประจำ ในแต่ละปีมีความเสียหายอันเนื่องมาจากอัคคีภัยจำนวนไม่น้อยในขณะเดียวกันช่วงเวลาดังกล่าวแม่น้ำสายสำคัญต่าง ๆ ก็จะมีแห้ง ปริมาณน้ำลดลง ราษฎรในพื้นที่อำเภอต่าง ๆ ต้องประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค และน้ำใช้ในการเกษตร ปัจจุบันแม้ว่าจังหวัดจะได้ระดมสรรพกำลังในการแก้ไข ปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค เนื่องจากบางพื้นที่เป็นหินดินดาน เป็นภูเขาสูง หรือในน้ำมีสารฟลูออไรท์ ในปริมาณที่สูง ไม่สามารถใช้อุปโภคบริโภคได้ พื้นที่การขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคจึงกระจายไปตามอำเภอต่างๆ ซึ่งจะเกิดขึ้นในระหว่างปลายเดือนกุมภาพันธ์-ต้นเดือนพฤษภาคม ของทุกปี สภาพอากาศจะร้อนอบอ้าวและมีอุณหภูมิสูงขึ้น ลักษณะดังกล่าวจะก่อให้เกิดอัคคีภัยและไฟป่าได้ง่าย อันอาจจะเกิดจากธรรมชาติ หรือน้ำมือมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ล้วนสร้างความเสียหายต่อสภาพแวดล้อมและสิ่งมีชีวิตและทรัพย์สิน

จากสถิติภัยแล้งเนื่องจากอิทธิพลของเอลนีโญ (El Nino) ในปี 2558 จังหวัดอุดรดิตถ์ประกาศพื้นที่ประสบภัย ทั้งสิ้น 8 อำเภอ จำนวนครัวเรือนที่ประสบภัย 62,648 ครัวเรือน พื้นที่เกษตร 42,159 ไร่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่อยู่นอกเขตชลประทาน ทั้งนี้ พื้นที่ที่อยู่นอกเขตชลประทานจะเป็นพื้นที่ทำการเกษตรที่ต้องพึ่งพาธรรมชาติเป็นหลัก คือ ได้รับน้ำจากน้ำฝน น้ำจากหนอง คลอง บึง ที่ได้รับการกักเก็บเอาไว้เป็นหลัก

1.7 ยาเสพติด

จากการสืบสวนหาข่าวและการปราบปรามจับกุมคดียาเสพติดในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา พบว่าอัตราการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ตอนในเขตอำเภอเมืองอุดรดิตถ์ อำเภอลับแล อำเภอพิชัย และอำเภอน้ำปาดที่มีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น มีการจับกุมอย่างต่อเนื่อง ผู้กระทำความผิดมีวิธีการที่แยบยลมากขึ้น การทำงานของตำรวจต้องละเอียดรอบคอบ และต้องตามให้ทันวิธีการต่างๆ อยู่เสมอ แต่ยังมีบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์ มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด มากที่สุดคืออายุระหว่าง 19-25 ปี รองลงมาอายุระหว่าง 26.35 ปี อันดับสามคือ อายุระหว่าง 11-18 ปี (ซึ่งเป็นกลุ่มเยาวชน) อันดับสี่ คืออายุระหว่าง 36-45 ปี สุดท้ายอายุตั้งแต่ 46 ปี ขึ้นไป นอกจากนี้ยังมีบุคคลที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่ใกล้เคียงถูกจับกุมเนื่องจากกระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์ ประกอบด้วยจังหวัดสุโขทัย จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดลำปาง จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย และจังหวัดพะเยา เป็นต้น ส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาบ้า กระทำความผิดในเขตพื้นที่ทั้งหมด 9 อำเภอ (ระดับตำบล)

ซึ่งแนวทางการแก้ไขปัญหายาของจังหวัดอุดรดิตถ์ ที่ได้ดำเนินการ คือ ควบคุมแหล่งแพร่ระบาด โดยการจัดสายตรวจตรวจสถานบริการ สถานบันเทิง หอพัก บ้านเช่า ห้องเช่า ร้านวิดีโอเกมส์ และสถานีน้ำมันเชื้อเพลิง, เพิ่มความถี่ในการออกตรวจของชุดสายตรวจจรัญญายนต์ รถยนต์ ตามสถานบริการ แหล่งบันเทิง และย่านชุมชนต่างๆ ในพื้นที่ เพื่อป้องกันและปราบปรามมิให้ยาเสพติดกลับมาแพร่ระบาดในพื้นที่ และควบคุมผู้เสพยาผ่านการบำบัด จัดให้ตำรวจทำหน้าที่ประสานงานติดตามช่วยเหลือดูแลผู้เสพยา/ผู้ติด ไม่ให้หันกลับไปเสพยาซ้ำอีก, สอดส่องพฤติกรรมของกลุ่มผู้ค้าที่พันโทษ, รอลงอาญา, อยู่ระหว่างการประกันตัว และผู้ค้าที่รายงานตัวดำเนินคดีผู้เสพยาตาม พ.ร.บ. พื้นที่ผู้สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2545

2. ความต้องการของพื้นที่ (รายอำเภอ)

2.1 อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ ราษฎรมีทั้งการประกอบอาชีพการทำนา ทำสวนผลไม้ และมีรายได้หลักจากการประกอบอาชีพการเกษตร และการค้าขาย ในแหล่งชุมชนเมือง แต่พื้นที่บางตำบลยังไม่มีการพัฒนาทั้งแหล่งน้ำ และเส้นทางในการคมนาคม ระบบประปาในบางพื้นที่ยังไม่ทั่วถึง และบางแห่งก็ชำรุดทรุดโทรมไปตามอายุการใช้งาน ดังนั้น ราษฎรต้องการการพัฒนาแหล่งน้ำ พัฒนาเส้นทางคมนาคม และระบบประปา ระบบสาธารณสุขปศุสัตว์/สาธารณสุขการ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต

2.2 อำเภอพิชัย ราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมทำนา ดังนั้น การพัฒนาแหล่งน้ำสำหรับการทำการเกษตรจึงเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับราษฎรที่ต้องการกระจายพื้นที่ให้บริการมากขึ้น รวมทั้ง การพัฒนาระบบประปาเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และการพัฒนาเส้นทางคมนาคมในการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรที่ชำรุดทรุดโทรม การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่

2.3 อำเภอดรอน ราษฎรส่วนใหญ่ต้องการการพัฒนาประปาประปา เพื่อการอุปโภคบริโภค และพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร เพราะเป็นพื้นที่ราบเป็นส่วนใหญ่ เหมาะแก่การเพาะปลูก และการพัฒนาเส้นทางคมนาคมที่ทรุดโทรม

2.4 อำเภอลับแล ราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการทำนา ทำสวนผลไม้ และทำนา และเป็นพื้นที่ใกล้เขาซึ่งเกิดน้ำป่าไหลหลาก ดังนั้น จึงมีความต้องการด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อป้องกันน้ำท่วม การกักเก็บน้ำ และการป้องกันภัยทางธรรมชาติที่มีความเสี่ยง การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบสร้างสรรค์ ตามศักยภาพที่มีอยู่สูงมาก และการพัฒนาเส้นทางคมนาคมที่ชำรุดทรุดโทรม

2.5 อำเภอท่าปลา ราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการปลูกพืชสวนเป็นรายได้หลัก และมีอาชีพจากการประมง บางพื้นที่อยู่ในพื้นที่เป็นเขาย่างขาดแหล่งน้ำสำหรับการเกษตร จึงจำเป็นต้องการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อให้ราษฎรใช้ในการเกษตร การส่งเสริมอาชีพจากผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ การพัฒนาระบบสาธารณสุขปศุสัตว์ต่าง ๆ ที่ขาดแคลนในบางพื้นที่ และเส้นทางคมนาคมที่ชำรุดทรุดโทรม

2.6 อำเภอพาคทำ อำเภอน้ำปาด และอำเภอบ้านโคก ราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการทำพืชสวน พืชไร่ และไม้ผลบางชนิด เนื่องจากเป็นพื้นที่ราบสูงไม่มีระบบชลประทานต้องอาศัยแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ดังนั้น จึงมีความต้องการมีการพัฒนาแหล่งน้ำตามธรรมชาติเพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้สำหรับการเกษตร รวมทั้งการส่งเสริมการประกอบอาชีพเป็นรายได้เสริม การพัฒนาเส้นทางคมนาคม การพัฒนาการค้าขายแดน และการพัฒนาบริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ เพื่อเพิ่มศักยภาพและโอกาสในด้านการค้าการลงทุน (รอการอนุมัติให้ใช้พื้นที่จากกรมป่าไม้) ตลอดจนการสร้างรายได้แก่ประชาชนในพื้นที่

2.7 อำเภอทองแสนขัน ราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำพืชไร่ ดังนั้น จึงต้องการพัฒนาแหล่งน้ำ และระบบการกระจายน้ำเข้าพื้นที่การเกษตรได้อย่างทั่วถึง การพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้สาธารณสุขปศุสัตว์ต่าง ๆ และเส้นทางคมนาคมที่ชำรุดทรุดโทรม

ส่วนที่ 3 ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา

1. การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ในปีงบประมาณ พ.ศ.2560 จังหวัดอุดรดิตถ์ได้รับการสนับสนุนงบประมาณตามแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อกำหนดดำเนินการโครงการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด จำนวน 34 โครงการ งบประมาณทั้งสิ้น 224,643,900 บาท ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2560 จังหวัดอุดรดิตถ์ แยกตามประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ	งบม.ทั้งหมด (บาท)	ผลการเบิกจ่าย (บาท)	ร้อยละ	เป้าประสงค์
ยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างบ้านเมืองให้น่าอยู่ ชุมชนและครอบครัวเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี	14	124,662,294	110,746,778	88.84	ประชาชนและชุมชนมีความเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความมั่นคงและยั่งยืน
ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาเกษตรกรรมอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐาน และมีการบริหารจัดการด้านการตลาดที่มีประสิทธิภาพ	4	20,760,384	16,914,930	81.48	เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การแปรรูปสินค้าและผลิตภัณฑ์ OTOP
ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาทุนทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการท่องเที่ยว	4	15,485,871	15,201,848	98.17	เป็นเมือง 3 วัฒนธรรม ที่มีอัตลักษณ์ และยกระดับคุณภาพการท่องเที่ยว
ยุทธศาสตร์ที่ 4 อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และแหล่งน้ำ และส่งเสริมพัฒนาพลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	10	59,138,503	33,151,895	56.06	ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และพลังงานมีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น

ประเด็นยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ	งบม.ทั้งหมด (บาท)	ผลการเบิกจ่าย (บาท)	ร้อยละ	เป้าประสงค์
ยุทธศาสตร์ที่ 5 เพิ่มศักยภาพ การค้า การลงทุน การ ท่องเที่ยว และ ความสัมพันธ์กับ ประเทศเพื่อนบ้าน	2	4,596,848	4,350,162	94.63	ระบบบริหาร การค้าชายแดน การลงทุน การ ท่องเที่ยว ความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ มีสูงขึ้น
รวม	34	224,643,900.00	180,365,613.70	80.29	

2. การดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล และแก้ไขปัญหาความต้องการในพื้นที่

จังหวัดอุดรดิตถ์ได้มีการพัฒนาที่สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ตามประเด็นปัญหาความต้องการ ดังนี้

2.1 การแก้ไขปัญหายาเสพติด

จากสถานการณ์ยาเสพติดในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา พบว่าอัตราการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ตอนใน เขตอำเภอเมืองอุดรดิตถ์ อำเภอลับแล อำเภอพิชัย และอำเภอน้ำปาดที่มีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น มีการจับกุมอย่างต่อเนื่อง ผู้กระทำความผิดมีวิธีการที่แยบยลมากขึ้น การทำงานของตำรวจต้องละเอียดรอบคอบ และต้องตามให้ทันวิธีการต่างๆ อยู่เสมอ แต่ยังมีบุคคลที่มีภูมิภานาอยู่ในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์ มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับยาเสพติด มากที่สุดคืออายุระหว่าง 19-25 ปี รองลงมาอายุระหว่าง 26-35 ปี อันดับสามคือ อายุระหว่าง 11-18 ปี (ซึ่งเป็นกลุ่มเยาวชน) อันดับสี่ คืออายุระหว่าง 36-45 ปี สุดท้ายอายุตั้งแต่ 46 ปี ขึ้นไป

แนวทางการแก้ไขปัญหายาของจังหวัดอุดรดิตถ์ ที่ได้ดำเนินการ คือ ควบคุมแหล่งแพร่ระบาด โดยการจัดสายตรวจตรวจสถานบริการ สถานบันเทิง หอพัก บ้านเช่า ห้องเช่า ร้านวิดีโอเกมส์ และสถานีน้ำมันเชื้อเพลิง, เพิ่มความถี่ในการออกตรวจของชุดสายตรวจจักรยายนต์ รถยนต์ ตามสถานบริการ แหล่งบันเทิง และย่านชุมชนต่างๆ ในพื้นที่ เพื่อป้องกันและปราบปรามมิให้ยาเสพติดกลับมาแพร่ระบาดในพื้นที่ และควบคุมผู้เสพยาผ่านการบำบัด จัดให้ตำรวจทำหน้าที่ประสานงานติดตามช่วยเหลือดูแลผู้เสพยา/ผู้ติด ไม่ให้หันกลับไปเสพยาซ้ำอีก, สอดส่องพฤติการณ์ของกลุ่มผู้ค้าที่พันโทษ, รอลงอาญา, อยู่ระหว่างการประกันตัว และผู้ค้าที่รายงานตัวดำเนินคดีผู้เสพยาตาม พ.ร.บ. พินทุสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2545

ศอ.ปส.จ.อต. ได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจังหวัดอุดรดิตถ์ประจำปี 2560 โดยได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ โดยมีผลการดำเนินงานดังนี้

1) ด้านการป้องกัน

ผลการดำเนินงานหมู่บ้านประชารัฐฯ อยู่ในขั้นตอนที่ 9 และดำเนินการประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนเอาชนะยาเสพติดจังหวัด ประจำปี 2560 ดังนี้

- ผลการประเมิน ปี 60 รอบที่ 1 (ต.ค. 59 – มี .ค. 60) หมู่บ้าน/ชุมชนไม่มีปัญหา (สีขาว) จำนวน 338 หมู่บ้าน/ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 52.48 หมู่บ้าน/ชุมชนมีปัญหารุนแรง (สีแดง) จำนวน 57 หมู่บ้าน/ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 8.85

- ผลการประเมิน ปี 60 รอบที่ 2 (ต.ค. 59 – ส.ค. 60) หมู่บ้าน/ชุมชนไม่มีปัญหา (สีขาว) จำนวน 391 หมู่บ้าน/ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 60.71 ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัด หมู่บ้าน/ชุมชนมีปัญหารุนแรง (สีแดง) จำนวน 44 หมู่บ้าน/ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 6.83 ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัด

- ยุทธศาสตร์การสร้างภูมิคุ้มกันฯ มีผลการดำเนินงาน 100% ทั้งการดำเนินงานในและนอกสถานศึกษา และสถานประกอบการ

2) ด้านการบำบัด

ประเภท	เป้าหมาย (คน)	ผลงาน (คน)	ร้อยละ
ระบบสมัครใจ	1,792	1,882	105.02
ระบบบังคับบำบัด	235	110	50.00
ระบบต้องโทษ	50	85	170.00
รวม	2,077	2,077	100.00

3) ด้านการปราบปราม

- มาตรการปิดล้อมตรวจค้นพื้นที่เป้าหมาย ในห้วงเดือน มี.ค. – เม.ย. 2560 มีผลการจับกุมจำนวนทั้งสิ้น 198 คดี ผู้ต้องหา 211 คน ของกลางยาบ้า 35,620 เม็ด ไอซ์ 33.99 กรัม กัญชาแห้ง 63.24 กรัม กัญชาสด 47 ต้น พืชกระท่อม 19,500 กรัม กับ 1 ต้น

- การจัดกิจกรรมเดือนแห่งการรณรงค์ค้นหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ครั้งที่ 2 ประจำปี 2560 โดยตรวจปัสสาวะนักเรียน นักศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 14,831 คน พบผลบวก 94 คน ส่งเข้ารับการบำบัดในระบบเมททริกซ์ จำนวน 74 คน ค่าปรับเปลี่ยนพฤติกรรม 13 คน อื่นๆ 7 คน

- มาตรการรณรงค์ค้นหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในวัดและสถานศึกษา ในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์

2.2 การแก้ไขปัญหาภัยแล้ง

ห้วงระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน 2560 ประเทศไทยตอนบนจะเริ่มมีอากาศร้อนจัดในหลายพื้นที่ นอกจากนี้ในส่วนของปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ของชลประทานพบว่า มีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่บางแห่งไม่สามารถสนับสนุนการใช้น้ำในภาคการเกษตรได้ แต่ยังคงจัดสรรน้ำเฉพาะการอุปโภค-บริโภค และรักษาระบบนิเวศได้ ซึ่งในปีที่ผ่านมา (ปี 2559) จังหวัดอุดรดิตถ์มีพื้นที่ประสบภัยแล้งจำนวน 8 อำเภอ 44 ตำบล 259 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 58.56 จากข้อมูลสถิติสถานการณ์ที่เกิดขึ้นดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง เพื่อให้สามารถช่วยเหลือและบรรเทาภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ให้ทันต่อเหตุการณ์

จังหวัดอุดรดิตถ์ ได้กำชับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยแล้ง และเตรียมการรับสถานการณ์ปัญหาภัยแล้งที่อาจเกิดผลกระทบหรือความเสียหายต่อประชาชนน้อยที่สุด โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

1) พิจารณาจัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดอุดรดิตถ์ เมื่อคาดว่าจะเกิดสถานการณ์ภัยแล้งเพื่อเป็นศูนย์กลางในการบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่างๆ และให้ทุกอำเภอ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์/อำเภอ และศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่นพร้อมทั้งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำศูนย์ฯ และแบ่งมอบหน้าที่การปฏิบัติอย่างชัดเจนและเป็นระบบ

2) ให้ทุกอำเภอติดตามสถานการณ์ รวบรวม ข้อมูลข่าวสาร และประเมินสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและดำเนินการ ตามมาตรการเฝ้าระวังและมาตรการให้ความช่วยเหลือ อาทิ จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งของอำเภอให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด โดยกำหนดภารกิจและแบ่งมอบหน่วยงานรับผิดชอบชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการดำเนินการอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมทุกมิติ มีความสัมพันธ์ เชื่อมโยงทั้งในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จัดเตรียมกำลังคนสำรวจ วัสดุ อุปกรณ์ รถยนต์บรรทุกน้ำ เครื่องสูบน้ำ เครื่องมือเครื่องใช้ในการบรรเทาความเดือดร้อนจากภัยแล้งไว้ให้พร้อมใช้การได้ทันที ให้อำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำแผนแจกจ่ายน้ำให้ราษฎรตามข้อมูลหมู่บ้านชุมชนที่มีความเสี่ยงต่อการประสบปัญหาภัยแล้งที่ได้สำรวจไว้แล้ว และกำหนดจุดแจกจ่ายน้ำ ณ สถานที่ที่สะดวกกับประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน เป็นต้น

3) ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้และความเข้าใจกับประชาชนทั้งในภาพรวม และในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ให้ตระหนักถึงสถานการณ์และทราบข้อมูลปริมาณน้ำ รวมถึงมาตรการการบริหารจัดการน้ำที่กำลังจะดำเนินการ โดยเน้นให้ประชาชนสามารถเข้าใจได้โดยง่าย และรับทราบได้อย่างทั่วถึง และรณรงค์และส่งเสริมให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการจัดหาภาชนะเก็บกักน้ำ และใช้น้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคอย่างประหยัด ถูกวิธี ถูกวิธี ถูกสุขลักษณะ รวมทั้งพิจารณาในการสร้างความเข้าใจถึงแนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและการเพาะปลูกของเกษตรกร โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับแนวทางการบริหารจัดการน้ำและการเชื่อมโยงกับตลาด

นอกจากการดำเนินการตามมาตรการขอรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว จังหวัดอุดรดิตถ์ ยังได้มีการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเป็นการเร่งด่วน ดังนี้

1) จังหวัดอุดรดิตถ์ได้รับจัดสรรงบประมาณจากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งจังหวัดอุดรดิตถ์ได้อนุมัติให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง โดยได้ดำเนินการขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลในพื้นที่ของจังหวัด รวมทั้งสิ้นจำนวน 30 บ่อ

2) จังหวัดอุดรดิตถ์ได้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้งโดยใช้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2556 (เชิงป้องกันและยับยั้ง วงเงิน 10 ล้านบาท) โดยดำเนินการในพื้นที่ 7 อำเภอ 27 ตำบล จำนวน 19 โครงการ

2.3 การดำเนินงานแก้ไขปัญหาดินทำกิน ปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดอุดรดิตถ์

สืบเนื่องจากการสร้างเขื่อนสิริกิติ์ในปี พ.ศ.2514 ทำให้ต้องมีการอพยพราษฎรในพื้นที่อ่างเก็บน้ำเขื่อนสิริกิติ์ มาอยู่ในบริเวณพื้นที่จัดสรรของนิคมสร้างตนเองลำน้ำน่าน และได้จัดสรรแบ่งแปลงให้กับผู้อพยพเข้ามาทำกินในพื้นที่ตำบลรวมจิต ตำบลน้ำหมัน ตำบลจirim และตำบลท่าปลา อำเภอท่าปลา ซึ่งนิคมสร้างตนเองลำน้ำน่านจัดสรรแบ่งแปลงให้แก่ผู้อพยพเพื่ออยู่อาศัย ทำกินจำนวน 160,540 ไร่ แต่มีพื้นที่บางส่วนของนิคมที่จัดสรรทับซ้อนอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติลำน้ำน่านฝั่งขวา จำนวน 1,013 ราย เนื้อที่ 7,215 ไร่

ต่อมา ในปี 2546 คณะกรรมการแก้ไขปัญหาดินของรัฐ (กบร.) ได้มีมติว่าพื้นที่ดังกล่าวราษฎรมิได้เข้าทำประโยชน์โดยพลการ แต่เกิดจากหน่วยงานของรัฐเป็นผู้จัดสรรให้ก่อนมีการประกาศเขตป่าสงวนแห่งชาติลำน้ำน่านฝั่งขวา และได้มีการจัดประชุมคณะกรรมการฯกันอย่างต่อเนื่อง โดยให้กรมป่าไม้และกรมประชาสัมพันธ์ (เดิม) ร่วมกันสำรวจจริงวัดแล้วเสนอต่อกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการเพิกถอนต่อไป

จังหวัดอุดรดิตถ์ ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ประสานงานและติดตามการแก้ไขปัญหาดินทำกิน และปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดอุดรดิตถ์ เพื่อเร่งรัดติดตามและประสานการช่วยเหลือกรณีดังกล่าว รวมไปถึงการติดตามร่างกฎกระทรวงเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติป่าลำน้ำน่านฝั่งขวาบางส่วน ในท้องที่ตำบลจirim ตำบลท่าปลา ตำบลรวมจิต อำเภอท่าปลา และตำบลขุนฝาง อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์ พ.ศ..... พร้อมนี้จังหวัดอุดรดิตถ์โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ และมอบแนวทางการอยู่ร่วมกันระหว่างประชาชน ป่า และเจ้าหน้าที่ เพื่อป้องกันการเกิดข้อพิพาทในพื้นที่ และอยู่ร่วมกันตามแนวทางที่ได้ตกลงกันระหว่างชาวบ้านกับรัฐ

ในเดือนมิถุนายน 2560 พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ลงนามใน “ร่างกฎกระทรวงเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำน่านฝั่งขวา บางส่วน ในท้องที่ตำบลจริม ตำบลท่าปลา ตำบลร่วมจิต อำเภอท่าปลา และตำบลขุนผา อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ พ.ศ.2560” เรียบร้อยแล้ว และลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 134 ตอนที่ 66 ก หน้าที่ 10 ลงวันที่ 23 มิถุนายน 2560

2.4 การพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดอุตรดิตถ์

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ ที่สามารถทำรายได้ให้กับประเทศในลำดับต้นๆ ก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจหลายประการ ท่ามกลางเศรษฐกิจในประเทศ/เศรษฐกิจโลกที่ซบเซา หรือภาคการเกษตรที่ประสบปัญหาภัยแล้งมาตั้งแต่ปี 2559 รวมไปถึงราคาผลผลิตที่ตกต่ำ ซึ่งภาคการท่องเที่ยวถือเป็นภาคเดียวที่ยังมีแนวโน้มดีขึ้นต่อเนื่อง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จังหวัดอุตรดิตถ์ กำหนดวิสัยทัศน์ คือ “เมืองแห่งคุณภาพชีวิต ผลผลิตปลอดภัย สืบสานวัฒนธรรมไทย ก้าวไกลสัมพันธ์เพื่อนบ้านยั่งยืน” โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว คือ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 “พัฒนาทุนทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการท่องเที่ยว” โดยเน้น ทำนุบำรุง รักษา และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นให้ยั่งยืน การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยเพื่อใช้ในการผลิต สินค้าบริการ การเพิ่มรายได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (ภาคเหนือ) ซึ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและความยั่งยืน มีธุรกิจบริการต่อเนื่องกับการท่องเที่ยว บริการสุขภาพและการศึกษาที่ได้มาตรฐาน รวมทั้งผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง พัฒนาระดับการท่องเที่ยว คุณภาพ ตลอดจน ส่งเสริมช่องทางการตลาดโดยใช้อินเทอร์เน็ต

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จังหวัดอุตรดิตถ์ได้รับการสนับสนุนงบประมาณด้านการท่องเที่ยวทั้งสิ้น 13,194,300 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.8 ของงบประมาณจังหวัด ปี 2560 (224,882,700 บาท) โดยมีกิจกรรม/โครงการที่สำคัญ อาทิ

1) การปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณท่าดอนหลวง เฉลิมฉลอง 100 ปี หมู่ที่ 1 ตำบลผาเลือด อำเภอท่าปลา งบประมาณ 1,690,000 บาท โดยอำเภอท่าปลาได้จัดงาน “แข่งเรือประเพณีวันสงกรานต์ ต้นลำน้ำน่าน ณ ท่าดอนหลวง ม.1 ต.ผาเลือด อ.ท่าปลา มีประชาชนร่วมแข่งเรือ 5 ฝ่าย การชกมวย การชกมวยทะเล และร่ายย่อนยุคกันอย่างสนุกสนาน ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ที่ผ่านมา และยังเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจแห่งใหม่ของจังหวัดอุตรดิตถ์ ที่ประชาชนในจังหวัดและต่างจังหวัดเข้ามาเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ เล่นน้ำคลายร้อน นอกจากนี้ประชาชนในพื้นที่ยังสามารถนำอาหาร เครื่องดื่มมาบริการให้นักท่องเที่ยว เป็นการสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่

2) โครงการพัฒนาการท่องเที่ยว และงานเทศกาล งบประมาณ 5,000,000 บาท เป็นโครงการที่จังหวัดอุตรดิตถ์ได้รับการสนับสนุนทุกปี เพื่อนำมาจัดงานสำคัญของจังหวัด ได้แก่ งานพระยาพิชัยดาบหักและงานกาชาดจังหวัดอุตรดิตถ์ งานเทศกาลกลางสาตและลองกองหวาน งานกระเทียมอำเภอน้ำปาด งานบ้านเกิดพระยาพิชัยดาบหัก งานนมัสการพระแท่นศิลาอาสน์ งานอัฐมีบูชา และงานอื่นๆ ซึ่งจังหวัดอุตรดิตถ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมถึงภาคเอกชนในจังหวัด ร่วมกันจัดงานเหล่านี้ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ของดี และการท่องเที่ยวของจังหวัด ตลอดจนเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่ ที่ได้นำสินค้ามาจำหน่ายในงานเทศกาลต่างๆของจังหวัด

3) ตักบาตรสองแผ่นดินส่งเสริมวัฒนธรรมสัมพันธ์ งบประมาณ 487,000 บาท ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมท่องเที่ยวชายแดนจังหวัดอุตรดิตถ์ ระหว่างอำเภอบ้านโคกและเมืองปากลาย จัดงานบริเวณด้านชายแดนภูมู มีนักท่องเที่ยวจากทั้งชาวไทย และ สปป. ลาวเข้าร่วมเป็นจำนวนมาก นอกจากส่งผลดีในด้านการท่องเที่ยวแล้ว ยังส่งผลดีต่อความสัมพันธ์ของทั้ง 2 ประเทศ

4) พัฒนาพื้นที่อุทยานแห่งชาติต้นสักใหญ่ บริเวณหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติต้นสักใหญ่ ที่ สญ.1 (ต้นขุน) จ.อุตรดิตถ์ งบประมาณ 12,900,000 บาท โดยดำเนินการปรับปรุงบ้านพัก อาคารกิจกรรมต่างๆ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวก การปรับปรุงภูมิทัศน์ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติต้นสักใหญ่

5) การส่งเสริมหมู่บ้านเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม งบประมาณ 2,500,000 บาท ดำเนินการพัฒนากองท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยนำร่องที่บ้านหาดสองแคว อำเภอตรอน ซึ่งจะพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนลาวเวียง มีการพัฒนาสินค้า ผู้ประกอบการ และพัฒนา Home Stay ซึ่งจะสามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชน ซึ่งในปี 2561 จังหวัดอุตรดิตถ์ จะดำเนินการในทุกอำเภอ อำเภอละ 1 หมู่บ้าน

6) “เที่ยวอุตรดิตถ์ง่ายเพียงปลายนิ้ว” เป็นการสร้างช่องทางส่งเสริมการท่องเที่ยวผ่านสื่อออนไลน์ทุกชนิด ทั้งเว็บไซต์ เฟซบุ๊ก อินสตาแกรม ไลน์แอด (line @) ที่นักท่องเที่ยวสามารถคลิกเข้าชมข้อมูลเส้นทางการท่องเที่ยว พร้อมรับส่วนลดที่พัก ร้านอาหารต่างๆ ถือเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับการนำประเทศไทยเข้าสู่ไทยแลนด์ 4.0

2.5 การแก้ไขปัญหาผลผลิตการเกษตรตกต่ำ (กรณีสับปะรดห้วยมุ่น)

จังหวัดอุตรดิตถ์มีพื้นที่เพาะปลูกสับปะรด ในปีการผลิต 2560 จำนวน 40,389.580 ไร่ พื้นที่ให้ผลผลิต จำนวน 28,272.65 ไร่ ประมาณการผลผลิต จำนวน 141,363.24 ตัน ซึ่งมีผลผลิตเพิ่มขึ้นมากกว่าปี 2559 ถึง 2.5 เท่าตัว ผลผลิตออกสู่ตลาดมากในเดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม 2560 โดยขณะนี้ ผลผลิตออกสู่ตลาดแล้วร้อยละ 35 และประมาณการผลผลิตที่เกษตรกรเก็บเกี่ยวได้วันละ 500 - 600 ตัน ประกอบกับผลผลิตสับปะรดที่เป็นแหล่งผลิตออกสู่ตลาดพร้อมกัน ทำให้ผลผลิตกระจุกตัวในตลาดและประสบปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ ซึ่งราคาสับปะรดในขณะนี้ที่เกษตรกรจำหน่ายได้ ณ จุดรับซื้อในพื้นที่ เป็นสับปะรดโรงงาน ในราคากิโลกรัมละ 2.00 - 2.50 บาท และสับปะรดบริโภคผลสด กิโลกรัมละ 4.00 - 5.00 บาท สำหรับสับปะรดส่งออกราคากิโลกรัมละ 5 บาท

จังหวัดอุตรดิตถ์มีการแก้ไขปัญหา ดังนี้

1) ในระยะสั้น ขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วนราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจทุกแห่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอทุกอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ทุกตำบล หมู่บ้าน และองค์กรเอกชนทุกแห่งภายในจังหวัดอุตรดิตถ์ อุดหนุนสับปะรดห้วยมุ่นโดยรับซื้อในราคากิโลกรัมละ 7 บาท รวมจำหน่ายไปกว่า 250 ตัน นอกจากนี้ได้ประสานผู้ประกอบการโรงงาน พ่อค้าคนกลาง และบริษัทประชารัฐรักสามัคคีจังหวัดอุตรดิตถ์ ในการเข้าไปรับที่ซื้อแหล่งผลิต รวมไปถึงการประสานงานพ่อค้าคนกลางส่งออกสับปะรดไปยังประเทศจีนที่เมืองกวางโจ เซี่ยงไฮ้ หานหนิง

2) ในระยะยาว ห้างสรรพสินค้าเทสโก้โลตัส ร่วมกับองค์การตลาดระดมมหาไทย (อต.) รับซื้อไปจำหน่ายที่ห้างสรรพสินค้าเทสโก้โลตัสทั่วประเทศ โดยได้กำหนดสเปคตามที่ห้างต้องการซึ่งจะได้นำข้อมูลไปเป็นแนวทางการผลิตกับเกษตรกรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การแนะนำต่อไป

ดำเนินมาตรการป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่า เพื่อเพิ่มพื้นที่การปลูก โดยการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและควบคุมคุณภาพทุกขั้นตอนตามมาตรฐานข้อบังคับทางภูมิศาสตร์ (GI) และส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้นและหากดำเนินการได้เป็นผลสำเร็จก็จะไม่เกิดปัญหาผลผลิตล้นตลาด

3) มาตรการที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการต่อไปในทุกผลผลิต

1. ให้องค์ความรู้ชาวสวนให้รักษาคุณภาพ มาตรฐานส่งออกได้
2. ห้ามรุกรป่าจะจัดการเด็ดขาดและจะไม่ช่วยเหลือ
3. สร้างองค์กรชาวสวนให้เข้มแข็ง เพื่อตัดตอนต่อรองค้าขายเป็น ประสานตลาดสำรวจความต้องการ สามารถประเมินตลาดได้
4. ประสานตลาด สำรวจ ความต้องการ สามารถประเมินตลาดได้

2.6 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP (สินค้านำร่อง เมล็ดมะม่วงหิมพานต์)

เมล็ดมะม่วงหิมพานต์ ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจของอำเภอท่าปลา มีกลุ่มเกษตรกรปลูกกันเป็นจำนวนมาก และมีการนำมาแปรรูปเป็นเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ทอดอบเกลือ ทำรายได้ให้แก่กลุ่ม OTOP ในพื้นที่จังหวัดอุตรดิตถ์เป็นจำนวนมาก แต่บางปีผลผลิตออกสู่ตลาดมาก มีราคาตกต่ำ ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ปลูก และแปรรูปเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ ประกอบกับกลุ่มเมล็ดมะม่วงที่ผ่านการแปรรูปและลงทะเบียนเป็นสินค้า OTOP ที่ตราสินค้ามีหลากหลาย และยังไม่เป็นที่รู้จักของผู้บริโภค จังหวัดอุตรดิตถ์จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ เพื่อเพิ่มมูลค่า

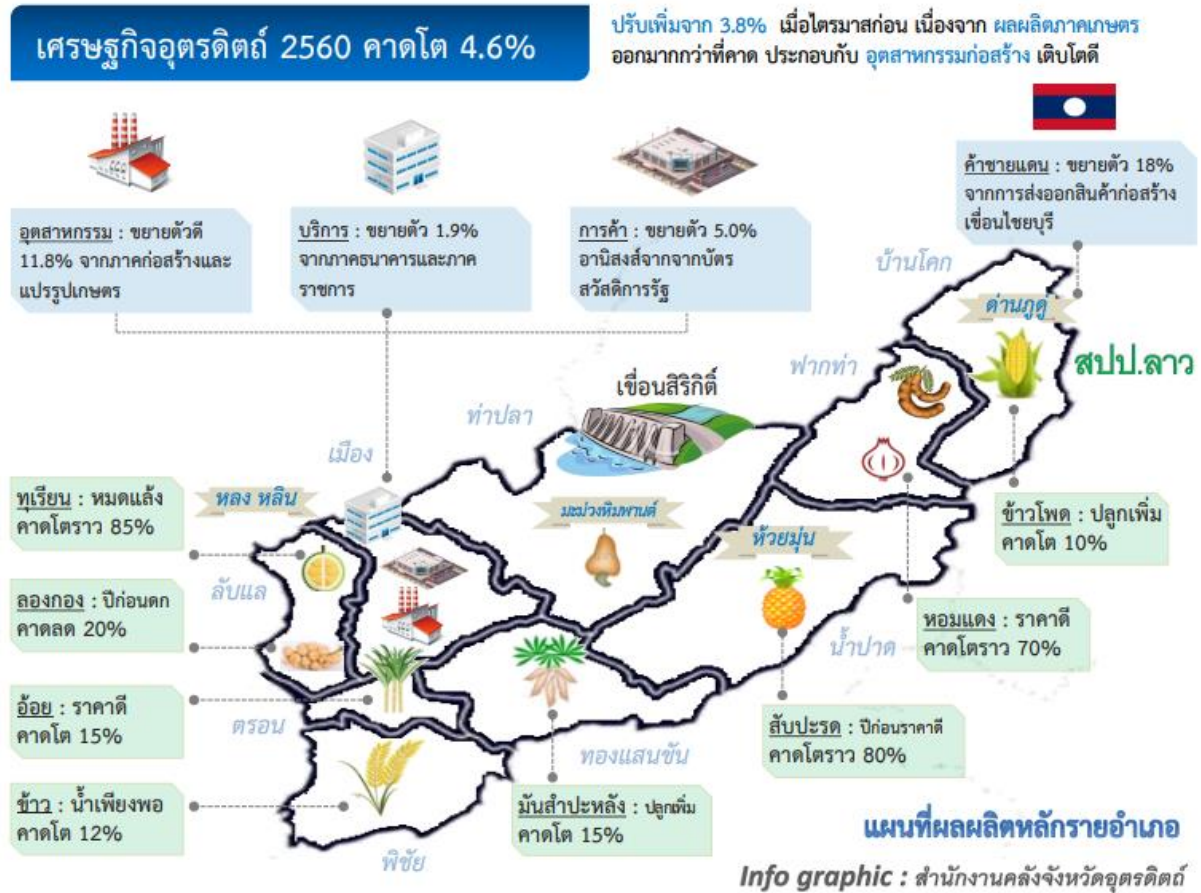
จังหวัดอุตรดิตถ์ ได้พัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP (เมล็ดมะม่วงหิมพานต์) ตรา Queen ส่งผลให้ Brand Queen เป็นที่รู้จักของผู้บริโภคอย่างกว้าง ทำให้กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP (เมล็ดมะม่วงหิมพานต์ตรา Queen) ของอำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์มีอาชีพ มีรายได้ เข้าสู่กลุ่มสุขุมชนอย่างต่อเนื่อง และกลุ่ม OTOP มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของยอดจำหน่าย เมื่อเปรียบเทียบกับยอดจำหน่ายปีที่ผ่านมา

บทที่ 2 ประเด็นการพัฒนา

ส่วนที่ 1 บทวิเคราะห์

ข้อมูลการวิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัดอุดรดิตถ์

1. มิติด้านเศรษฐกิจ

ในของปี 2560 มีการฟื้นตัวของภาคเกษตรกรรมที่ดีกว่าที่คาดที่ร้อยละ 15.6 เนื่องจากพืชผลส่วนใหญ่ของจังหวัดขยายตัวสูงจากภัยแล้งที่คลี่คลาย มีน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูก ประกอบกับอากาศเอื้ออำนวยต่อการจับดอก อาทิ ข้าว อ้อย สับปะรด มันสำปะหลัง หอมแดงและทุเรียน รวมถึงภาคอุตสาหกรรมมีบทบาทในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจมากขึ้น โดยคาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 11.8 จากอุตสาหกรรมก่อสร้างที่เปิดดำเนินการมากขึ้นรวมถึงโรงงานน้ำตาลและโรงสีข้าวที่มีผลผลิตเกษตรเข้าโรงงานมากขึ้น ส่วนภาคบริการโดยรวมคาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 1.9 จากภาคค้าส่งค้าปลีกตามกำลังซื้อที่เพิ่มขึ้นจากโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

การเกษตรซึ่งเป็นโครงสร้างทางเศรษฐกิจหลัก 33% รองลงมาคือภาคอุตสาหกรรม 15% ภาคการค้า 10% ภาคการศึกษา 9% ภาคการบริหารราชการ 8% ภาคการเงิน 6% และภาคบริการอื่นๆ 19% โดยเฉพาะพืชหลักคือ ข้าว ขยายตัวจากข้าวนาปีเริ่มเก็บเกี่ยวในช่วงปลายปีโดยผลผลิตเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 39.6 เนื่องจากมีพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีน้ำในการเพาะปลูกเพียงพอเหมาะสม นอกจากนี้มีการขยายตัวของสับปะรด

การคาดการณ์เศรษฐกิจโดยสำนักงานคลังจังหวัดอุดรดิตถ์ คาดว่า ในปี พ.ศ. 2561 คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 3.4 หรือในช่วงร้อยละ 2.9 - 3.9 ซึ่งขับเคลื่อนโดยภาคอุตสาหกรรมที่ขยายตัวร้อยละ 6.8 (หรือร้อยละ 6.3 - 7.3) จากอุตสาหกรรมก่อสร้างและอุตสาหกรรมแปรรูปจากปัจจัยสนับสนุนด้านการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานตามแผนงานของภาครัฐและผลผลิตภาคเกษตรที่เติบโตอย่างต่อเนื่องที่ร้อยละ 4.9 (หรือร้อยละ 4.4 - 5.4) โดยเฉพาะอ้อยและผลไม้จากการเพิ่มพื้นที่เพาะปลูก สำหรับภาคบริการคาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 3.0 (หรือร้อยละ 2.5 - 3.5) จากการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว ภาคก่อสร้าง และการเติบโตต่อเนื่องของภาคค้าส่งค้าปลีกจากโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ส่วน ภาคการใช้จ่ายปี 2561 คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 5.1 (หรือร้อยละ 4.6 - 5.6) ประกอบด้วย การขยายตัวของภาคบริการร้อยละ 3.3 จากการฟื้นตัวของรายได้เกษตรกรและกำลังซื้อที่เพิ่มขึ้นจากโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ส่วนการลงทุนของภาคธุรกิจคาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 4.6 จากปัจจัยสนับสนุนด้านโครงการก่อสร้างภาครัฐและการฟื้นตัวของภาคการบริโภค ส่วนการใช้จ่ายภาครัฐคาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 3.6 การค้าขายแดนคาดว่าจะเติบโตร้อยละ 20.0 จากการส่งออกน้ำมันเชื้อเพลิงและสินค้าก่อสร้างสำหรับการก่อสร้างเขื่อนไชยบุรีเฟส 2 ไปจนถึงปี 2562 สำหรับอัตราเงินเฟ้อของจังหวัดในปี 2561 คาดว่าจะอยู่ที่ร้อยละ 1.5 ตามแนวโน้มราคาน้ำมันของตลาดโลก

เศรษฐกิจจังหวัดขยายตัวทุกด้าน โดยภาคเกษตรได้ปัจจัยสนับสนุนจากผลผลิตข้าวโพด และสับปะรดที่เพิ่มขึ้นตามพื้นที่เพาะปลูกและสภาพอากาศเอื้ออำนวย ภาคอุตสาหกรรมโดยรวมขยายตัว ภาคบริการขยายตัวในด้านการค้า การก่อสร้าง การเงิน และการแพทย์ ส่วนภาคใช้จ่าย ภาคเอกชนบริโภคและลงทุนมากขึ้น ประกอบกับการใช้จ่ายภาครัฐขยายตัวดี

(1) ด้านการผลิต ไตรมาสที่ 3 ของปี 2560 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีก่อน ภาคเกษตรขยายตัวจากข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และสับปะรดจากการขยายพื้นที่เพาะปลูก ประกอบกับสภาพอากาศที่เอื้ออำนวย ส่วนกระบือ และโคเนื้อยังคงหดตัวร้อยละ -8.5 และ -27.1 ตามลำดับ มีเพียงสุกรที่ยังคงขยายตัวร้อยละ 23.0 จากความต้องการตลาดที่ยังคงเพิ่มขึ้น

(2) ภาคอุตสาหกรรม โดยรวมขยายตัวจากการผลิตสุรากลั่น ส่วนอุตสาหกรรมโดยรวม ซึ่งสะท้อนจากการใช้ไฟฟ้าภาคอุตสาหกรรมขยายตัวร้อยละ 11 ในขณะที่การผลิตสินค้า OTOP เหมืองแร่และการผลิตไฟฟ้าหดตัวร้อยละ -74.4 ร้อยละ -23.9 และร้อยละ -26.8 ตามลำดับ

(3) ภาคบริการ โดยรวมขยายตัวต่อเนื่องจากเดือนก่อน จากการขยายตัวของภาคค้าส่งค้าปลีก ร้อยละ 38.7 ภาคก่อสร้างร้อยละ 17.1 ภาคธนาคารร้อยละ 6.4 และด้านการแพทย์ร้อยละ 1.4

(4) ภาคการท่องเที่ยวกลับมาหดตัวโดยจำนวนนักท่องเที่ยวหดตัวร้อยละ -5.9 และภาษีมูลค่าเพิ่มหมวดโรงแรมภัตตาคารลดลงร้อยละ -14.4

(5) ภาคการใช้จ่าย การบริโภค ขยายตัวร้อยละ 7.8 พิจารณาจากการขยายตัวของทุกเครื่องชี้ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่มหมวดค้าส่งค้าปลีกร้อยละ 38.7 รถยนต์นั่งจดทะเบียนร้อยละ 4.6 จักรยานยนต์จดทะเบียนร้อยละ 28.9 และการใช้ไฟฟ้าครัวเรือนร้อยละ 3.7

(6) การลงทุนภาคเอกชน ขยายตัวร้อยละ 6.1 สะท้อนจากการขยายตัวของธุรกิจและทุนจดทะเบียนที่เพิ่มขึ้น

(7) การใช้จ่ายภาครัฐ ขยายตัวร้อยละ 12.9 เป็นผลมาจากงบลงทุนขยายตัวร้อยละ 45.4 จากการเร่งรัดเบิกจ่ายเงินโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี สำหรับงบประมาณหดตัวร้อยละ -0.2

(8) การค้าขายแดน ในเดือนนี้โดยรวมหดตัวร้อยละ -25.7 มูลค่าการส่งออก 45.4 ล้านบาท หดตัวร้อยละ -25.7 สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิง ปูนซีเมนต์และถั่วลันเตา

(9) ส่วนมูลค่าการนำเข้า 1.9 ล้านบาท หดตัวร้อยละ -24.6

ปัจจัยเสี่ยงทางเศรษฐกิจจังหวัดอุดรดิตถ์ที่สำคัญคือ ภัยธรรมชาติ ที่โดยเฉลี่ยจะเกิดขึ้นทุก 3 ถึง 5 ปี ประกอบกับโครงสร้างหลักทางเศรษฐกิจของจังหวัดเป็นภาคเกษตรถึงร้อยละ 30 ดังนั้น เมื่อเกิดภัยธรรมชาติจะทำให้ผลผลิตทางการเกษตรหดตัว รายได้เกษตรกรตกต่ำและกระทบกำลังซื้อของจังหวัด ซึ่งจะเห็นว่าตัวโครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดมีความอ่อนไหวต่อดินฟ้าอากาศมากเกินไป เมื่อพิจารณาภาคอุตสาหกรรมในจังหวัด ส่วนใหญ่ยังคงเป็นการแปรรูปพืชผลทางการเกษตร จึงไม่สามารถขยายตัวชดเชยภาคเกษตรเมื่อเกิดภัยธรรมชาติได้ ดังนั้น “การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ” ของจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรมตามแนวทาง “ไทยแลนด์ 4.0” จึงมีความจำเป็น คือควรส่งเสริมภาคบริการให้มีมูลค่าหรือบทบาททางเศรษฐกิจมากขึ้น อาทิ พัฒนาการขนส่งและคมนาคม ส่งเสริมภาคการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงเกษตร พัฒนาสินค้า OTOP และสร้างความเข้มแข็งให้ผู้ประกอบการ SMEs ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในภาคเกษตร เกษตรปลอดสารพิษเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลผลิต เป็นต้น

ความได้เปรียบทางยุทธศาสตร์ของ “จุดผ่านแดนถาวรภูงู” ได้สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจของจังหวัด ในการเติบโตของภาคบริการในบริบท “ไทยแลนด์ 4.0” ได้แก่ การเติบโตของบริการด้านการท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน การขยายตัวของภาคการค้าทั้งสินค้าก่อสร้างและสินค้าอุปโภคบริโภค ตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจของ สปป. ลาว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือการเป็นแหล่งเชื่อมโยงด้านโลจิสติกส์ของภูมิภาคทั้งทางถนนและทางราง โดยทางรางมีสถานีรถไฟศิวาสันเป็นศูนย์กลางขนถ่ายสินค้าเพื่อเชื่อมต่อถนนกับทางราง มุ่งหน้าสู่ท่าเรือซึ่งสอดคล้องกับแผนการสร้างรถไฟรางคู่สายเหนือในอนาคต

2. มิติด้านสังคมและความมั่นคง

ปัจจุบันจังหวัดอุดรดิตถ์ ภาคเหนือ และทั้งประเทศในอีก 10 ปี ข้างหน้าจะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากรครั้งสำคัญ คือการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยสัดส่วนจำนวนประชากรในวัยทำงานและวัยเด็กลดลง เนื่องจากอัตราการเกิดและอัตราการตายของประชากรลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้ประชากรโดยเฉลี่ยมีอายุยืนยาว การดำเนินนโยบายด้านประชากรและการวางแผนครอบครัวที่ประสบผลสำเร็จตลอดจนความก้าวหน้าในการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลให้ประชาชนมีสุขภาพดีมีอายุยืนยาวขึ้น และมีโอกาสได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น มีความรู้และทักษะในการป้องกันและดูแลสุขภาพ ตลอดจนการวางแผนครอบครัวที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลสำเร็จดังกล่าวทำให้ภาวะการเจริญพันธุ์และอัตราการเกิดมีแนวโน้มที่ลดลง จนเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างของประชากร กล่าวคือ ประชากรที่อยู่ในวัยสูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่ประชากรวัยเด็กและวัยแรงงานมีแนวโน้มที่ลดลง

ประเด็นความสำคัญเร่งด่วนที่จังหวัดอุดรดิตถ์ต้องให้ความสำคัญ คือ (1) ต้องทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี (2) ระบบดูแลผู้สูงอายุ โดยชุมชน เอกชน และภาครัฐ (3) การจ้างงานผู้สูงอายุ ให้ผู้สูงอายุมีความรู้สึกรู้ว่าไม่เป็นภาระพึ่งพิง และ (4) การสร้างความเข้มแข็งของโครงข่ายคุ้มครองทางสังคม เพื่อช่วยเหลือกลุ่มที่ไม่สามารถออมได้หรือมีการออมต่ำ โดยส่งเสริมให้องค์กรชุมชนจัดสวัสดิการให้ครอบคลุมประชากรกลุ่มดังกล่าว

ประเด็นด้านการศึกษา พบว่าจังหวัดอุดรดิตถ์มีคุณภาพการศึกษาที่ยังต่ำกว่าในระดับประเทศ ในหลายสาขาวิชาและทุกระดับชั้น ถึงแม้ว่าอัตราการสอบเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาจะมีร้อยละที่สูง หรือมีนักเรียนจำนวนหนึ่งที่สามารถทำคะแนนได้มากในสาขาวิชาต่างๆ แต่ก็มิได้สะท้อนว่าคุณภาพการศึกษายู่ในระดับดี เพราะเด็กส่วนใหญ่หรือค่าเฉลี่ยยังมีผลการเรียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ โดยสถานการณ์ปัญหาหลักของการศึกษาในจังหวัดอุดรดิตถ์ สรุปได้ดังนี้

1) โครงสร้างทางการศึกษา พบว่า การศึกษาเป็นแบบรวมศูนย์จากส่วนกลาง ทำให้ท้องถิ่นไม่สามารถบริหารจัดการการศึกษาให้เหมาะสมกับพื้นที่ตนเองได้อย่างเต็มที่ และไม่มีการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการศึกษาภาคประชาชน ดังนั้นทำให้นักเรียนนักศึกษาได้มีองค์ความรู้ที่เหมาะสมกับพื้นที่

2) เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการจนบั่นทอนคุณภาพของผู้เรียน ด้วยการประเมินผลและตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษาที่ยังไม่หลากหลาย เน้นการวัดผลจากคะแนนสอบเท่านั้น คัดแต่คนเรียนเก่ง จนอาจละเลยศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งเมื่อหลักสูตรผูกติดอยู่กับหลักสูตรกลาง จึงทำให้องค์ความรู้ท้องถิ่นและความสามารถของนักเรียนที่มีความแตกต่างหลากหลายทั้งเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมค่อยๆ สูญหายไป

3) เน้นการผลิตคนเข้าสู่ตลาดแรงงานเพื่อตอบสนองความต้องการทางเศรษฐกิจเป็นหลัก จึงขาดความหลากหลายของผู้เรียน ลดทอนความสุขจากการเรียนรู้ และการเชื่อมโยงกับส่วนรวม สังคมและโลก จุดมุ่งหมายทางการศึกษากลายเป็นปริญญาบัตรมากกว่าการพัฒนาทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต

ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด สถานการณ์ปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์ในปัจจุบัน มีแนวโน้มที่จะกลับมาแพร่ระบาดมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน เนื่องจากมีขบวนการค้ายาเสพติดใหม่ การขยายตัวของยาเสพติดของกลุ่มตัวยาใหม่ รวมทั้งปัจจัยเงื่อนไขจากปัญหาพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เอื้อต่อการขยายตัวของปัญหา โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ชุมชนเมือง (Heartland) ซึ่งมีสถานบริการ สถานบันเทิง ร้านเกมส์ ร้านอินเทอร์เน็ต หอพัก/ที่พักอาศัยเชิงพาณิชย์ รวมทั้งพื้นที่เสี่ยงอื่นๆ ซึ่งจะเป็นแหล่งมั่วสุมของเด็กและเยาวชน รวมทั้งอาชญากรรมอื่นๆ ได้ โดยมีสถานการณ์ยาเสพติดด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านการผลิต การลำเลียงและนำเข้ายาเสพติดมีปริมาณมากขึ้น โดยเฉพาะยาบ้าและยาเสพติดอื่นๆ ทวีพื้นที่ชายแดนและพื้นที่ตอนในของจังหวัดอุดรดิตถ์ โดยมีแนวโน้มการนำเข้ายาเสพติดจากประเทศลาวมากขึ้น รวมทั้งมีข้อมูลการจับกุมผู้ต้องหาชาวลาวพร้อมของกลาง

2. ด้านการแพร่ระบาด แนวโน้มการแพร่ระบาดของยาเสพติดในจังหวัดอุดรดิตถ์มีสถิติการแพร่ระบาดสูงในพื้นที่อำเภอเมือง อำเภอพิชัย และอำเภอลับแล ปัจจุบันความยากง่ายในการหาซื้อยาเสพติด ร้อยละ 60 สามารถซื้อยาเสพติดได้ง่าย โดยบุคคลที่มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ผู้จำหน่ายส่วนใหญ่เป็นชายอายุ 17-35 ปี อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ อำเภอลับแล อำเภอพิชัย และอำเภอรัตนวาปี

จากสถิติเกี่ยวกับยาเสพติดในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา พบว่าอัตราการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ตอนในเขตอำเภอเมืองอุดรดิตถ์ อำเภอลับแล อำเภอพิชัย และอำเภอน้ำป่าตึงที่มีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น มีการจับกุมอย่างต่อเนื่อง ผู้กระทำความผิดมีวิธีการที่แยบยลมากขึ้น การทำงานของตำรวจต้องละเอียดรอบคอบ และต้องตามให้ทันวิธีการต่างๆ อยู่เสมอ แต่ยังมีบุคคลที่มีภูมิภานาอยู่ในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์ มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับยาเสพติด มากที่สุดคืออายุระหว่าง 19-25 ปี รองลงมาอายุระหว่าง 26-35 ปี อันดับสามคือ อายุระหว่าง 11-18 ปี (ซึ่งเป็นกลุ่มเยาวชน) อันดับสี่ คืออายุระหว่าง 36-45 ปี สุดท้ายอายุตั้งแต่ 46 ปี ขึ้นไป นอกจากนี้ยังมีบุคคลที่มีภูมิภานาในพื้นที่ใกล้เคียงถูกจับกุมเนื่องจากกระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์ ประกอบด้วยจังหวัดสุโขทัย จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดลำปาง จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย และจังหวัดพะเยา เป็นต้น ส่วนใหญ่จะมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับยาบ้า กระทำความผิดในเขตพื้นที่ทั้งหมด 9 อำเภอ

ด้านความมั่นคง ปัญหาการลักลอบทำลายทรัพยากรป่าไม้ ถึงแม้จังหวัดอุดรดิตถ์จะไม่มีลักษณะเป็นนายทุนลักลอบทำลายป่าไม้ จะมีลักษณะเป็นรายเล็ก รายน้อย หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องก็ต้องดำเนินการป้องกันปราบปรามอย่างจริงจัง ตลอดจนการสร้างให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งการพัฒนาให้คนอยู่กับป่าได้อย่างยั่งยืน เพื่อชี้ให้เห็นว่าหากป่าไม้อุดมสมบูรณ์ราษฎรก็มีความเป็นอยู่ที่ดี โดยการใช้ประโยชน์จากป่าไม้โดยไม่ต้องทำลาย หรือการใช้หลักการแรงงานเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนามาดำเนินการ

ปัญหาความมั่นคงชายแดน ปัจจุบันเจ้าหน้าที่ของจังหวัดทั้งระดับผู้บริหารและระดับปฏิบัติ มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันกับแขวงไชยะบุรี โดยการเดินทางประชุมพบปะการเยี่ยมเยียนการเชื่อม

ความสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ สำเร็จยิ่งขึ้น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ควรต้องดำเนินการอย่างสม่ำเสมอต่อไป

นอกจากนี้การที่มีพื้นที่ชายแดนทำให้มีคนบางกลุ่มข้ามไปมาทำผิดกฎหมาย เช่น การลักลอบตัดไม้ตามชายแดน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงต้องเข้มงวดกวดขัน และประสานความร่วมมือระหว่างกัน ตลอดจนในอนาคตต้องมีการดำเนินการป้องกันปราบปรามการกระทำในรูปแบบต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นเป็นการค้ามนุษย์ อาชญากรรมข้ามชาติ

3. มิติด้านสิ่งแวดล้อม

จังหวัดอุดรดิตถ์มีสภาพพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ในพื้นที่อำเภอตอนบนส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นภูเขา ส่วนพื้นที่ตอนล่างมีลักษณะเป็นพื้นที่ราบ จากข้อมูลพื้นที่ป่าไม้ ตั้งแต่ปี 2548 จนถึงปี 2552 พื้นที่ป่าของจังหวัดอุดรดิตถ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากพื้นที่ 4,339 ตร.กม. เป็น 4,934 ตร.กม. คิดเป็นร้อยละ 13.711 ของเนื้อที่ป่าที่เพิ่มขึ้น โดยมีพื้นที่อยู่ในลำดับที่ 7 ของภาคเหนือ และลำดับ 8 ของประเทศ โดยการที่ทุกภาคส่วนร่วมกันบริหารจัดการ เพื่อการอนุรักษ์และดูแลรักษาป่าตลอดจนการปลูกป่าเพิ่มเติม

การบริหารจัดการที่ดิน สภาพที่ดินของจังหวัดอุดรดิตถ์มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมแก่การทำเกษตรตั้งแต่พืชสวน พืชไร่ และการทำนา โดยด้านในบางพื้นที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชที่มีลักษณะเด่นเฉพาะถิ่น เช่น สับปะรดห้วยมุ่น ดังนั้นการใช้ประโยชน์และการบำรุงรักษาสภาพดินให้มีความอุดมสมบูรณ์เพื่อให้ปลูกพืชที่มีคุณสมบัติเด่นเฉพาะถิ่นได้ยาวนาน

การบริหารจัดการขยะ เนื่องจากขยะในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์ยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์เฉลี่ยของประเทศแต่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้พยายามจัดหารูปแบบในการบริหารจัดการขยะให้เป็นไปอย่างมีมาตรฐานและลดปัญหาขยะและปัญหามลพิษที่จะตามมา เช่น การหาวิธีการจัดการ การกำหนดโซนพื้นที่เก็บไปทำลาย เป็นต้น

ปริมาณขยะมูลฝอย ที่เกิดขึ้นในจังหวัดอุดรดิตถ์ส่วนใหญ่มีแหล่งกำเนิดจากชุมชน แนวโน้มปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในระหว่างปี พ.ศ. 2552-2557 จากปี พ.ศ. 2552 มีปริมาณ 225.47 ตัน/วัน และในปี พ.ศ. 2557 เพิ่มขึ้นเป็น 332.69 ตัน/วัน ปริมาณขยะมูลฝอยที่เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 47.55 โดยเฉพาะเมื่อมีการขยายตัวของชุมชนทำให้มีการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลหลายแห่ง ทำให้มีแนวโน้มการเกิดปริมาณขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลพื้นที่เพิ่มขึ้นจาก 74.02 ตัน/วัน ในปี พ.ศ. 2552 เป็น 121.40 ตัน/วัน ในปี พ.ศ. 2557 จังหวัดอุดรดิตถ์มีส่วนราชการส่วนท้องถิ่นในระดับเทศบาลทั้งหมด 26 แห่ง ประกอบด้วย เทศบาลเมือง 1 แห่ง และเทศบาลตำบล 25 แห่ง ในปี พ.ศ. 2557 มีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นในเขตเทศบาลเมืองประมาณ 32 ตัน/วันและ ในเทศบาลตำบลอื่นๆ 121.40 ตันต่อวัน และเมื่อนำปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้นมาคำนวณหาอัตราการผลิตขยะมูลฝอย พบว่า ภาพรวมของเทศบาลตำบลในจังหวัดอุดรดิตถ์ มีอัตราการผลิตมูลฝอยเฉลี่ย 0.89 กก./คน/วัน ส่วนในองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งสิ้น 53 แห่ง มีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 179.29 ตัน/วัน โดยมีอัตราการผลิตมูลฝอยเฉลี่ย 0.77 กก./คน/วัน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรดิตถ์ มีระบบการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกหลักสุขาภิบาล จำนวน 1 แห่ง ซึ่งเป็นของเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์และเมืององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 12 แห่ง นำขยะมูลฝอยมารวมกำจัดกับเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดการขยะมูลฝอยด้วยวิธีอื่นๆ รวมแล้วสรุปเป็นจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการให้บริการจัดการขยะมูลฝอย มีจำนวน 47 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 59.49 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีให้บริการจัดการขยะมูลฝอย มีจำนวน 32 แห่ง อำเภอที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการให้บริการจัดการขยะมูลฝอยมากที่สุด ได้แก่ อำเภอปากท่า และอำเภอที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการให้บริการจัดการขยะมูลฝอยน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอท่าปลา

สถานการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์ ภัยจากอุทกภัยและดินโคลนถล่ม

ประเทศไทยมีพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดดินถล่มและเสี่ยงภัยดินถล่มทั้งสิ้น 51 จังหวัด ส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือ ภาคตะวันตกและต่อเนื่องลงมาถึงภาคใต้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 ถึง พ.ศ. 2550 มีการเกิดดินถล่มขนาดใหญ่มากกว่า 10 จังหวัด และสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่นั้นๆ ในปี 2553 กรมทรัพยากรธรณีได้วิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดดินถล่ม ซึ่งได้แก่ ลักษณะทางธรณีวิทยา ความลาดชันและพืชพรรณที่ปกคลุม เพื่อจัดทำแผนที่แสดงพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดดินถล่ม (Landslide Hazard Map) โดยสามารถแบ่งพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดดินถล่มออกเป็น 3 อันดับ ได้แก่

1. พื้นที่สีแดงหรือพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดดินถล่มอันดับ 1 ดินมีโอกาสถล่มเมื่อมีปริมาณฝนมากกว่า 100 มิลลิเมตรต่อวัน หน้าดินหนาขาดรากไม้ยึดเหนี่ยวและความลาดเอียงของพื้นที่มากกว่า 30 องศา
2. พื้นที่สีเหลืองหรือพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดดินถล่มอันดับ 2 ดินมีโอกาสถล่มเมื่อมีปริมาณน้ำฝนมากกว่า 200 มิลลิเมตรต่อวัน หน้าดินหนาขาดรากไม้ยึดเหนี่ยวและความลาดเอียงของพื้นที่มากกว่า 30 องศา
3. พื้นที่สีเขียวหรือพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดดินถล่มอันดับ 3 ดินมีโอกาสถล่มเมื่อมีปริมาณน้ำฝนมากกว่า 300 มิลลิเมตรต่อวัน หน้าดินหนาขาดรากไม้ยึดเหนี่ยวและความลาดเอียงของพื้นที่มากกว่า 30 องศา

จากข้อมูลสำนักธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อมและธรณีพิบัติภัย กรมทรัพยากรธรณี จังหวัดอุดรดิตถ์ มีหมู่บ้านเสี่ยงภัยดินถล่มเป็นอันดับที่ 14 ของประเทศจากจำนวนจังหวัดที่มีหมู่บ้านเสี่ยงภัยดินถล่มทั้งหมด 51 จังหวัด โดยมีหมู่บ้านเสี่ยงภัยดินถล่มใน 6 อำเภอ 20 ตำบล 121 หมู่บ้าน อำเภอที่มีหมู่บ้านเสี่ยงภัยดินถล่มอันดับ 1 มากที่สุดได้แก่ อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ รองลงมาคือ อำเภอลับแล อำเภอท่าปลา อำเภอบ้านโคก อำเภอ น้ำปาดและอำเภอปากท่า หมู่บ้านเสี่ยงภัยดินถล่มอันดับ 1 มีจำนวน 88 หมู่บ้าน

ภัยแล้ง

ในเดือนตุลาคม-พฤษภาคม ของทุกปี จะเป็นช่วงที่ขาดฝนอากาศแห้งแล้ง ลมแรง มักเกิดอัคคีภัยเป็นประจำ ในแต่ละปีมีความเสียหายอันเนื่องมาจากอัคคีภัยจำนวนไม่น้อย ในขณะเดียวกันช่วงเวลาดังกล่าวแม่น้ำสายสำคัญต่าง ๆ ก็จะมีน้ำลดลง ราษฎรในพื้นที่อำเภอต่าง ๆ ต้องประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค และน้ำใช้ในการเกษตร ปัจจุบันแม้ว่าจังหวัดจะได้ระดมสรรพกำลังในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค เนื่องจากบางพื้นที่เป็นหินดินดาน เป็นภูเขาสูง หรือน้ำมีสารฟลูออไรท์ในปริมาณที่สูง ไม่สามารถใช้อุปโภคบริโภคได้ พื้นที่การขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคจึงกระจายไปตามอำเภอต่าง ๆ ซึ่งจะเกิดขึ้นในระหว่างปลายเดือนกุมภาพันธ์-ต้นเดือนพฤษภาคม ของทุกปี สภาพอากาศจะร้อนอบอ้าวและมีอุณหภูมิสูงขึ้น ลักษณะดังกล่าวจะก่อให้เกิดอัคคีภัยและไฟป่าได้ง่าย อันอาจเกิดจากธรรมชาติหรือน้ำมือมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ล้วนสร้างความเสียหายต่อสภาพแวดล้อมและสิ่งมีชีวิตและทรัพย์สิน

สถิติภัยแล้งจังหวัดอุดรดิตถ์

ปี พ.ศ.	พื้นที่ ประสบภัย (อำเภอ)	จำนวนครัวเรือนที่ ประสบภัย (ครัวเรือน)	พื้นที่การเกษตร เสียหาย (ไร่)	จำนวนสัตว์ ที่ได้รับผลกระทบ (ตัว)	มูลค่า ความเสียหาย (บาท)
2556	9	49,417	-	-	49,774,134.65
2557	9	61,850	-	-	40,836,318
2558	8	62,648	42,159	22,100	9,073,124

ที่มา:สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดอุดรดิตถ์

ภัยจากไฟป่าและหมอกควัน

ด้วยในห้วงระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนเมษายนของทุกปี เป็นช่วงฤดูหนาวต่อเนื่องถึงฤดูแล้ง ซึ่งมีสาเหตุมาจากบริเวณความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นกำลังแรงจากประเทศจีนแผ่เสริมลงมาปกคลุมประเทศไทยตอนบนอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีอากาศหนาวเย็นกับมีหมอกในตอนเช้าและมีน้ำค้างแข็งเกิดขึ้นได้ในบางพื้นที่ รวมทั้งเกิดภาวะความแห้งแล้งในพื้นที่ที่มีปริมาณฝนสะสมน้อย และในห้วงเวลาดังกล่าวมักมีการเผากำจัดวัชพืช เป็นจำนวนมากทำให้เกิดไฟป่าและหมอกควันปกคลุม ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและการท่องเที่ยวของจังหวัดอุดรธานี

สาเหตุการเกิดหมอกควันในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลางตอนบนนั้นมีสาเหตุหลายประการ บางสาเหตุเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้โดยเป็นปัจจัยภายนอกและเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ เช่นสภาพอากาศที่ทำให้หมอกควันไม่สามารถลอยตัวขึ้นสูงได้ แต่สาเหตุสำคัญส่วนใหญ่เกิดจากพฤติกรรมหรือการกระทำของมนุษย์ ได้แก่ การเผาป่า การเผาในที่โล่ง และพฤติกรรมในเมืองที่สร้างมลภาวะ เช่น การเผาขยะ การปล่อยควันดำ

ภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

จากผลการวิจัยจากหน่วยงานต่าง ๆ ได้ระบุว่าพื้นที่จังหวัดอุดรธานีมีโอกาสที่จะเผชิญต่อภัยแผ่นดินไหวในอนาคตได้ โดยรอยเลื่อนมีพลัง จังหวัดอุดรธานีมีรอยเลื่อนมีพลัง ได้แก่ กลุ่มรอยเลื่อนอุดรดิตถ์ เป็นรอยเลื่อน ที่มีแนวการวางตัวในทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้ และมีมุมเอียงเทไปทิศตะวันตกเฉียงเหนือ มีความยาวประมาณ 140 กิโลเมตร รอยเลื่อนนี้เริ่มปรากฏตั้งแต่อำเภอฟากท่า ยาวลงมาในพื้นที่อำเภอน้ำปาด อำเภอทองแสนขัน และต่อเนื่องถึงอำเภอพิชัย ของจังหวัดอุดรธานี มีลักษณะของกลุ่มรอยเลื่อนเป็นแนวยาวและแคบๆ โดยมีความกว้างของเขตรอยเลื่อนไม่เกิน 4 กิโลเมตร ซึ่งพาดผ่านเข้าไปในแอ่งตะกอนที่ถูกปิดทับด้วยชั้นหนาของตะกอนน้ำพายุปัจจุบัน รอยเลื่อนอุดรดิตถ์มีอิทธิพลต่อสภาพภูมิประเทศของพื้นที่นี้ ให้ความเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมาก ได้แก่ พื้นที่อำเภอฟากท่า มีลักษณะเป็นผาลอยเลื่อนที่เป็นแนวตรงหันหน้าไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ พร้อมทั้งมีผาสามเหลี่ยม บริเวณบ้านฟากนา ปรากฏฐานของผารอยเลื่อนที่ชันมาก และบริเวณปากห้วยไผ่ เนินตะกอนน้ำพายุพัดถูกรอยเลื่อนตัดเลื่อนหล่อมกันแบบหล่อมซ้าย ส่วนพื้นที่บ้านปางหมื่น อำเภอทองแสนขัน พบว่า ส่วนรอยเลื่อนที่ยาวต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 1.5 กิโลเมตร ปรากฏบริเวณรอยต่อของเชิงเขาที่แบ่งชั้นตะกอนที่ราบลุ่มออกจากกันชัดเจน และมีความแตกต่างระดับของพื้นที่ 2 เมตร นอกจากนี้ยังพบว่า มีธรณีสัณฐานของธารเลื่อมซ้ายของลำห้วยสาขาของห้วยน้ำลอกเป็นระยะทาง 2 เมตร รอยเลื่อนนี้มีลักษณะการเคลื่อนตัวหลักแบบเลื่อนระดับหล่อมซ้ายผสมผสานด้วยเลื่อนลงในแนวตั้งแบบปกติ และสำหรับพื้นที่รอยเลื่อนมีพลังพาดผ่านของจังหวัดอุดรธานีมี 4 อำเภอ 11 ตำบล 62 หมู่บ้าน ซึ่งพื้นที่ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอฟากท่า อำเภอน้ำปาด อำเภอทองแสนขัน และอำเภอพิชัย

4. การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม (SWOT Analysis)

จุดแข็ง (Strengths)		จุดอ่อน (Weaknesses)	
S1	เป็นแหล่งปลูกไม้ผล และมีผลิตผลทางการเกษตรที่หลากหลายตลอดปี	w1	การท่องเที่ยวยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างครบวงจร และเชื่อมโยงกับจังหวัดใกล้เคียง/ไม่เป็นที่รู้จัก
S2	มีเขื่อนสิริกิติ์เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และเป็นแหล่งผลิตกระแสไฟฟ้าสำคัญของประเทศโดยมีแม่น้ำน่านเป็นแม่น้ำสายหลักของจังหวัด	w2	โครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการยังครอบคลุมไม่ทั่วถึง/ชำรุดทรุดโทรม
S3	ศักยภาพของด่านถาวรภูตู๋ สามารถเชื่อมโยงการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวได้หลายมิติ	w3	บางพื้นที่ที่เป็นพื้นที่เสี่ยงภัย และอาจเกิดอุทกภัย และดินโคลนถล่ม
S4	มีพื้นที่ป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ มีคุณค่าทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม	w4	ระบบชลประทานและแหล่งน้ำยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ทางการเกษตร
S5	เป็นเมือง ๓ วัฒนธรรม ที่มีอัตลักษณ์ (ล้านนา ล้านช้าง และไทยกลาง) มีความผสมผสานและน่าสนใจ	w5	การจัดการห่วงโซ่อุปทานด้านการเกษตร อุตสาหกรรม สินค้า OTOP และบริการขาดประสิทธิภาพ
S6	คุณภาพสิ่งแวดล้อม อาทิ น้ำ อากาศ อยู่ในระดับดี	w6	สถานพยาบาลที่ได้มาตรฐาน ยังกระจุกตัวอยู่ในเขตเมือง ยังไม่ครอบคลุมทั่วถึงในอำเภอที่ห่างไกล
S7	ธรรมชาติสวยงาม มีความโดดเด่น และหลากหลายที่สามารถพัฒนาเป็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยวได้	w7	ปัญหาการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ
S8	เป็นแหล่งผลิตสินค้าหัตถกรรมสร้างสรรค์	w8	กลุ่มเด็ก เยาวชน และกลุ่มเสี่ยงมีแนวโน้มการเข้าสู่วงจรปัญหายาเสพติดเพิ่มสูงขึ้น
S9	มีแหล่งแร่เหล็กน้ำพี้ที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรม	w9	ความเจริญทางเศรษฐกิจยังกระจุกตัวในตัวเมือง ทำให้มีความเหลื่อมล้ำสูง
		w10	มีอัตราการว่างงานสูง

โอกาส (Opportunity)		อุปสรรค (Threats)	
O1	นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาลและหน่วยงานส่วนกลาง	T1	ผลกระทบที่เกิดจากภัยธรรมชาติ อาทิ ภัยแล้ง น้ำท่วม ดินโคลนถล่ม
O2	การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้าน	T2	ปัจจัยการผลิตมีราคาสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นและความสามารถในการแข่งขันลดลง รวมทั้งตลาดสินค้าการเกษตรราคาคงต่ำ ไม่นั่นนอน
O3	นโยบายในการส่งเสริมการค้าชายแดน และการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียน	T3	ข้อจำกัดและกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน
O4	แนวโน้มความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ และการเดินทางมาเพื่อสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งสอดคล้องกับสินค้าทางการท่องเที่ยวของอุดรดิตถ์	T4	ผลกระทบที่เกิดจากการพัฒนาแบบก้าวกระโดด ปัญหาการจราจร ความเหลื่อมล้ำทางสังคม
O5	มีแนวโน้มขยายการลงทุนธุรกิจท่องเที่ยวมากขึ้น อาทิ ด้านที่พัก ร้านอาหาร และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น ธุรกิจ รถเช่า	T5	ระบบการใช้ชีวิตแบบบริโภคนิยม การรับข้อมูลผ่านสื่อต่างๆ มีผลต่อค่านิยมและพฤติกรรมทางลบ โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน
O6	ตั้งอยู่บนระเบียงเศรษฐกิจ ทั้ง NSEC , EWEC และ LIMEC	T6	เป็นพื้นที่ทางผ่านในการลักลอบ ลำเลียงผ่านยาเสพติดจากตอนบนของประเทศ

O7	การพัฒนารถไฟฟ้าทางคู่		
O8	เทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ ทำให้ช่วยในการแพร่กระจายข่าวสารและการประชาสัมพันธ์		
O9	นโยบาย Zoning พื้นที่การเกษตร ทำให้เกิดความชัดเจนในการพัฒนาการเกษตร		
O10	นโยบายประชารัฐ		

5. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ TOWS Matrix

จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามของจังหวัดอุดรดิตถ์ดังกล่าวสามารถนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบแมตริกซ์เพื่อกำหนดทิศทาง/แนวทางการพัฒนาหลักดังนี้

แผนภาพแสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบแมตริกซ์ (TOWS Matrix)

	External Opportunities (O)	External Threats (T)
	1. 2. 3. 4.	1. 2. 3. 4.
Internal Strengths(S) 1. 2. 3. 4.	SO "Maxi-Maxi" Strategy Strategies that use strengths to maximize opportunities.	ST "Maxi-Mini" Strategy Strategies that use strengths to minimize threats.
Internal Weaknesses (W) 1. 2. 3. 4.	WO "Mini-Maxi" Strategy Strategies that minimize weaknesses by taking advantage of opportunities.	WT "Mini-Mini" Strategy Strategies that minimize weaknesses and avoid threats.

1) การพัฒนาจุดแข็งให้โดดเด่นและการใช้ประโยชน์จากโอกาสเพื่อเสริมข้อได้เปรียบ
(SO Strategy- "Maxi-Maxi" Strategy)

กลยุทธ์เชิงรุก

จุดแข็ง (Strengths)		โอกาส (Opportunity)	
S1	เป็นแหล่งปลูกไม้ผล และมีผลิตผลทางการเกษตรที่หลากหลายตลอดปี	O1	นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาลและหน่วยงานส่วนกลาง
S2	มีเขื่อนลิริกิติ์เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และเป็นแหล่งผลิตกระแสไฟฟ้าสำคัญของประเทศโดยมีแม่น้ำน่านเป็นแม่น้ำสายหลักของจังหวัด	O2	การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้าน
S3	ศักยภาพของด้านถาวรภูฏู สามารถเชื่อมโยงการค้าการลงทุน และการท่องเที่ยวได้หลายมิติ	O3	นโยบายในการส่งเสริมการค้าชายแดน และการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียน
S4	มีพื้นที่ป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม	O4	แนวโน้มความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ และการเดินทางมาเพื่อสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งสอดคล้องกับสินค้าทางการท่องเที่ยวของอุตรดิตถ์
S5	เป็นเมือง 3 วัฒนธรรม ที่มีอัตลักษณ์ (ล้านนา ล้านช้าง และไทยกลาง) มีความผสมผสานและน่าสนใจ	O5	มีแนวโน้มขยายการลงทุนธุรกิจท่องเที่ยวมากขึ้น อาทิ ด้านที่พัก ร้านอาหาร และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น ธุรกิจ รถเช่า
S6	คุณภาพสิ่งแวดล้อม อาทิ น้ำ อากาศ อยู่ในระดับดี	O6	ตั้งอยู่บนระเบียงเศรษฐกิจ ทั้ง NSEC , EWEC และ LIMEC
S7	ธรรมชาติสวยงาม มีความโดดเด่น และหลากหลายที่สามารถพัฒนาเป็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยวได้	O7	การพัฒนารถไฟทางคู่
S8	เป็นแหล่งผลิตสินค้าหัตถกรรมสร้างสรรค์	O8	เทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ ทำให้ง่ายในการแพร่กระจายข่าวสารและการประชาสัมพันธ์
S9	มีแหล่งแร่เหล็กน้ำพี้ที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรม	O9	นโยบาย Zoning พื้นที่การเกษตร ทำให้เกิดความชัดเจนในการพัฒนาการเกษตร
		O10	นโยบายประชารัฐ

จากการวิเคราะห์จากจุดแข็งร่วมกับการใช้ประโยชน์จากโอกาส จังหวัดอุตรดิตถ์ควรกำหนดกลยุทธ์ เชิงรุก กล่าวคือ การพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานทรัพยากรธรรมชาติและเกษตรที่อุดมสมบูรณ์ ความพร้อมด้านสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลาย การเป็นเมือง 3 วัฒนธรรมที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ เพื่อสร้างรายได้และการเติบโตทางเศรษฐกิจจากโอกาสนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาลและหน่วยงานส่วนกลาง ไม่ว่าจะเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ว่าด้วยเรื่องเศรษฐกิจสร้างสรรค์ นโยบายการท่องเที่ยวของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยว ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย อาทิ “เมืองเขาเล่าว่า....” และ “ท่องเที่ยววิถีไทยเก๋ไก๋อย่างยั่งยืน” เป็นต้น นอกจากนี้ การขยายตัวทางเศรษฐกิจและการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศที่เข้มแข็งมากยิ่งขึ้น การเชื่อมโยงกับธุรกิจในชุมชนและท้องถิ่นซึ่งเป็นฐานของเศรษฐกิจสร้างสรรค์และการนำภูมิปัญญามาต่อยอด และขยายการลงทุนธุรกิจท่องเที่ยวมากขึ้น

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดอุดรดิตถ์มีพื้นที่ป่าไม้ 2,763,248 ไร่ คิดเป็น 56.40% ของพื้นที่ทั้งหมด ประกอบกับการมีคุณภาพสิ่งแวดล้อม อาทิ น้ำ อากาศ อยู่ในระดับดี เป็นจุดแข็งที่ทำให้จังหวัดอุดรดิตถ์สามารถใช้จุดแข็งประกอบกับโอกาสแนวโน้มความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ การอนุรักษ์ เพื่อประโยชน์กับพื้นที่ได้

2) การพัฒนาจุดแข็งให้โดดเด่นและการลดปัจจัยภายนอกเพื่อเสริมจุดแข็ง
(ST Strategy- "Maxi-Mini" Strategy)

กลยุทธ์เชิงแก้ไข

จุดแข็ง (Strengths)		อุปสรรค (Threats)	
S1	เป็นแหล่งปลูกไม้ผล และมีผลิตผลทางการเกษตรที่หลากหลายตลอดปี	T1	ผลกระทบที่เกิดจากภัยธรรมชาติ อาทิ ภัยแล้ง น้ำท่วม ดินโคลนถล่ม
S2	มีเขื่อนสิริกิติ์เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และเป็นแหล่งผลิตกระแสไฟฟ้าสำคัญของประเทศโดยมีแม่น้ำน่านเป็นแม่น้ำสายหลักของจังหวัด	T2	ปัจจัยการผลิตมีราคาสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นและความสามารถในการแข่งขันลดลง รวมทั้งตลาดสินค้าการเกษตรราคาคงต่ำ ไม่นั่นนอน
S3	ศักยภาพของด้านถาวรภูมู สามารถเชื่อมโยงการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวได้หลายมิติ	T3	ข้อจำกัดและกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน
S4	มีพื้นที่ป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ มีคุณค่าทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม	T4	ผลกระทบที่เกิดจากการพัฒนาแบบก้าวกระโดด ปัญหาการจราจร ความเหลื่อมล้ำทางสังคม
S5	เป็นเมือง ๓ วัฒนธรรม ที่มีอัตลักษณ์ (ล้านนา ล้านช้าง และไทยกลาง) มีความผสมผสานและน่าสนใจ	T5	ระบบการใช้ชีวิตแบบบริโภคนิยม การรับข้อมูลผ่านสื่อต่างๆ มีผลต่อค่านิยมและพฤติกรรมทางลบ โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน
S6	คุณภาพสิ่งแวดล้อม อาทิ น้ำ อากาศ อยู่ในระดับดี	T6	เป็นพื้นที่ทางผ่านในการลักลอบ ลำเลียงผ่านยาเสพติดจากตอนบนของประเทศ
S7	ธรรมชาติสวยงาม มีความโดดเด่น และหลากหลายที่สามารถพัฒนาเป็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยวได้		
S8	เป็นแหล่งผลิตสินค้าหัตถกรรมสร้างสรรค์		
S9	มีแหล่งแร่เหล็กน้ำพี้ที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรม		

ผลจากการวิเคราะห์โดยการพัฒนาจุดแข็งร่วมกับการลดอุปสรรคจากภายนอก สรุปได้ว่า จังหวัดอุดรดิตถ์ควรกำหนดกลยุทธ์เชิงแก้ไข กล่าวคือ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคการผลิตที่สำคัญของจังหวัดเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันจากผลกระทบภายนอก เช่น การแข่งขันทางด้านสินค้าเกษตร ปัจจัยการผลิตมีราคาสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นและความสามารถในการแข่งขันลดลง รวมทั้งตลาดสินค้าการเกษตรราคาคงต่ำ ไม่นั่นนอน รวมทั้งวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น ประกอบกับค่านิยมระบบการใช้ชีวิตแบบบริโภคนิยม การรับข้อมูลผ่านสื่อต่างๆ มีผลต่อค่านิยมและพฤติกรรมทางลบ โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จังหวัดอุดรดิตถ์จะต้องปรับปรุงการผลิตภาคเกษตร อุตสาหกรรม และการบริการเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การรักษาเอกลักษณ์ทางด้านการท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ให้คงเสน่ห์และคุณค่า ตลอดจนการอนุรักษ์/ พื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติให้มีความสมบูรณ์เพื่อบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการพัฒนาเทคโนโลยีและเพิ่มประสิทธิภาพ การอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานทดแทนให้เหมาะสมและยั่งยืน

3) การลดจุดอ่อนโดยใช้ประโยชน์จากโอกาส
(WO Strategy- "Mini-Maxi" Strategy)

กลยุทธ์เชิงป้องกัน

จุดอ่อน (Weaknesses)		โอกาส (Opportunity)	
w1	การท่องเที่ยวยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างครบวงจร และเชื่อมโยงกับจังหวัดใกล้เคียง/ไม่เป็นที่รู้จัก	O1	นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาลและหน่วยงานส่วนกลาง
w2	โครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการยังครอบคลุมไม่ทั่วถึง/ชำรุดทรุดโทรม	O2	การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้าน
w3	บางพื้นที่ที่เป็นพื้นที่เสี่ยงภัย และอาจเกิดอุทกภัย และดินโคลนถล่ม	O3	นโยบายในการส่งเสริมการค้าชายแดน และการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียน
w4	ระบบชลประทานและแหล่งน้ำยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ทางการเกษตร	O4	แนวโน้มความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ และการเดินทางมาเพื่อสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งสอดคล้องกับสินค้าทางการท่องเที่ยวของอุตรดิตถ์
w5	การจัดการห่วงโซ่อุปทานด้านการเกษตร อุตสาหกรรม สินค้า OTOP และบริการขาดประสิทธิภาพ	O5	มีแนวโน้มขยายการลงทุนธุรกิจท่องเที่ยวมากขึ้น อาทิ ด้านที่พัก ร้านอาหาร และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ เช่น ธุรกิจ รถเช่า
w6	สถานพยาบาลที่ได้มาตรฐาน ยังกระจุกตัวอยู่ในเขตเมือง ยังไม่ครอบคลุมทั่วถึงในอำเภอที่ห่างไกล	O6	ตั้งอยู่บนระเบียงเศรษฐกิจ ทั้ง NSEC , EWEC และ LIMEC
w7	ปัญหาการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ	O7	การพัฒนารถไฟทางคู่
w8	กลุ่มเด็ก เยาวชน และกลุ่มเสี่ยงมีแนวโน้มการเข้าสู่วงจรปัญหาเสพติดเพิ่มสูงขึ้น	O8	เทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ ทำให้ช่วยในการแพร่กระจายข่าวสารและการประชาสัมพันธ์
w9	ความเจริญทางเศรษฐกิจยังกระจุกตัวในตัวเมือง ทำให้มีความเหลื่อมล้ำสูง	O9	นโยบาย Zoning พื้นที่การเกษตร ทำให้เกิดความชัดเจนในการพัฒนาการเกษตร
w10	มีอัตราการว่างงานสูง	O10	นโยบายประชารัฐ

ผลจากการวิเคราะห์โดยการลดจุดอ่อนโดยใช้ประโยชน์จากโอกาส สรุปได้ว่าจังหวัดอุตรดิตถ์ควรกำหนดกลยุทธ์เชิงป้องกัน กล่าวคือ ในเชิงเศรษฐกิจ ได้แก่ การให้ความสำคัญกับโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการยังครอบคลุมไม่ทั่วถึง/ชำรุดทรุดโทรม ซึ่งยังขาดการออกแบบและบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพโดยเชื่อมโยงโอกาสจากการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานโดยเฉพาะด้านคมนาคม การวางแผนและกำหนด แนวทางการพัฒนาสินค้าทางการเกษตรของจังหวัดให้สอดคล้องกับทิศทาง/นโยบายของส่วนกลาง

ด้านสังคม ปัญหาการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และปัญหาสถานพยาบาลที่ได้มาตรฐาน ยังกระจุกตัวอยู่ในเขตเมือง ยังไม่ครอบคลุมทั่วถึงในอำเภอที่ห่างไกล เป็นปัญหาของจังหวัดอุตรดิตถ์ต้องเผชิญร่วมกับจังหวัดอื่นๆ และจะเห็นได้ชัดมากยิ่งขึ้นในอีก 10 ปีข้างหน้า จากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ซึ่งสิ่งที่จังหวัดอุตรดิตถ์ต้องดำเนินการคือ ฝึกอบรมแรงงานสูงอายุเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพที่หลากหลายมากขึ้น และมีการคุ้มครองทางสังคมให้ผู้สูงอายุพึ่งพาตนเองได้ การวางระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ รวมถึงการจัดสรรรายได้และรายจ่ายอย่างสมดุล โดยเฉพาะรายได้หลังวัยเกษียณ นอกจากนี้ยังอาจใช้โอกาสด้านเทคโนโลยีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ สิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้ค่อนข้างจำกัด ส่วนใหญ่จะเป็นโรงพยาบาลหรือศูนย์บริการทางการแพทย์ที่อยู่ไกลจากบ้าน

หรือไม่มีรถโดยสารเดินทางไปต่างสถานที่ ทำให้ผู้สูงอายุจำนวนมากมีความยากลำบากในการเข้าถึงสวัสดิการจากส่วนกลาง

ความเหลื่อมล้ำระหว่างประชากรเมืองและประชากรชนบทอย่างเห็นได้ชัดซึ่งส่งผลให้คุณภาพชีวิตของประชาชนและการเข้าถึงการบริการของภาครัฐมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริการทางด้านการศึกษา หรือสุขภาพ ที่ยังมีคุณภาพไม่เท่าเทียมกัน จึงจำเป็นต้องความสำคัญกับการยกระดับมาตรฐานแรงงานในพื้นที่เพื่อให้สอดคล้องกับโอกาสทางเศรษฐกิจและความต้องการของตลาดแรงงานที่ขยายตัวมากขึ้นอันเนื่องมาจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและความร่วมมือทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค การส่งเสริมและสร้างสภาวะแวดล้อมที่ดีของเด็ก และเยาวชนเพื่อลดปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงและการเข้าสู่วงจรของยาเสพติด

4) การลดจุดอ่อนโดยหลีกเลี่ยงการเผชิญอุปสรรค

(WT Strategy- "Mini-Mini" Strategy)

กลยุทธ์เชิงรับ

จุดอ่อน (Weaknesses)		อุปสรรค (Threats)	
w1	การท่องเที่ยวยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างครบวงจร และเชื่อมโยงกับจังหวัดใกล้เคียง/ไม่เป็นที่รู้จัก	T1	ผลกระทบที่เกิดจากภัยธรรมชาติ อาทิ ภัยแล้ง น้ำท่วม ดินโคลนถล่ม
w2	โครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการยังครอบคลุมไม่ทั่วถึง/ชำรุดทรุดโทรม	T2	ปัจจัยการผลิตมีราคาสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นและความสามารถในการแข่งขันลดลง รวมทั้งตลาดสินค้าการเกษตรราคาคงต่ำ ไม่แน่นอน
w3	บางพื้นที่ที่เป็นพื้นที่เสี่ยงภัย และอาจเกิดอุทกภัย และดินโคลนถล่ม	T3	ข้อจำกัดและกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน
w4	ระบบชลประทานและแหล่งน้ำยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ทางการเกษตร	T4	ผลกระทบที่เกิดจากการพัฒนาแบบก้าวกระโดด ปัญหาการจราจร ความเหลื่อมล้ำทางสังคม
w5	การจัดการห่วงโซ่อุปทานด้านการเกษตร อุตสาหกรรม สินค้า OTOP และบริการขาดประสิทธิภาพ	T5	ระบบการใช้ชีวิตแบบบริโภคนิยม การรับข้อมูลผ่านสื่อต่างๆ มีผลต่อค่านิยมและพฤติกรรมทางลบ โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน
w6	สถานพยาบาลที่ได้มาตรฐาน ยังกระจุกตัวอยู่ในเขตเมือง ยังไม่ครอบคลุมทั่วถึงในอำเภอที่ห่างไกล	T6	เป็นพื้นที่ทางผ่านในการลักลอบ ลำเลียงผ่านยาเสพติดจากตอนบนของประเทศ
w7	ปัญหาการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ		
w8	กลุ่มเด็ก เยาวชน และกลุ่มเสี่ยงมีแนวโน้มการเข้าสู่วงจรปัญหายาเสพติดเพิ่มสูงขึ้น		
w9	ความเจริญทางเศรษฐกิจยังกระจุกตัวในตัวเมือง ทำให้มีความเหลื่อมล้ำสูง		
w10	มีอัตราการว่างงานสูง		

ผลจากการวิเคราะห์การลดจุดอ่อนโดยหลีกเลี่ยงการเผชิญภัยคุกคาม สรุปได้ว่า จังหวัดอุตรดิตถ์ควรกำหนดกลยุทธ์เชิงรับ กล่าวคือ การป้องกันการแพร่ระบาดและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ ซึ่งจากการเป็นพื้นที่ทางผ่านในการลักลอบ ลำเลียงผ่านยาเสพติดจากตอนบนของประเทศ และปัญหากลุ่มเด็ก เยาวชน และกลุ่มเสี่ยงมีแนวโน้มการเข้าสู่วงจรปัญหายาเสพติดเพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับปัญหาเศรษฐกิจและการว่างงาน ทำให้เป็นปัจจัยเสี่ยงอย่างยิ่งกับการเข้าสู่วงจรยาเสพติดของเด็กและเยาวชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ส่วนที่ 2 เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ตัวชี้วัดความสำเร็จ และประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

1. เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด :

“จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นเมืองที่ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีผลผลิตทางการเกษตรที่ปลอดภัย การท่องเที่ยวมีการพัฒนา และการค้าชายแดนมีมูลค่าสูงขึ้น”

2. ตัวชี้วัดความสำเร็จ :

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

เป้าประสงค์รวม	ตัวชี้วัด/ เป้าหมายรวม 4 ปี	ข้อมูลค่าฐาน	เป้าหมายรายปี			
			2561	2562	2563	2564
1. ประชาชน และชุมชนมีความเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความมั่นคงและยั่งยืน	- อัตราการขยายตัวของ GPP เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1 ต่อปี	- GPP จังหวัด 37,654 ล้านบาท (ค่าเฉลี่ยปี 2555-2557)	3%	4%	5%	6%
	- จำนวนครัวเรือนตกเกณฑ์ฯ ลดลง ร้อยละ 10 ต่อปี	- จำนวนครัวเรือนตกเกณฑ์รายได้ 415 ครัวเรือน (ค่าเฉลี่ยปี 2557-2559)	30%	40%	50%	60%
	- สัดส่วนคดียาเสพติด/ประชากรแสนคนลดลง ร้อยละ 2 ต่อปี	- คดียาเสพติด 200 คดี/ประชากรแสนคน	3%	5%	7%	9%
2. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การแปรรูปสินค้า และผลิตภัณฑ์ OTOP	- อัตราขยายตัวของ GPP ภาคเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1 ต่อปี	- มูลค่า GPP ภาคเกษตรประมาณ 13,086 ล้านบาท/ปี (ค่าเฉลี่ยปี 2555-2557)	3%	4%	5%	6%
	- รายได้การจำหน่ายสินค้า OTOP เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 ต่อปี	- มูลค่าการจำหน่ายสินค้า OTOP 811 ล้านบาท (ค่าเฉลี่ยปี 2557-2559)	10%	15%	20%	25%
	- อัตราขยายตัวของ GPP ภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1 ต่อปี	- มูลค่า GPP ภาคอุตสาหกรรมประมาณ 5,786 ล้านบาท/ปี (ค่าเฉลี่ยปี 2555-2557)	3%	4%	5%	6%

3. เป็นเมือง 3 วัฒนธรรม ที่มีอัตลักษณ์ และยกระดับ คุณภาพการท่องเที่ยว	- รายได้จากการท่องเที่ยว เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1 ต่อปี	- รายได้จากการ ท่องเที่ยว 1,366 ล้าน บาท/ปี (ค่าเฉลี่ยปี 2556-2558)	2%	3%	4%	5%
	- จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1 ต่อปี	- จำนวนนักท่องเที่ยว 797,862 คน/ปี (ค่าเฉลี่ยปี 2556-2558)	2%	3%	4%	5%
4. ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และพลังงานมี ความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น	- แหล่งกักเก็บน้ำได้รับการ พัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพ	- แหล่งกักเก็บน้ำได้รับ การพัฒนาเพิ่ม ประสิทธิภาพ	2	2	2	2
	- พื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.25 ต่อปี	- พื้นที่ป่า 2,763,248 ไร่ (56.40% ของพื้นที่) (ค่าปี 2557)	0.25%	0.50%	0.75%	1%
5. ระบบบริหารการค้าชายแดน การลงทุน การท่องเที่ยว ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมี สูงขึ้น	- มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 ต่อปี	- มูลค่าการค้าชายแดน ประมาณ 396 ล้าน บาท/ปี (ค่าเฉลี่ยปี 2556-2558)	5%	10%	15%	20%
	- จำนวนคนผ่านเข้า-ออก ด่านชายแดนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 ต่อปี	- จำนวนคนผ่านเข้า- ออกด่านชายแดน จ.อต. จำนวน 111,415 คน (ค่าปี 2558)	5%	10%	15%	20%

3. ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด และแผนงานภายใต้ประเด็นการพัฒนา

1. เสริมสร้างบ้านเมืองให้น่าอยู่ สร้างชุมชนและครอบครัวเข้มแข็ง เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

แผนงาน

1.1 การพัฒนาคนทุกเพศ ทุกวัย ครอบครัว ชุมชน ให้มีความเข้มแข็ง เพิ่มรายได้ และมี
คุณภาพชีวิตที่ดี

1.2 การเสริมสร้างบ้านเมืองให้มีความน่าอยู่ มั่นคง และปลอดภัย

2. พัฒนาเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐาน และมีการ บริหารจัดการด้านการตลาดที่มีประสิทธิภาพ

แผนงาน

1.1 การพัฒนาการเกษตร ให้มีคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐาน และมีการตลาดที่ครอบคลุม

1.2 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP SMEs และอุตสาหกรรม ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน และมีการ
การตลาดที่ครอบคลุม

3. พัฒนาทุนทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

แผนงาน

3.1 การนำทุนทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ในการส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน

3.2 การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

4. อนุรักษ์ ป่าต้นน้ำ ทรัพยากรธรรมชาติ และแหล่งน้ำ และส่งเสริมพัฒนาพลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

แผนงาน

4.1 การอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

4.2 การพัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน

4.3 การส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน การบริหารจัดการขยะ และเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

5. เพิ่มศักยภาพ การค้า การลงทุน และความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน

แผนงาน

5.1 การพัฒนาศักยภาพการค้า การลงทุน กับประเทศเพื่อนบ้าน

5.2 การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน

**รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการว่าด้วยการบริหารงานจังหวัด
และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑**

จังหวัดอุดรธานี

การดำเนินการ	ดำเนินการ แล้ว	ไม่ได้ ดำเนินการ
๑) สํารวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัดด้วยวิธีหนึ่งวิธีใด ดังต่อไปนี้ ☐ มอบให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา หรือ บุคคลอื่นใดทำการศึกษาสํารวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด ☒ มอบให้ฝ่ายเลขานุการ ก.บ.จ. ดำเนินการหรือร่วมกับหน่วยงานอื่น ทำการศึกษาสํารวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด ☐ แต่งตั้งคณะกรรมการของ ก.บ.จ. ขึ้นคณะหนึ่ง ทำหน้าที่ประสานงานเพื่อให้ได้ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด ☐ ดำเนินการอื่นตามที่ ก.บ.จ. เห็นสมควร โดยดำเนินการ	✓	
๒) จัดประชุมหารือร่วมกันระหว่างหัวหน้าส่วนราชการที่มีสถานที่ตั้งทำการอยู่ในจังหวัดไม่ว่าจะเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือราชการบริหารส่วนกลางและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดในจังหวัด รวมทั้ง ผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน เพื่อรับฟังความคิดเห็น เกี่ยวกับแผนพัฒนาจังหวัดตามมาตรา ๕๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ แห่ง พระราชบัญญัติการว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑	✓	
๓) การประชุมของ ก.บ.จ. เพื่อจัดทำและเห็นชอบแผนพัฒนาจังหวัดตามพระราชบัญญัติการว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ ก.บ.ภ. กำหนด	✓	

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ ทั้งนี้ได้แนบรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) มาพร้อมนี้ด้วย

(ลงชื่อ)

(นายเสฐียรพงศ์ มากศิริ)
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

สรุปผลการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔)
(ยกเว้น กลุ่มจังหวัดที่จัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดฉบับใหม่)

	แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) (เสนอในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)	แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) (ฉบับทบทวน)	เหตุผลของการ ปรับเปลี่ยน
เป้าหมายการ พัฒนา		“จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นเมืองที่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มี ผลผลิตทางการเกษตรที่ปลอดภัย การท่องเที่ยวมีการพัฒนา และ การค้าชายแดนมีมูลค่าสูงขึ้น”	
ตัวชี้วัดความสำเร็จ ตามเป้าหมาย การพัฒนา		- อัตราการขยายตัวของ GPP เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑ ต่อปี - จำนวนครัวเรือนตกลดลง ร้อยละ ๑๐ ต่อปี - สัดส่วนคนด้อยโอกาส/ประชากร แสคนลดลงร้อยละ ๒ ต่อปี - อัตราขยายตัวของ GPP ภาคเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑ ต่อปี - รายได้การจำหน่ายสินค้า OTOP เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี - อัตราขยายตัวของ GPP ภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑ ต่อปี - รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑ ต่อปี - จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑ ต่อปี - แหล่งกักเก็บน้ำได้รับการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพ - พื้นที่ป่าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๒๕ ต่อปี - มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ ต่อปี - จำนวนคนผ่านเข้า-ออกด่านชายแดนเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ ต่อปี	

ประเด็นการพัฒนา		๑. เสริมสร้างบ้านเมืองให้น่าอยู่ สร้างชุมชนและครอบครัวเข้มแข็ง เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ๒. พัฒนาเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ OTOP ให้ มีคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐาน และมีการบริหารจัดการด้าน การตลาดที่มีประสิทธิภาพ ๓. พัฒนาทุนทางวัฒนธรรม ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น และ ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อส่งเสริม และสนับสนุนการท่องเที่ยวอย่าง ยั่งยืน ๔. อนุรักษ์ ป่าไม้ ทรัพยากร ธรรมชาติ และแหล่งน้ำ และ ส่งเสริมพัฒนาพลังงานที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม ๕. เพิ่มศักยภาพ การค้า การลงทุน และความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อน บ้าน	
------------------------	--	--	--